

**Atlas Copco
1988**

Innehåll

Styrelsens redogörelse för verksamheten 1988	5
Atlas Copcogruppen:	
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Finansieringsanalyser	12
Atlas Copco AB:	
Resultaträkning	13
Balansräkning	14
Bokslutskommentarer	15
Definitioner	20
Noter	20
Aktier och andelar	29
Förslag till vinstdisposition	30
Revisionsberättelse	30
Årets säljare	31
Koncernchefens kommentar	32
Affärsområde Kompressorteknik	34
Affärsområde Anläggnings- och gruvteknik	40
Affärsområde Industriteknik	46
Expansion genom företagsförvärv	52
Personal	54
Förädlingsvärde	54
Atlas Copco-aktien	55
Styrelse och revisorer	58
Företagsledning	60
Organisation	61
Säljorganisation	62
5 år i sammandrag	64

Atlas Copco AB

105 23 STOCKHOLM

Besöksadress: Sickla Industriväg 3,
Nacka

Telefon: 08/743 80 00

Telefax: 08/44 90 45

Telex: 14090 copco s

Org.nr: 55 60 14-2720

Omslag:

Atlas Copcos vertikalslipmaskiner används för tuffa jobb som grovslipning, rostborttagning och kapning. De har ergonomiska egenskaper inbyggda, bl a vibrationsdämpning, vilket minskar risken för skador.

KALLELSE TILL BOLAGSSTÄMMA

Aktieägarna i Atlas Copco Aktiebolag kallas härmed till ordinarie bolagsstämma onsdagen den 26 april 1989 kl 17.00 på Grand Hotel Royal, Vinterträdgården, Stallgatan 4, Stockholm.

Rätt till deltagande

Rätt att delta i bolagsstämman har aktieägare, som dels är införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken för bolaget *senast fredagen den 14 april 1989* dels *senast fredagen den 21 april 1989 kl 16.00* till bolaget anmäler sin avsikt att delta i bolagsstämman.

Aktieägare som genom banks notariatavdelning eller enskild fondhandlare låtit förvaltarregistrera sina aktier måste tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn för att få delta i stämman. Sådan registrering måste vara verkställd senast fredagen den 14 april 1989. Detta innebär att aktieägare i god tid före denna dag måste meddela sin önskan härom till förvaltaren.

Anmälan om deltagande

Anmälan om deltagande i stämman kan ske skriftligt under adress Atlas Copco AB, 105 23 Stockholm (använd gärna svarkortet på fliken längst bak) eller per telefon 08/743 80 00.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning till aktieägarna av 8:50 SEK per aktie. Styrelsen har som avstämningsdag beslutat föreslå den 2 maj 1989. Beslutar bolagsstämman enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC den 10 maj 1989.

Fondemission

Styrelsen föreslår en fondemission av en B-aktie för varje tretal gamla A-aktier. Avstämningsdag för fondemissionen skall vara den 10 augusti 1989.

Adressändring

VPC hämtar automatiskt adressändringar genom den vanliga flyttningsanmälan som görs på posten. Den som önskar har dock möjlighet att hos VPC registrera en affärsadress i stället för folkbokföringsadressen.

EKONOMISK INFORMATION FRÅN ATLAS COPCO

Atlas Copco publicerar för 1989 följande ekonomiska rapporter:
Verkställande direktörens tal vid bolagsstämman 26 april
Rapport över första kvartalet 17 maj
Rapport över första halvåret 23 augusti
Rapport över de tre första kvartalen 14 november
Bokslutskommuniké för 1989 februari 1990
Årsredovisning för 1989 början av april 1990

Atlas Copcos årsredovisning på engelska kan beställas från Atlas Copco AB, Information, 105 23 Stockholm

1988

Försäljning

Den fakturerade försäljningen steg med 11 procent till 12 812 MSEK (11 520).

Resultat

Resultatet efter finansiella poster ökade med 46 procent till 1 155 MSEK (789).

Företagsförvärv

Under året förvärvades Secoroc, ledande inom bergbör-produkter, det franska verktygsföretaget Ets. G. Renault och det svenska komponentföretaget Hydro-Pneumatic.

Utdelning och vinst per aktie

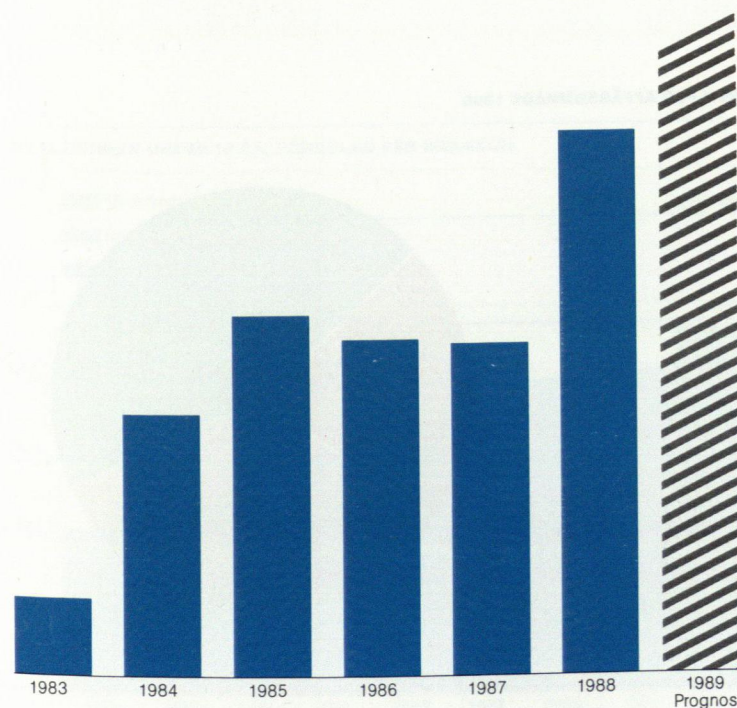
Styrelsen föreslår en utdelning av 8:50 SEK (7:50) per aktie. Vinst per aktie blev 26:10 SEK (15:95).

Fondemission

Styrelsen föreslår en fondemission med en B-aktie på tre gamla A-aktier.

Prognos

Fortsatt resultatförbättring väntas under 1989.

Utveckling av vinst per aktie

ATLAS-COPCO-GRUPPEN

"1988 blev Atlas Copcos bästa år någonsin. Expansion inom samtliga affärsområden".

Sid 32

KOMPRESSORTEKNIK

"Volymmässig försäljningsökning och sänkt kostnadsnivå förbättrade lönsamheten avsevärt."

Sid 34

ANLÄGGNINGS- OCH GRUVTEKNIK

"Genom förvärvet av Secoroc blev Atlas Copco världens största leverantör av komplett bergbörutrustning."

Sid 40

INDUSTRITEKNIK

"Samtliga affärslinjer ökade sina marknadsandelar och visade mycket goda resultat."

Sid 46

ATLAS COPCO I DAG

Atlas Copcogruppen har en försäljning på 12,8 miljarder SEK och sysselsätter ca 19 000 personer i utveckling, produktion, marknadsföring och administration.

Atlas Copco marknadsför ca 3 000 produkter och tjänster till 250 000 registrerade kunder över hela världen inom tre affärsområden:

Kompressorteknik:

- Stationära kompressorer för industriellt bruk
- Transportabla kompressorer för bygg- och anläggningsarbeten
- Luft- och gaskompressorer för processindustrin

Anläggnings- och gruvteknik

- Borrregulat för tunnelborrning, ortdrivning etc
- Bergbormaskiner och spett för entreprenadverksamhet
- Bergbörverktyg
- Motorbormaskiner för anläggningsarbeten

Industriteknik

- Handhållna kraftverktyg
- Monteringsystem
- Pneumatiska och hydrauliska komponenter och system

Inom dessa områden marknadsför Atlas Copco produkter som väsentligt bidrar till att öka kundernas produktivitet.

Atlas Copco är det ledande företaget i världen inom dessa affärsområden. Denna position har Gruppen nått genom ett intensivt effektivitetsprogram, aggressiv produktutveckling och marknadsföring samt genom strategiska förvärv. Produktutvecklingen sker i nära samarbete med kunder och slutanvändare.

Världsomfattande säljorganisation

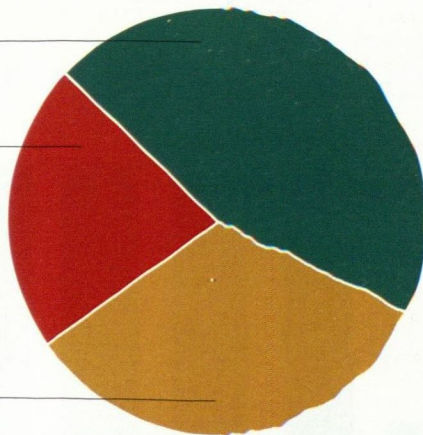
Atlas Copco har en väl utvecklad marknadsföringsorganisation med egna säljbolag i 50 länder och fristående distributörer i ytterligare 85 länder.

FÖRSÄLJNINGEN PER AFFÄRSOMRÅDE 1988

Kompressorteknik 45%

Industriteknik 22%

Anläggnings- och gruvteknik 33%

Atlas Copcos verksamhet är koncentrerad till tre affärsområden.

Tack vare sin världsomfattande säljorganisation har Atlas Copco skaffat sig en mycket stark ställning och är den ledande leverantören i branschen på de flesta marknader.

Produktion i 17 länder

Atlas Copco tillverkar sina produkter vid 43 fabriker i 17 länder. Största delen av produktionen sker vid fabriker i EG-länder. Inom EG tillverkas stationära och transportabla luftkompressorer i Antwerpenfabriken, Belgien, samt i Belfort, Frankrike, och gaskompressorer i Köln, Västtyskland. Borrregulat tillverkas i Bremen, Västtyskland, tryckluftspett och sänkbormaskiner i Hemel Hempstead, Storbritannien samt kraftverktyg och monteringsystem i Nantes, Frankrike.

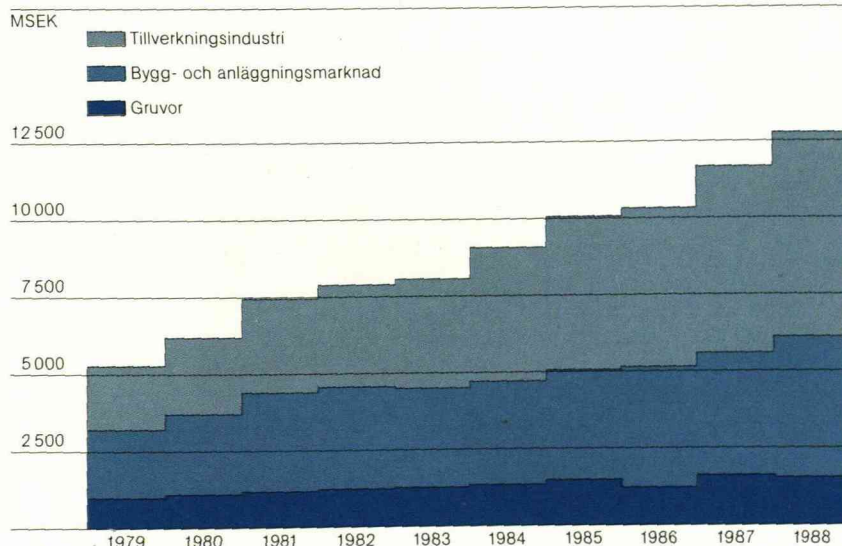
Strategi

Atlas Copcos strategi är att inom ovan nämnda affärsområden vara det ledande företaget i världen. För

att kunna leva upp till detta skall alla Gruppens enheter satsa på högkvalitativa produkter som väsentligt kan bidra till en förbättrad produktivitet hos kunderna. Kraftfulla marknadsföringsåtgärder och lämpliga företagsförvärv är ett led i Atlas Copcos insatser för att behålla och stärka sin ledande ställning.

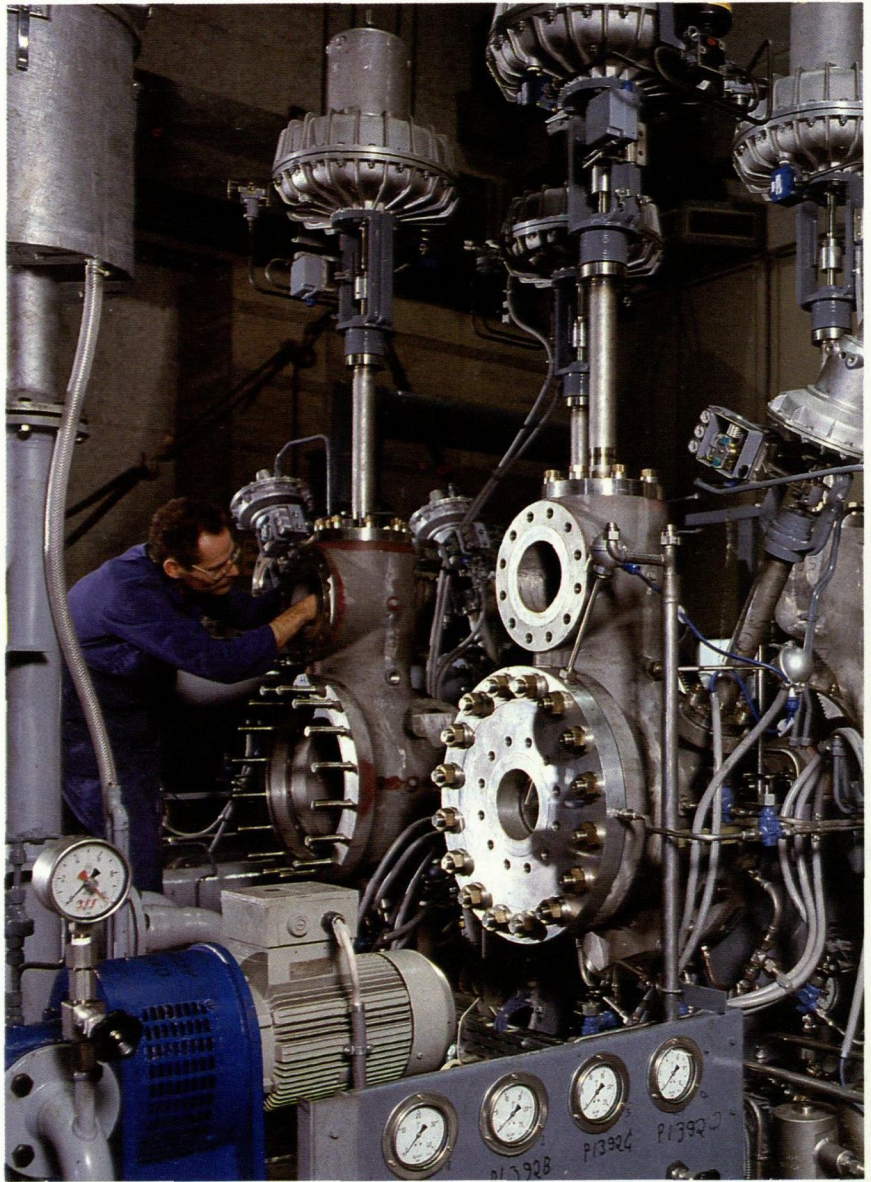
Ett företag undergår ständigt förändringar. Därför måste man inom organisationen vara beredd på ändrade förutsättningar och kunna anpassa dem till dagens situation. Atlas Copcos strategi syftar till att anpassa och förändra Gruppen så att alltmer vikt läggs vid förmedlande av idéer, kunskap, material och produkter mellan Atlas Copco och dess kunder liksom mellan olika enheter inom Gruppen.

FÖRSÄLJNINGEN UNDER 10 ÅR, FÖRDELAD PER BRANSCH

Tillverkningsindustrin har under den senaste 10-årsperioden successivt blivit Atlas Copcos största kundgrupp med 52 procent av Gruppens totala försäljning.

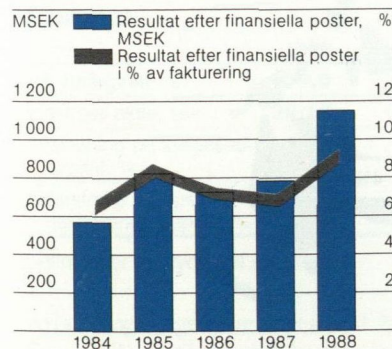
Hög kvalitet i produkter och service är oerhört viktigt för Atlas Copcos framgångar. Därför genomgår varje produkt noggrann kvalitetsstyrning löpande under tillverkningens gång och slutkontroll före leverans, så att produkterna blir säkra och tillförlitliga. Därigenom uppnår kunderna hög produktivitet i sin egen produktion.

STYRELSENS REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN 1988

MSEK om ej annat anges

RESULTAT OCH VINSTMARGINAL

ATLAS COPCO-GRUPPEN

	1988	1987
Fakturering	12 812	11 520
Värdeökning, %	+11	+11
Orderingång	13 533	11 797
Värdeökning, %	+15	+11
Resultat efter finansiella poster	1 155	789

Atlas Copco-gruppens fakturering ökade under 1988 med 11 procent till 12 812 MSEK (11 520). För jämförbara enheter var ökningen 8,3 procent. Av Gruppens fakturering hänförs sig 92 procent till marknader utanför Sverige.

Orderingången steg med 15 procent till 13 533 MSEK (11 797).

Resultatet efter finansiella

intäkter och kostnader ökade med 46 procent till 1 155 MSEK (789), motsvarande 9,0 procent av faktureringen (6,8). Efter extraordinära poster uppgick resultatet till 1 158 MSEK (987).

Prognos

I industriländerna med undantag för de nordiska länderna väntas maskininvesteringarna fortsätta att öka under hela 1989. Ökningstakten kan dock bli något lägre än under 1988.

Med nuvarande konjunkturperspektiv och rationaliseringstakt väntas resultatet förbättras ytterligare under 1989.

Strukturella förändringar

Gruppens verksamhet omfattar tre affärsområden:

Kompressorteknik med divisionerna Atlas Copco Airpower och Atlas Copco ACT.

Anläggnings- och gruvteknik med divisionerna Atlas Copco MCT, Secoroc och Berema.

Industriteknik med affärslinjerna Verktyg, Monteringssystem och Komponenter.

Under året övertogs samtliga aktier i Secoroc AB, som tillverkar och marknadsför bergbörverktyg. Secoroc ingår i Atlas Copco-gruppens redovisning fr o m den 1 juli 1988 med en försäljning på 556 MSEK.

Inom affärsområdet Industriteknik förvärvades två företag, Hydro-Pneumatic AB i Ulricehamn och Ets G. Renault S.A. i Nantes, Frankrike. Förvärvet av det senare bolaget sked-

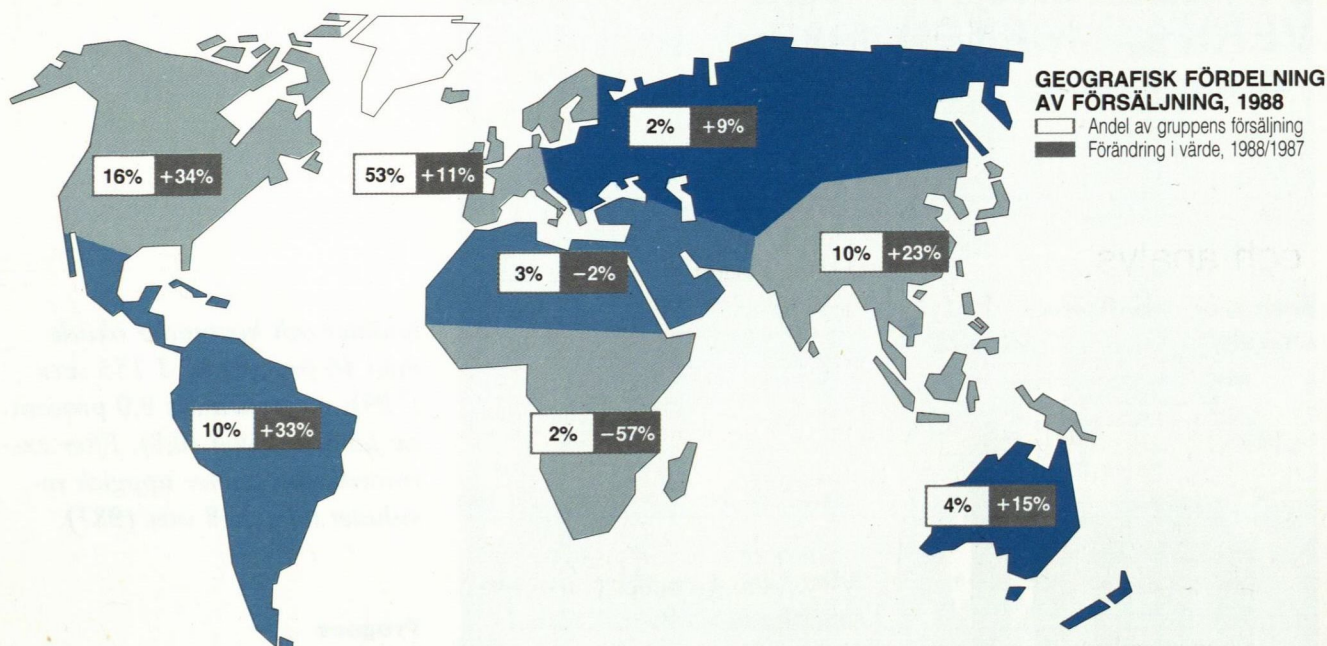
de i december, varför någon resultatpåverkan ej skett. (Se vidare sid 52).

Atlas Copco Industrial Technique AB inom affärsområdet Industriteknik bildade i december 1988 tillsammans med andra intressenter ett nytt bolag, AC Greiff Ytbehandling AB, för omstrukturering av verksamheten inom ytbehandlingsområdet. Samtliga aktier i Atlas Copco Finishing AB, Atlas Copco Finishing S.A. (Belgien) och Atlas Copco Icotron AB överfördes till det nya bolaget, i vilket Atlas Copco har en minoritetspost.

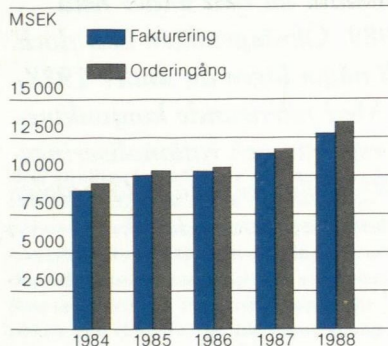
Berema avyttrade per den 1 januari 1988 dotterbolagen Atlas Copco ABEM AB, Flodins Filter AB, KGK Mekaniska Verkstad AB och Toolex Alpha AB.

Delfos & Atlas Copco (Pty), Sydafrika, ingår ej längre i Gruppen, då managementansvaret fr o m 1988 övertogs av de sydafrikanska majoritetsaktieägarna.

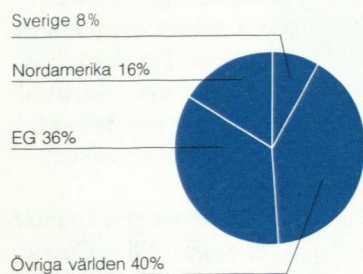
STYRELSENS REDOGÖRELSE

FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

FAKTURERINGEN FÖRDELAD PÅ GEOGRAFISKA OMRÅDEN

Marknadsöversikt

Det gångna året kännetecknades av högkonjunktur med kraftigt ökad världshandel, hög industriproduktion och snabbt stigande metallkonsumtion. De totala maskininvesteringarna i världen steg med 6 procent jämfört med föregående år. Atlas Copcos försäljning ökade något mer.

Försäljningen av industrikompressorer till *tillverkningsindustrin* fortsatte att öka. Efterfrågan var hög i EG-länderna, Nordamerika och Ostasien. Affärslinjen industrikompressorer svarade för en fjärdedel av Gruppens totala försäljning. En bidragande orsak till den fortsatta försäljningsökningen är att tryckluft fått allt fler nya användningsområden inom industrin.

Efterfrågan på industriverktyg ökade i praktiskt taget hela världen. Verkstäder och särskilt tillverkare av transportmedel som bilar, lastbilar och flygplan är de viktigaste kundgrupperna.

Av Atlas Copcos totala fakturering gick 52 procent till tillverkningsindustrin.

Fortsatt uppsving präglade *bygg- och anläggningsmarknaden* i EG-länderna och Japan, där flera stora anläggningsprojekt är under genomförande. Försäljningen av borrhutrustningar för både ovan- och underjordsprojekt samt transportabla kompressorer ökade framför allt i de större EG-länderna, men även i USA

och Brasilien. Efterfrågan i utvecklingsländerna försvagades, särskilt i de oljeproducerande länderna.

Bygg- och anläggningssektorn mottog 36 procent av den totala försäljningen.

Till följd av ökande metallkonsumtion samt stigande metallpriser investerade *gruvinindustrin* i utrustning för ökad mekanisering. Det förde med sig att försäljningen av bergborrustrustning och bergborrverktyg ökade kraftigt, bl a i Australien, Canada och Chile.

Endast 12 procent av försäljningen gick till gruvinindustrin.

Säljbolagens verksamhet

Atlas Copco har successivt stärkt sin position på världsmarknaden. Under 1980-talet har försäljningen alltmer förskjutits mot de västliga industri-länderna. Säljbolagen i Västeuropa, Nordamerika och Japan svarar därigenom för en allt större andel av den fakturerade försäljningen.

EG-länderna svarade under 1988 för 36 procent av den totala försäljningen jämfört med 30 procent för 10 år sedan. Under 1988 noterade Storbritannien, Frankrike, Italien, Spanien och Portugal de största framgångarna. Sverige har under motsvarande period haft en oförändrad andel, 8–9 procent. Nordamerikas andel utgjorde 16 procent under 1988.

Ekonomisk översikt och analys

Resultat

	1988	1987
Vinstmarginal, %	9,0	6,8
Vinst per aktie, SEK	26:10	15:95
Avkastning på sysselsatt kapital, %	19,0	15,0
Avkastning på eget riskbärande kapital, %	16,9	12,4

Definitioner av nyckeltal sid 20.

Atlas Copco-gruppens resultat efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 46 procent till 1 155 MSEK (789). Vinstmarginalen uppgick till 9,0 procent (6,8). Vinst per aktie beräknat efter full skatt och efter full konvertering uppgick till 26:10 SEK (15:95). Efter extraordinära poster uppgick motsvarande vinst per aktie till 26:35 SEK (26:20).

Avkastningen efter skatt på eget kapital ökade till 14,7 procent (10,9). På eget riskbärande kapital uppgick avkastningen efter betald skatt till 16,9 procent (12,4).

Resultatanalys

Rörelseresultatet före avskrivningar förbättrades med 256 MSEK till 1 448 MSEK. Det motsvarar en marginal på 11,3 procent (10,3). Resultatförbättringen under 1988 beror på ett kontinuerligt rationaliseringsarbete, en intensiv marknadsföring och en växande marknad.

Kostnadsnivån för administration och varuhantering har successivt kunnat sänkas i förhållande till faktureringen. Effekterna av redan vidtagna åtgärder kommer att förstärkas ytterligare under de närmaste åren.

Årets avskrivningar enligt plan uppgick till 279 MSEK (299). I föregående års siffror ingår en extra avskrivning på goodwill för det under 1987 förvärvade Chicago Pneumatic på 40 MSEK. Övertagandet av Secoroc-koncernen har ej medfört någon avskrivning av goodwill. (Se även sid 15.)

Räntenettet förbättrades med 136 MSEK beroende på en genomsnittligt

högre likviditet jämfört med föregående år. Räntetäckningsgraden förbättrades jämfört med föregående år och uppgick till 4,0 (3,1). Årets valutakursdifferenser uppgick till +8 MSEK (+54).

Den kraftiga resultatförbättringen för affärsområdet Kompressorteknik beror på ökad försäljningsvolym och sänkta kostnader. Kapacitetsutnyttjandet var högt under hela året.

Resultatet för affärsområde Anläggnings- och gruvteknik ökade genom Secoroc-förvärvet. MCT-divisionens resultatutveckling påverkades negativt av att Delfos & Atlas Copco, Sydafrika, ej längre ingår i Atlas Copco-gruppen. Beremas lönsamhet förbättrades efter avveckling av vissa verksamheter.

Högre försäljningsvolym inom affärslinjerna hydrauliska komponenter, verktyg och monteringsystem är den främsta orsaken till affärsområde Industritekniks positiva resultatutveckling. Tidigare genomförda produktionsrationaliseringar har även bidragit till resultatförbättringen.

De extraordinära posterna uppgår netto till 3 MSEK (198). Avvecklingen av Sydafrikabolaget samt ytbehandlingssektorn redovisas som extraordinära kostnader. Realisationsvinster i samband med försäljning av fastigheter uppgick till 31 MSEK.

Investeringar

	1988	1987
Investeringar i maskiner och fastigheter	424	422
Sverige	106	109
Utlandet	318	313
Totalt i % av faktureringen	3,3	3,7

Investeringarna fördelades med 209 MSEK (257) i produktionsledet och 215 MSEK (165) i marknadsledet. De löpande investeringarna avser främst fortsatt automatisering av produktionen. Härtill kommer investeringar i befintliga maskiner och fastigheter i nyförvärvade företag på sammanlagt 288 MSEK.

GRUPPENS FAKTURERING OCH RESULTAT PER KVARTAL

	Fakturering		Resultat	
	1988	1987	1988	1987
Kvartal 1	2 844	2 477	248	188
Kvartal 2	3 159	2 823	282	216
Kvartal 3	3 210	2 865	255	149
Kvartal 4	3 599	3 355	370	236
Totalt	12 812	11 520	1 155	789

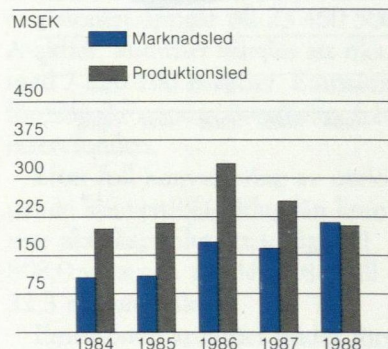
AFFÄRSOMRÅDENAS RESULTAT EFTER FINANSNETTO

	1985	1986	1987	1988
Kompressorteknik	450	431	383	563
Anläggnings- och gruvteknik	232	144	212	301
Industriteknik	146	155	194	291
Totalt	828	730	789	1 155

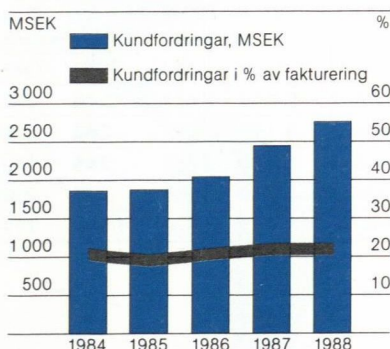
AFFÄRSOMRÅDENAS AVKASTNING PÅ SYSSLESATT KAPITAL, %

	1985	1986	1987	1988
Kompressorteknik	22	19	16	21
Anläggnings- och gruvteknik	15	10	12	17
Industriteknik	24	23	20	21
Totalt för Gruppen	19	16	15	19

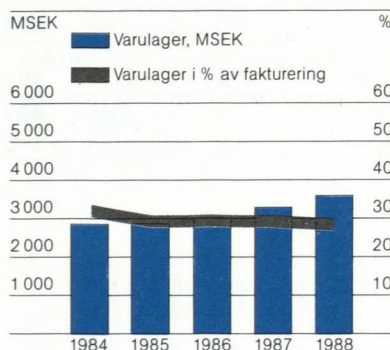
INVESTERINGAR I MASKINER OCH FASTIGHETER

KUNDFORDRINGAR

VARULAGER

KAPITALOMSÄTTNINGSHASTIGHET OCH AVKASTNING

Finansiell ställning

	1988	1987
Räntenetto	-25	-161
Självfinansieringsgrad, %	233	175
Andel eget riskbärande kapital, %	38,3	40,9

Från rörelsen internt tillförda medel uppgick till 988 MSEK (739). Ökningen är helt hänförlig till det förbättrade rörelseresultatet. Skattebelastningen uppgick till 408 MSEK (282), vilket också innebär en relativ förbättring jämfört med föregående år, om hänsyn tas till 1987 års skattefria realisationsvinster.

Till följd av en ökad försäljning steg kund- och växelfordringarna med 311 MSEK (405). I relation till faktureringen utgjorde de 21,6 procent (21,3). Varulagret ökade med 303 MSEK (280). Denna ökning berodde främst på Secoroc-förvärvet. I relation till faktureringen motsvarade varulagret 28,2 procent (28,7). Den ökade kapitalbindningen i rörelsetillgångar har till stor del kunnat

finansieras med icke räntebärande skulder.

Före investeringar, extern upplåning och utdelning gav årets verksamhet ett internt finansieringstillskott av 803 MSEK (630).

Företagsförvärv och investeringar uppgick till 1 205 MSEK (604). Efter försäljning av anläggningstillgångar samt övriga poster uppgick finansieringsbehovet till 485 MSEK (+347). Finansieringen skedde genom en ökning av de räntebärande skulderna med 257 MSEK (522) och en minskning av likvida medel med 228 MSEK (+869). Likvida medel uppgick på bokslutsdagen till 1 851 MSEK (2 079).

Kapitalomsättningshastigheten var 1,18 (1,14).

Under året utökade Atlas Copco AB sitt sk företagscertifikatprogram från 100 MSEK till 500 MSEK. Beviljade men outnyttjade krediter i svenska och utländska banker uppgick till 2 154 MSEK (1 749).

FINANSIERINGSANALYS I SAMMANDRAG

	1988	1987
Internt tillförda medel	988	739
Ökning av rörelsekapital	-185	-109
Från rörelsen	803	630
Investeringar och företagsförvärv	-1 205	-604
Utdelning och övriga poster	-83	321
Totalt	-485	347
Ökning av räntebärande skulder	257	522
Förändring av kassa	-228	869

Personal

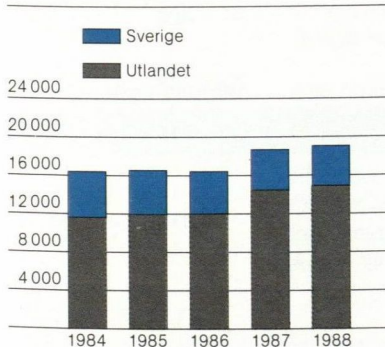
	1988	1987
Medelantal anställda	19 207	18 777
Huvudkontor	66	62
Säljbolag	8 235	8 882
Divisioner	10 906	9 833

Vid slutet av 1988 var antalet anställda i Atlas Copco-gruppen 19 225 personer (18 321), varav ca 2 000 inom nyförvärvade företag.

För Atlas Copco-gruppen utgjorde utgifter för löner och andra ersättningar:

	1988	1987
Styrelser och verkställande ledningar [varav tantiem 9 (8)]	73	63
Övriga anställda	2 430	2 275
Totalt	2 503	2 338

ANSTÄLLDA (medelantal)

MODERBOLAGET

I resultatet för moderbolaget, Atlas Copco AB, ingår Atlas Copco International AB och Atlas Copco Management Consulting AB, vilka båda drivs som kommissionärsbolag.

Atlas Copco International AB svarar för marknadsföringen i 85 länder, där Gruppen inte har egna säljbolag. Faktureringen uppgick till 301 MSEK (340).

Atlas Copco Management Consulting AB säljer tjänster internt inom Gruppen. Faktureringen uppgick till 98 MSEK (112).

Moderbolaget övertog Atlas Copco Tools och Atlas Copco Airpowers aktier i Atlas Copco North America Inc. Samtliga aktier i det amerikanska holdingbolaget ägs härmed av Atlas Copco AB.

Under året överfördes samtliga aktier i Atlas Copco MCT AB och Berema AB till det nybildade Atlas Copco Construction and Mining Holding AB. Detta bolag är även moderbolag till Secoroc AB. Atlas Copco Italia S p A överfördes till ett av Atlas Copcos holdingbolag i Nederländerna.

Aktiekapitalhöjningar genomfördes under året i Atlas Copco Construction and Mining Holding AB, Atlas Copco North America Inc och Atlas Copco France S A.

90 procent av årets totala inköp och 25 procent av försäljningen utgjorde transaktioner med andra företag inom Gruppen.

Resultat

Utdelningar från dotterbolag uppgick till 238 MSEK (152), varav från svenska bolag 18 MSEK (-).

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 147 MSEK (180).

Moderbolaget redovisar en nettovinst efter bokslutsdispositioner och skatter på 275 MSEK (459). Disponibla vinstmedel uppgår därmed till 799 MSEK (700).

Finansiering

Moderbolagets balansomslutning ökade med 1 060 MSEK till följd av bl a de ovannämnda dotterbolags-emissionerna.

Kassa, bank och kortfristiga placeringar minskade med 460 MSEK (+610) till 937 MSEK.

Personal

Medelantalet anställda i moderbolaget var under året 66 (62), i Atlas Copco International 90 (96) och i Atlas Copco Management Consulting 140 (176).

Moderbolagets utgifter för löner och andra ersättningar utgjorde:

	1988	1987
Styrelse och verkställande ledning [varav tantiem 4 (3)]	9	9
Övriga anställda	68	73
Totalt	77	82

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning av 8:50 SEK per aktie (7:50), motsvarande 199,4 MSEK (176,0).

Fondemission

Styrelsen föreslår vidare en fondemission innebärande att för varje tretal nuvarande A-aktier erhålles en B-aktie med en tiondels röst. Aktiekapitalet höjs därigenom från 586,5 MSEK till 782,0 MSEK, dvs med 195,5 MSEK. Antalet aktier som före emissionen uppgår till 23 460 500 A-aktier, kommer således att öka med 7 820 166 B-aktier. Emissionen föreslås ske genom överföring från reservfonden.

Efter full konvertering av utelöpande konvertibla förlagslån kommer aktiekapitalet att uppgå till 808,0 MSEK och antalet aktier till 32,3 miljoner aktier.

Emissionen kommer under förutsättning av bolagsstämmans godkännande att genomföras med avstämningsdag den 10 augusti 1989.

ATLAS COPCO-GRUPPEN

RESULTATRÄKNING

Belopp i MSEK

		1988	1987
Rörelseintäkter	Fakturering	12 812	11 520
Rörelsekostnader	Sålda varors kostnad samt kostnader för teknisk utveckling, försäljning, administration mm (NOT 1)	-11 364	-10 328
Rörelseresultat före avskrivningar		1 448	1 192
Avskrivningar enligt plan (NOT 2)	Goodwill	- 8	- 48
	Maskiner och inventarier	- 226	- 208
	Byggnader	- 45	- 43
Rörelseresultat efter avskrivningar		1 169	893
Finansiella intäkter och kostnader	Ränteintäkter	359	214
	Räntekostnader (NOT 3)	- 384	- 375
	Utdelning på aktier och andelar	3	3
	Valutakursdifferenser (NOT 4)	8	54
RESULTAT EFTER FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		1 155	789
	Extraordinära intäkter och kostnader (NOT 5)	3	198
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter		1 158	987
Bokslutsdispositioner (NOT 6)		- 26	- 80
Resultat före skatter		1 132	907
Skatter (NOT 7)		- 408	- 282
Minoritetsandelar i årets resultat (NOT 8)		- 10	- 33
ÅRETS VINST		714	592
Vinst per aktie, SEK (NOT 32)		26:10	15:95

ATLAS COPCO-GRUPPEN

BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK

TILLGÅNGAR		1988.12.31	1987.12.31
Omsättningstillgångar	Kassa, bank och kortfristiga placeringar (NOT 9)	1 851	2 079
	Fordringar (NOT 10)	3 260	2 987
	Varulager (NOT 11)	3 612	3 309
		8 723	8 375
Spärrkonton hos Riksbanken (NOT 12)		10	20
Anläggningstillgångar	Aktier och andelar (NOT 13)	87	69
	Goodwill (NOT 14)	111	99
	Långfristiga fordringar	145	151
	Nyanläggningar	29	31
	Maskiner och inventarier (NOT 15)	1 081	944
	Byggnader (NOT 16)	928	851
	Mark (NOT 17)	263	212
		2 644	2 357
SUMMA TILLGÅNGAR		11 377	10 752
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Kortfristiga skulder	<i>Icke räntebärande skulder</i>		
	Växelskulder	56	73
	Leverantörsskulder	1 059	826
	Skatteskulder	274	246
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	785	690
	Övriga kortfristiga skulder	805	753
	<i>Räntebärande skulder</i>		
	Bank- och reversskulder (NOT 18)	1 361	1 550
	Kortfristig del av långfristiga skulder	108	119
	Övriga kortfristiga skulder	8	30
		4 456	4 287
Långfristiga skulder	<i>Icke räntebärande skulder</i>		
	Övriga långfristiga skulder	101	82
	<i>Räntebärande skulder</i>		
	Obligationslån (NOT 19)	805	330
	Intecknings- och reverslån (NOT 19)	700	767
Avsatt till pensioner (NOT 20)	802	731	
		2 408	1 910
SUMMA SKULDER		6 864	6 197
Konvertibelt förlagslån (NOT 21)		156	156
Obeskattade reserver (NOT 22)		963	948
Minoritetsintressen (NOT 8)		112	193
Eget kapital	<i>Bundet eget kapital</i>		
	Aktiekapital	587	587
	Bundna reserver (NOT 28)	919	1 480
		1 506	2 067
	<i>Fritt eget kapital</i>		
Disponibla vinstmedel (NOT 29)	1 062	599	
Årets vinst	714	592	
		1 776	1 191
SUMMA EGET KAPITAL		3 282	3 258
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		11 377	10 752
Ställda panter (NOT 30)		559	387
Ansvarsförbindelser	Diskonterade växlar	179	78
	Övriga ansvarsförbindelser	563	665

ATLAS COPCO FINANSIERINGSANALYSER

Belopp i MSEK

	GRUPPEN		ATLAS COPCO AB	
	1988	1987	1988	1987
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL				
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter	1 158	987	147	435
Avskrivningar	279	299	11	8
Realisationsvinst på sålda anläggningstillgångar	- 51	-289	-	-255
Koncernbidrag	-	-	129	4
Skatter	- 408	-282	- 2	- 7
Uttag från spärrade konton	10	24	2	10
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL FRÅN RÖRELSEN	988	739	287	195
RÖRELSEKAPITAL				
Förändring av kortfristiga fordringar	- 273	-271	31	-197
Förändring av varulager	- 303	-280	5	16
Förändring av kortfristiga rörelseskulder	391	442	0	- 12
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	- 185	-109	36	-193
OPERATIVT NETTO FRÅN RÖRELSEN	803	630	323	2
INVESTERINGAR				
Investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier*	- 712	-422	- 18	- 18
Investeringar i aktier och andelar	- 14	- 43	- 833	-111
Förvärvade bolag och goodwill	- 479	-139	-	-
Investeringar i långfristiga fordringar	6	181	- 719	72
Försäljning av anläggningstillgångar	164	325	-	294
INVESTERINGAR I ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR, NETTO	-1 035	- 98	-1 570	237
ÖVRIGA POSTER				
Till dotterbolag överförda fonder	-	-	- 2	- 4
Utdelning från moderbolaget	- 176	-164	- 176	-164
Utdelning till minoritetsintressen i dotterbolag	- 10	- 5	-	-
Minoritetsandelar i eget kapital	- 68	51	-	-
Förändring av övriga skulder	19	- 6	-	-
Omräkningsdifferenser**	- 18	- 61	-	-
FÖRÄNDRING AV ÖVRIGA POSTER	- 253	-185	- 178	-168
NETTO FRÅN ÅRETS VERKSAMHET	- 485	347	-1 425	71
ÖKNING AV RÄNTEBÄRANDE SKULDER	257	522	965	539
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	- 228	869	- 460	610

* För 1988 ingår investeringar i befintliga fastigheter och maskiner i nyförvärvade företag med 288 MSEK.

** Av omräkningsdifferenser är -75 MSEK (-58) hänförliga till eget kapital, obeskattade reserver och minoritetsintressen samt 57 MSEK (-3) till anläggningstillgångar.

ATLAS COPCO AB

RESULTATRÄKNING

Belopp i MSEK

		1988	1987
Rörelseintäkter	Fakturering	399	452
	Provisioner mm från dotterbolag	112	131
Rörelsekostnader	Sålda varors kostnad samt kostnader för teknisk utveckling, försäljning, administration mm	-560	-573
Rörelseresultat före avskrivningar		- 49	10
Avskrivningar enligt plan (NOT 2)	Maskiner och inventarier	- 9	- 6
	Byggnader	- 2	- 2
Rörelseresultat efter avskrivningar		- 60	2
Finansiella intäkter och kostnader	Utdelningar från dotterbolag	238	152
	Räntor till dotterbolag, netto	- 3	- 2
	Räntor från andra än dotterbolag	149	107
	Räntor till andra än dotterbolag (NOT 3)	-148	-111
	Utdelningar från andra än dotterbolag	1	1
	Valutakursdifferenser (NOT 4)	- 30	31
RESULTAT EFTER FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		147	180
	Extraordinära intäkter och kostnader (NOT 5)	-	255
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter		147	435
Bokslutsdispositioner (NOT 6)		130	31
Resultat före skatter		277	466
Skatter (NOT 7)		- 2	- 7
ÅRETS VINST		275	459

ATLAS COPCO AB

BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK

TILLGÅNGAR		1988.12.31	1987.12.31
Omsättningstillgångar	Kassa, bank och kortfristiga placeringar (NOT 9)	937	1 397
	Fordringar (NOT 10)	673	704
	Varulager	17	22
		1 627	2 123
Spärrkonton hos Riksbanken (NOT 12)		4	6
Anläggningstillgångar	Aktier och andelar i dotterbolag (SID 29)	2 020	1 190
	Aktier och andelar i andra bolag (NOT 13) (SID 29)	21	18
	Långfristiga fordringar hos dotterbolag	1 109	399
	Andra långfristiga fordringar	84	75
	Nyanläggningar	—	2
	Maskiner och inventarier (NOT 15)	48	47
	Byggnader (NOT 16)	51	46
	Mark (NOT 17)	22	20
		3 355	1 797
SUMMA TILLGÅNGAR		4 986	3 926
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Kortfristiga skulder	<i>Icke räntebärande skulder</i>		
	Leverantörsskulder	23	22
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	54	50
	Övriga kortfristiga skulder	67	72
	<i>Räntebärande skulder</i>		
	Bank- och reversskulder (NOT 18)	657	560
	Skulder till dotterbolag	634	386
	Kortfristig del av långfristiga skulder	21	16
	Förskott från kunder	3	2
		1 459	1 108
Långfristiga skulder	<i>Räntebärande skulder</i>		
	Skulder till dotterbolag	72	—
	Obligationslån (NOT 19)	805	330
	Intecknings- och reverslån (NOT 19)	182	132
	Avsatt till pensioner (NOT 20)	278	261
		1 337	723
SUMMA SKULDER		2 796	1 831
Konvertibelt förlagslån (NOT 21)		156	156
Obeskattade reserver (NOT 22)		50	54
Eget kapital	<i>Bundet eget kapital</i>		
	Aktiekapital (23 460 500 aktier à nom 25 SEK)	587	587
	Reservfond (NOT 28)	598	598
		1 185	1 185
	<i>Fritt eget kapital</i>		
	Disponibla vinstmedel (NOT 29)	524	241
	Årets vinst	275	459
		799	700
SUMMA EGET KAPITAL		1 984	1 885
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		4 986	3 926
Ställda panter (NOT 30)		9	9
Ansvarsförbindelser	Borgens- och övriga ansvarsförbindelser, varav till förmån för dotterbolag 376 (390)	531	653
	Kapitalvärde av pensionsåtagande	37	28

BOKSLUTS- KOMMENTARER

MSEK om ej annat anges

REDOVISNINGS- PRINCIPER

Internationella riktlinjer

Atlas Copco följer i allt väsentligt de riktlinjer som upprättats av OECD för internationellt verksamma företag.

Vid utarbetandet av denna verksamhetsberättelse har dessa riktlinjer beaktats, med undantag för vissa uppgifter som av konkurrensskäl f n ej kan lämnas.

Årsredovisningen lämnar sålunda upplysning om följande:

	Placering i årsredovisningen
Företagets struktur	
– namn och säte för moderbolaget	Omslag sid 2, sid 2–3
– aktier och andelar i dotterbolag procentuellt ägande samt aktieägande mellan bolagen	Aktier och andelar sid 29
Geografiska områden där verksamheten utövas och de huvudsakliga verksamheter som bedrivits där.	Affärsområdenas avsnitt sid 34–51
Fakturering fördelad per geografiskt område	Styrelsens redogörelse, kartan sid 6
Kapitalinvesteringar fördelade på geografiska områden och på marknads/produktionsled.	Styrelsens redogörelse, tabell och diagram sid 7
Finansieringsanalys för Atlas Copco-gruppen	Sid 12
Forsknings- och utvecklingskostnader för företaget i sin helhet	Kommentarerna Not 1, sid 20
Principer som tillämpas vid internprissättning	Kommentarerna Not 11, sid 22
Redovisningsprinciper i fråga om koncernredovisning	Kommentarerna sid 15

Bolaget ställer sig också positivt till de riktlinjer rörande multinationella företag och arbetsmarknaden, som utarbetats av ILO, Förenta Nationernas organ för arbetsmarknadsfrågor.

I enlighet med internationell standard har i årsredovisningen följande beteckningar använts:

Valuta: SEK svenska kronor. Övriga valutor se sid 17.
Prefix: k tusen, M miljoner

Konsolidering

Atlas Copco-gruppens resultat- och balansräkningar omfattar alla bolag, i vilka moderbolaget direkt eller indirekt har mer än hälften av aktiernas röstvärde, samt bolag, i vilka Gruppen på annat sätt har ett bestämmande inflytande och en betydande andel av resultatet av deras verksamhet.

Balansräkningarna har upprättats enligt förvärvsmetoden, som innebär att förvärvade bolags egna kapital vid förvärvstidpunkten – med tillägg av efterföljande nyemissioner – har eliminerats mot aktiernas bokförda värde.

Skillnaden mellan anskaffningskostnad och eget kapital i förvärvade bolag fördelas i första hand på anläggningstillgångar och avskrivs enligt plan för respektive tillgångsslag. Överskjutande del, goodwill, avskrivs normalt på 10 år.

Under året förvärvade bolag har inkluderats i Gruppens resultaträkning med värden avseende tiden efter förvärvet. För bildade dotterbolag har tillskjutet aktiekapital eliminerats mot aktiernas bokförda värde i respektive moderbolag. Differenser p g a fondemissioner i dotterbolag har förts till Gruppens bundna reserver.

Under året sålda bolag har resultatavräknats utifrån koncernens redovisade nettotillgångar i dessa bolag vid årets början.

Chicago Pneumatic

Förvärv av väletablerade företag verksamma i en internationell miljö medför som regel att förvärvspriset väsentligt överstiger synlig substans. Marknadspriest bestäms framför allt av framtidsförväntningar som grundas på den marknadsposition och på den kunskap som finns inom företaget.

Ett företagsförvärv, där anskaffningskostnaden överstiger bolagets redovisade kapital, innebär att sk immateriella tillgångar balanseras och avskrivs över en viss tidsperiod. Bedömningen av hur lång denna tidsperiod bör vara är beroende på praxis och lagar i olika länder.

Det under 1987 förvärvade Chicago Pneumatic får betraktas som ett strategiskt förvärv, som beräknas bidra till Atlas Copco-gruppens utveckling under mycket lång tid och framför allt ge en långvarig effekt på Gruppens totala marknadsandelar.

I 1987 års bokslut valdes att skriva av det uppkomna goodwillvärdet på 133 MSEK med 30 procent eller 40 MSEK. Denna avskrivning redovisades såsom ordinarie, plan- enlig avskrivning av goodwill.

Kvarstående goodwillvärde avskrivs efter en bedömd ekonomisk livslängd på 20 år.

Secoroc

I det fall en koncernbildning har karaktären av en sammanslagning av jämbördiga företag kan s k pooling of interest tillämpas. Förutsättningen är att sammanslagningen äger rum genom en apportemission i det formellt förvärvande företaget och att det ena företaget ej storleksmässigt är helt dominerande, samt att rörelserna i de båda samgående företagen fortsättningsvis bedrivs utan större förändringar.

Atlas Copco Construction and Mining Holding AB med dotterbolagen Atlas Copco MCT AB och Berema AB är Gruppens legala underkoncern för Anläggnings- och gruvteknik. Mellan denna enhet och Secoroc skedde ett samgående varvid moderbolaget i denna underkoncern till säljaren emitterade ett konvertibelt förlagslån med avskiljbara optioner. Parterna överenskom att förlagslånet löstes i december 1988.

Till skillnad mot förvärvsmetoden sker vid ett samgående enligt pooling of interest ej någon omräkning av värdena på tillgångar och skulder utan dessa upptas utan korrigerande. Det bokförda värdet av dotterbolagsaktierna har i första hand eliminerats mot dotterföretagets aktiekapital och där- efter mot koncernens bundna medel.

Omräkning enligt dagskursmetoden

Atlas Copco tillämpar den s k dagskursmetoden för omräkning av utländska dotterbolags balans- och resultaträkningar i enlighet med Föreningen Auktoriserade Revisorers (FAR) förslag till rekommendation. Innebörden av denna metod är att dotterbolagen huvudsakligen redovisas som fristående enheter vars verksamhet bedrivs i en främmande valuta och vari moderbolaget har en nettoinvestering. Undantagna från detta behandlingssätt är dotterbolag, som är belägna i s k höginflationsländer. Dessa dotterbolag har omräknats enligt den monetära-ickemonetära metoden. I enlighet med FARs förslag till rekommendation har sådan behandling bedömts ge en riktigare bild av dessa bolags resultat och ställning.

I överensstämmelse med dagskursmetoden har samtliga tillgångar och skulder i dotterbolagen omräknats till balansdagskurs och samtliga poster i resultaträkningen har omräknats till genomsnittskurs. Den omräkningsdifferens som uppkommer är en effekt av att nettoinvesteringen omräknas till en annan kurs vid årets slut än vid dess början. Denna omräkningsdifferens påverkar ej resultatet utan förs direkt till det egna kapitalet.

För de dotterbolag som behandlas i enlighet med monetära-ickemonetära metoden gäller, att alla ickemonetära poster – fastigheter (mark och byggnader), maskiner och inventarier, varulager samt eget kapital och obeskattade reserver – omräknas till den kurs som rådde vid anskaffningstillfället. Övriga poster – monetära poster – omräknas till balansdagens kurs. Resultaträkningen omräknas till årets genomsnittskurs, med undantag för avskrivningar och bokslutsdispositioner som omräknas till investeringskurser. De kursdifferenser som här uppkommer vid omräkningen och som således avser bolag i länder med hög inflation redovisas över resultaträkningen.

Den av FAR publicerade rekommendationen avseende omräkningen av utländska dotterbolag överensstämmer i allt väsentligt med rekommendationen från International Accounting Standard Committee (IAS 21), och med motsvarande amerikanska rekommendation (SFAS 52).

Metodval

FARs förslag till rekommendation ställer på en speciell punkt krav på att användaren själv väljer tillvägagångssätt för omräkningen utifrån sin specifika situation. Det gäller klassificeringen av de utländska dotterbolagen såsom antingen självständiga eller integrerade bolag. Hur bolagen definieras är sedan direkt vägledande för valet av omräkningsmetod. Självständiga bolag omräknas enligt dagskursmetoden och integrerade bolag enligt den monetära-ickemonetära metoden.

Med hänsyn till de kriterier som FAR definierat för klassificering av dotterbolag framkommer att Atlas Copcos dotterbolag till helt övervägande del är att betrakta som s k självständiga bolag.

Detta innebär att samtliga dotterbolag inom Atlas Copco-gruppen omräknats enligt dagskursmetoden förutom bolagen i de s k höginflationsländerna (huvudsakligen i Latinamerika).

På ytterligare en punkt lämnar förslaget möjlighet för användaren att påverka och anpassa metoden för omräkning till företagets speciella situation. Detta görs på en punkt som är specifik för svensk koncernredovisning och som avser den svenska lagens krav på särredovisning av fritt eget kapital i koncernen.

Företaget ges här två möjligheter:

Alternativ 1 innebär att den ackumulerade omräkningsdifferens som uppkommer vid omräkning enligt dagskursmetoden automatiskt framkommer för varje dotterbolag. Genom att tillämpa denna metod kan företaget – i enlighet med internationell praxis – redovisa den sammanlagda ackumulerade omräkningsdifferensen i särskilt belopp. I svensk koncernredovisning uppdelas detta på fritt och bundet kapital.

Alternativ 2 är en förenklad metod där omräkningsdifferensen direkt förs mot varje post inom obeskattade reserver och eget kapital.

Atlas Copco har valt att redovisa i enlighet med Alternativ 1.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas enligt balansdagens kurs med undantag för realiserade kursvinster vilka endast redovisas i den utsträckning de motsvaras av realiserade kursförluster. I de fall kursen säkrats genom terminskontrakt har fordran respektive skulden värderats till terminskursen.

Lån i utländsk valuta värderas enligt högsta värdets princip. Vid valutabyte genom swapavtal har lånen värderats till den högsta av anskaffningskurs och dagskurs för den tillswappade valutan. Vid de tillfällen då låneskulden för det bortswappade lånet, omräknat till dagskurs i ursprungsvalutan, är högre än den bokförda låneskulden har mellanskillnaden upptagits under ansvarsförbindelser.

Intressebolag

Atlas Copco-gruppen innehar vissa intressen i bolag vars resultat och kapital ej redovisas i Gruppens konsoliderade resultat- och balansräkningar. I dessa bolag uppgår Atlas Copcos röstandel till mellan 20 och 50 procent. Atlas Copco-gruppens andel av dessa intressebolag redovisas separat i NOT 13.

Räntearbitrage

I syfte att förbättra bolagets räntenetto har Atlas Copco AB under året gjort ett antal räntearbitrageaffärer. Detta innebär att ett kortfristigt lån, vanligen i utländsk valuta, upptas och kurssäkras gentemot SEK för att därefter placeras mot en högre räntesats i bankcertifikat, stats-skuldväxlar eller andra liknande svenska fordringar.

Enligt FARs redovisningskommitté kan i balansräkningen uppkommande skulder kvittas mot motsvarande placeringar om de ingår i en paketlösning samt att de uppgår till samma belopp och har samma förfallodag. Vidare skall kurssäkring ha skett för eventuella utlands-lån. De av bolaget genomförda räntearbitrageaffärer som uppfyller ovanstående kriterier redovisas på detta sätt (NOT 3 och 9).

FINANSVERKSAMHET

Valuta- och skuldhantering

Under året har betydande svängningar förekommit på de finansiella marknaderna. Den *internationella valutamarknaden* präglades främst av dollarns uppgång och fall. På den internationella *kapitalmarknaden* infördes högre räntenivåer för att stödja valutakurser och minska privat konsumtion. Den *svenska marknaden* karakteriserades av fortsatt osäkerhet och sjunkande omsättning som till viss del kan förklaras av den införda omsättningskatten på räntebärande värdepapper.

Atlas Copco har under året hanterat de finansiella riskerna i enlighet med Gruppens gällande valuta-, ränte- och placeringspolitik.

Inom *valutaområdet* har Atlas Copco ytterligare centraliserat valutarisken till Atlas Copco AB genom att garantera valutakurser till dotterbolag i länder med konvertibel valuta. Därmed reduceras Gruppens totala valutaexponering.

Vad gäller *skuldhanteringen* har Atlas Copco i viss utsträckning kunnat undgå marknadens ränteuppgång framför allt i USD tack vare tidigare och under året ingångna ränteswap-avtal. I samband med företagsförvärv ökade Gruppens banklån under året. Totala räntebärande skulder uppgår idag till ca 4,1 miljarder SEK. I december upptogs ett s k Private Placement om 100 MCHF. Finansieringen i CHF reducerar USD-exponeringen i låneportföljen. Vidare har Atlas Copco under året introducerat ett nytt Företagscertifikatprogram om 500 MSEK på den svenska marknaden.

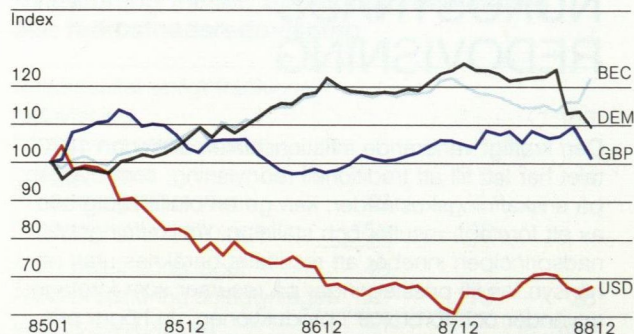
Likviditet

Gruppens räntebärande tillgångar utgör idag ca 2,0 miljarder SEK. Den genomsnittliga *likviditeten* i Sverige uppgick under året till 1,1 miljarder SEK, vilken aktivt förval-

VALUTAKURSER

Land	Valuta	Valuta-kod	Balansdagens kurs		Medelkurs	
			1988	1987	1988	1987
Australien	1	AUD	5.27	4.22	4.81	4.44
Belgien	100	BEC	16.40	17.50	16.70	17.00
Brasilien	1	BRC	0.008	0.08	0.008	0.08
Canada	1	CAD	5.15	4.47	4.95	4.76
Frankrike	100	FRF	101.00	108.00	103.00	105.50
Indien	100	INR	41.00	45.50	44.00	49.00
Italien	100	ITL	0.466	0.495	0.471	0.489
Japan	100	JPY	4.89	4.73	4.78	4.40
Luxemburg	100	LUF	16.40	17.50	16.70	17.00
Nederländerna	100	NLG	305.00	325.00	310.50	313.50
Norge	100	NOK	93.50	93.00	94.00	94.00
Schweiz	100	CHF	407.00	452.00	420.50	427.00
Spanien	100	ESP	5.38	5.36	5.26	5.14
Storbritannien	1	GBP	11.04	10.84	10.90	10.35
USA	1	USD	6.12	5.83	6.095	6.325
Västtyskland	100	DEM	344.50	366.00	349.50	354.00
Österrike	100	ATS	49.00	52.00	49.50	50.50
European Currency Unit	1	ECU	7.170	7.545		

VALUTAKURSUUTVECKLING

Diagrammet visar utvecklingen av vissa för Atlas Copco-gruppen betydelsefulla valutakurser gentemot SEK.

tats på den svenska penningmarknaden. Placering av likvida medel har främst skett i svenska statens värdepapper. Placeringarna görs utmed hela avkastningskurvan med ränteoptioner och terminer som komplement till avistaportföljen. En ökad andel av moderbolagets överskottslikviditet har under 1988 kunnat användas till intern utlåning.

Finansiell samordning

Under 1988 har koncernstab Finans utvecklat sin roll som Gruppens interntjänst och arbetar idag aktivt mot dotterbolagen. Koncernstab Finans erbjuder därmed dotterbolagen banktjänster som t ex in- och utlåning, export- och importfinansiering och Cash Management-studier.

Genom företagsförvärv och divisionalisering är Atlas Copco-gruppen idag representerad med fler bolag per land än tidigare. Varje bolag har eget resultatansvar, även för den finansiella verksamheten. I syfte att minimera Gruppens och enskilda bolags räntekostnader samt maximera avkastningen på Gruppens överskottslikviditet, blir det emellertid viktigt att samordna finansieringen av de olika enheterna i s k *Cash Pools*. I en Cash Pool tillses att bolagens lånebehov i första hand täcks av andra bolags överskottslikviditet och vice versa. Härigenom minimeras den externa upplåningen.

En Cash Pool är i allmänhet upprättad i samarbete med den för bolagen gemensamma huvudbanken.

Cash Pooling innebär främst följande fördelar:

- Lägre räntekostnader
- Bättre bankvillkor tack vare centraliserade flöden
- Bättre kontroll av flöden

Fram till idag har Cash Pools etablerats i Sverige, Belgien, Nederländerna, Storbritannien, Västtyskland och USA.

I förlängningen kan en Cash Pool utvecklas till ett *Treasury Center*. I ett sådant samordnas inte bara bolagens låne- och placeringsbehov utan också övrig finansverksamhet. Ett Treasury Center är normalt organiserat inom ett holdingbolag och skiljer sig från en Cash Pool på så sätt att det agerar som en interntjänst för bolagen i landet. I praktiken fungerar därmed ett Treasury Center som koncernstab Finans förlängda arm.

Treasury Centers finns idag i Sverige och USA och är under utveckling i flera andra länder.

NUKOSTNADS- REDOVISNING

Den kraftigt varierande inflationstakten alltsedan 1970-talet har lett till att traditionell redovisning, som bygger på anskaffningskostnader, kan ge en ofullständig bild av ett företags resultat och ställning. Anskaffningskostnadsprincipen innebär att resultatet beräknas utan att hänsyn tas till prisstegringar på resurser som företaget använder och förbrukar i produktionen. Ju högre prisstegringstakten är desto mer påverkas företaget utan att detta avspeglas i redovisningen.

En nukostnadsbaserad redovisning strävar att ta hänsyn till dessa prisförändringar såväl vid värdering av tillgångar som vid beräkning av resultat. Eftersom den nukostnadsbaserade redovisningen i relativt hög grad grundar sig på bedömningar kan den ej göra anspråk på samma exakthet som den traditionella redovisningen.

Vid tillgångsvärderingen kännetecknas en nukostnadsbaserad redovisning av att anskaffningsvärdet överges för andra värderingsgrunder, t ex återanskaffningsvärdet.

På motsvarande sätt mäts också resultatet annorlunda. I den traditionella redovisningen gäller att det egna kapitalet vid årets början jämförs med det egna kapitalet vid årets slut, räknat i nominella kronor. Förändringen utgör årets resultat. En nukostnadsbaserad redovisning utgår istället från det egna kapitalet omräknat i enheter med samma köpkraft. Endast om det egna kapitalet ökat mer än vad som krävs för att bibehålla dess köpkraft anses vinst ha uppkommit.

Nukostnadsbaserad resultaträkning

	1988	1987
Fakturering	12 812	11 520
Nukostnad för sålda varor	-11 412	-10 401
Nukostnadsavskrivningar	- 429	- 390
Rörelseresultat	971	729
Prisändringar, lager	48	66
Prisändringar, anläggningstillgångar	122	94
Rörelseresultat före finansiella poster	1 141	889
Finansiella poster	- 14	- 104
Inflationskorrigerig, köpkraft eget kapital	- 261	- 147
Realt resultat efter finansiella poster	866	638

För att redovisa detta har Atlas Copco valt att använda en modell där fokusering sker på tre resultatbegrepp:

- nukostnadsbaserat rörelseresultat
- nukostnadsbaserat resultat före finansiella poster
- Realt resultat efter finansiella poster

Nukostnadsbaserat rörelseresultat

Det nukostnadsbaserade rörelseresultatet är ett operativt resultat, som skall visa i vad mån försäljningsintäkterna täcker återanskaffningsvärdet för sålda varor. Atlas Copco-gruppens nukostnadsbaserade rörelseresultat uppgick 1988 till 971 MSEK (729).

Resultatet är 198 MSEK (164) lägre än det traditionella rörelseresultatet. Två faktorer förklarar detta. Prisändringar har under året ägt rum på de varor som ingår i företagets produkter. Dessa varor beräknas i dag kosta 48 MSEK (73) mer att köpa än vad de gjorde vid anskaffningstillfället. Vidare har resultatet belastats med nukostnadsavskrivningar som är 150 MSEK (91) högre än avskrivningar baserade på anskaffningskostnader. Detta innebär att förslitningen av företagets anläggningar åsatts en kostnad baserad på vad det skulle kosta att i dag ersätta dessa med nya.

Nukostnadsbaserat resultat före finansiella poster

Prisökningar medför att företagets tillgångar ökar i värde. Prisvinster uppstår på produkter i lager och på anläggningstillgångar. Orealiserade prisvinster skall enligt traditionell redovisning ej gottskrivas resultatet. Däremot skall såväl realiserade som orealiserade prisvinster påverka resultatet i den nukostnadsbaserade redovisningen.

Nukostnadsbaserad balansräkning

TILLGÅNGAR	1988	1987
Kassa, bank och kortfristiga placeringar	1 851	2 079
Fordringar	3 270	3 007
Varulager	3 650	3 347
Anläggningstillgångar	3 438	3 179
<i>Summa tillgångar</i>	12 209	11 612
SKULDER OCH EGET KAPITAL		
Kortfristiga skulder	4 456	4 287
Långfristiga skulder	2 564	2 066
Obeskattade reserver	963	948
Orealiserade prisändringar	832	860
Eget kapital	3 394	3 451
<i>Summa skulder och eget kapital</i>	12 209	11 612

Det nukostnadsbaserade resultatet före finansiella poster uppgick för Atlas Copco-gruppen till 1 141 MSEK (889). Prisvinster har skett på produkter i lager med 48 MSEK (66) och värdeökningen på anläggningstillgångarna uppgick till 122 MSEK (94).

Realt resultat efter finansiella poster

För att real vinst skall anses ha uppkommit, skall det egna kapitalets köpkraft ha ökat under året. Därför måste en sköpkraftskorrigerigering göras av det egna kapitalet. För att det egna kapitalets köpkraft skall hållas intakt bör detta ha ökat med den årliga prisstegringen eller med 261 MSEK (147) under året. Den årliga prisstegringen har för 1988 uppskattats till 6 procent (4). Atlas Copcos reala resultat efter finansiella poster uppgår därmed till 866 MSEK (638). Resultatet är 289 MSEK (151) lägre än det traditionella resultatet och motsvarar en real vinstmarginal på 6,8 procent (5,5).

Även balansräkningen justeras

Justeringen av balansräkningen innebär att lager- och anläggningstillgångar redovisas till nuvärde istället för till anskaffningskostnad. Balansomslutningen ökar då med 832 MSEK (860) genom att dolda reserver i lager och anläggningar redovisas öppet. Ökningen hänför sig till följande:

- maskiner, byggnader och mark redovisas till 750 MSEK (792) högre värde
- varulager redovisas till 38 MSEK (38) högre värde
- aktier redovisas till 44 MSEK (30) högre värde

Risikkapital redovisas till 832 MSEK högre värde, vilket innebär att andelen eget riskbärande kapital kommer att uppgå till 43 procent mot 38 procent enligt traditionell redovisning.

Avkastningen på eget kapital uppgår till 10,0 procent (7,8) jämfört med 14,7 procent (10,9) enligt traditionell metod. Den lägre avkastningen beror dels på det realt lägre resultatet samt att det egna kapitalet genom nukostnadskorrigerigering är 416 MSEK högre.

Avstämning mellan traditionell redovisning och nukostnadsredovisning

Nettoresultat enligt traditionell redovisning			1 155
Förändring orealiserade prisändringar:			
Prisändring sålda varor	- 48		
Prisändring avskrivningar	-150	-198	
Årets prisändring lager	48		
Årets prisändring anläggningar	122	170	- 28
Inflationskorrigerigering			- 261
Realt resultat efter finansiella poster			866

Hur påverkas redovisningen av en sjunkande inflationstakt?

Den under senare år kraftigt avtagande inflationstakten i västvärldens ekonomier påverkar nukostnadsredovisningen i så motto att orealiserade prisvinster på företags tillgångar, som i nukostnadsredovisningen gottskrivs resultatet, kommer att minska. Å andra sidan krävs en allt mindre köpkraftskorrigerigering för att hålla det egna kapitalet intakt. Effekterna av dessa två faktorer tar i stort ut varandra.

Däremot belastas det reala resultatet av nukostnadsavskrivningar i samma omfattning som tidigare år, då dessa är baserade på anläggningarnas återanskaffningsvärde. Trots en i nuläget tämligen låg inflationstakt överskattas således det traditionellt beräknade resultatet på grund av tidigare års reala värdeökning på företags anläggningstillgångar.

KOMMENTARER

DEFINITIONER

Vinstmarginal

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader i procent av fakturering.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med tillägg för räntekostnader i procent av genomsnittligt totalt kapital, med avdrag för icke räntebärande rörelseskulder.

Avkastning på eget riskbärande kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med avdrag för verklig skatt i procent av genomsnittligt eget kapital, minoritetsintressen och obeskattade reserver.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med avdrag för schablonberäknad skatt (50%) i procent av genomsnittligt eget kapital, minoritetsintressen och 50 procent av obeskattade reserver (=avdrag för latent skatteskuld).

Andel eget riskbärande kapital

Eget kapital, minoritetsintressen och obeskattade reserver i procent av totalt kapital.

Självfinansieringsgrad

Internt tillförda medel i procent av investeringar i maskiner och byggnader.

Kapitalomsättningshastighet

Fakturering dividerad med genomsnittlig balansomsättning.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med tillägg för räntekostnader, dividerat med räntekostnader.

Vinst per aktie

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med avdrag för full skatt och minoritetsandelar i årets resultat, dividerat med antal aktier efter full konvertering. Vinst per aktie är beräknad i enlighet med Näringslivets Börskommittés (NBK) rekommendation, NOT 32.

Vinst per aktie efter extraordinära poster

Resultat efter extraordinära intäkter och kostnader, med avdrag för full skatt och minoritetsandelar i årets resultat, dividerat med antal aktier efter full konvertering. Vinst per aktie är beräknad i enlighet med Näringslivets Börskommittés (NBK) rekommendation, NOT 32.

NOTER

1. Rörelsekostnader

	Gruppen	
	1988	1987
Sålda varors kostnad	8 110	7 224
Marknadsförings- och administrationskostnader	2 955	2 826
Kostnader för teknisk utveckling	347	351
Realiserade prisvinster på lager	— 48	— 73
Rörelsekostnader	11 364	10 328

2. Avskrivningar

Atlas Copco-gruppen använder tre avskrivningsbegrepp: avskrivningar enligt plan, bokföringsmässiga avskrivningar och kalkylmässiga avskrivningar.

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och avskrivning sker linjärt över tillgångarnas ekonomiska livslängd. I de fall goodwill förekommer avskrivs den enligt en i varje specifikt fall upprättad plan.

Bokföringsmässiga avskrivningar sker i enlighet med vad skattelagstiftningen i varje enskilt land maximalt tillåter. Skillnaden mellan bokföringsmässiga avskrivningar och avskrivningar enligt plan redovisas under bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Det sammanlagda värdet redovisas i balansräkningen bland obeskattade reserver under rubriken ackumulerade avskrivningar utöver plan.

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Avskrivningar enligt plan	279	299	11	8
Bokföringsmässiga avskrivningar	364	386	14	12
Avskrivningar utöver plan (NOT 24)	85	87	3	4

I beloppet för bokföringsmässiga avskrivningar ingår nedskrivning med utnyttjande av investeringsfonder med 13 MSEK (11).

Kalkylmässiga avskrivningar ligger till grund för pris- och lönsamhetskalkyler och är baserade på anläggningstillgångarnas återanskaffningsvärden. Avskrivning sker linjärt över tillgångarnas ekonomiska livslängd.

Följande ekonomiska livslängder används vid avskrivningar enligt plan och vid kalkylmässiga avskrivningar:

Maskiner och Inventarier	5–15 år
Fordon	5 år
Byggnader	25–50 år

Kalkylmässiga avskrivningar uppgick för Gruppen till 429 MSEK (390) och översteg således avskrivningar enligt plan med 150 MSEK (91).

3. Räntekostnader

I enlighet med rekommendation från Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR) och Pensionsregistreringsinstitutet (FPG/PRI) har räntedelen i pensionsavsättningen inte belastat rörelseresultatet utan i stället redovisats som räntekostnad. Beloppet har beräknats på basis av genomsnittet av ingående och utgående pensionsavsättningar och en ränta om 10,0 procent (11,0) för indexreglerade pensioner och 3,5 procent (3,5) för pensionsförpliktelser, uttryckta i fasta belopp. Räntedelen uppgår för 1988 till 54 MSEK (50). För moderbolaget uppgår beloppet till 25 MSEK (22).

Räntearbitrageaffärer har under året genomförts endast i moderbolaget. Såväl räntekostnad som ränteintäkt har netto redovisats i resultaträkningen. De belopp som kvittats uppgick för 1988 till 37 MSEK (17).

4. Valutakursdifferenser

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Realiserade valutakursdifferenser, netto	8	29	- 22	9
Orealiserade valutakursdifferenser, netto				
Låneskulder	19	37	- 7	22
Övriga fordringar och skulder	- 20	17	- 1	-
Valutakursdifferenser vid omräkning av utländska dotterbolag, netto	1	- 29	-	-
	8	54	- 30	31

Kursdifferenser vid omräkning av utländska dotterbolag avser differenser som uppstått vid omräkning av balans- och resultaträkningar i dotterbolag i sk höginflationsländer, för vilka monetära-ickemonetära metoden använts.

5. Extraordinära intäkter och kostnader

Avvecklingskostnaderna är hänförliga till dekonsolideringen av Delfos & Atlas Copco, Sydafrika, samt till avyttringen av Atlas Copco Finishing.

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Realisationsvinst, sålda aktier, andelar och andra värdepapper	-	268	-	268
Realisationsvinst, sålda fastigheter	31	41	-	7
Realisationsförlust, sålda aktier, andelar och andra värdepapper	-	- 1	-	- 1
Realisationsförlust, sålda fastigheter	- 1	- 19	-	- 19
Avvecklingskostnader	-27	- 91	-	-
	3	198	-	255

Realisationsvinster/förluster som uppstår vid löpande utrangering av anläggningstillgångar ingår i rörelseresultatet. Realisationsvinster/förluster vid avyttring av större anläggningar redovisas dock under rubriken extraordinära poster och beräknas som skillnaden mellan försäljningsintäkter och det planerliga restvärdet.

6. Bokslutsdispositioner

Skattelagstiftningen i Sverige och i vissa andra länder ger företag möjlighet till konsolidering genom skattemässigt avdragsgilla avsättningar till obeskattade reserver. Företagen kan genom att utnyttja dessa regler disponera och kvarhålla vinster i bolaget utan att de beskattas. Den obeskattade reserv som skapas genom detta förfarande är ej utdelningsbar. De på året belöpande avsättningarna till, respektive återföringar från, sådana reserver och fonder, redovisas under rubriken bokslutsdispositioner i resultaträkningen. I balansräkningen och NOT 22 redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken obeskattade reserver.

De obeskattade reserverna blir föremål för beskattning först då de upplöses. Om företaget skulle gå med förlust kan vissa obeskattade reserver tas i anspråk för att täcka förlusten utan att någon skattebelastning blir aktuell. Med hänsyn till detta kan det totala värdet av de obeskattade reserverna anses vara riskkapital, då eventuella förluster kan täckas genom upplösning av obeskattade reserver. Vinstöverföring i form av koncernbidrag kan under vissa förutsättningar göras mellan svenska bolag inom samma koncern. Bidraget är avdragsgill kostnad för givaren och skattepliktigt intäkt för mottagaren. Moderbolaget har erhållit koncernbidrag från bl a Atlas Copco Compressor AB, Atlas Copco Tools AB och Monsun-Tison AB samt lämnat koncernbidrag till bl a Atlas Copco MCT AB och Berema AB.

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Varulagerreserver (NOT 23)	29	- 51	2	- 4
Investeringsfonder (NOT 25)	- 16	- 5	- 6	-
Övriga reserver (NOT 27)	- 11	- 13	-	-
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan (NOT 24)	- 85	- 87	- 3	- 4
Akkumulerade avskrivningar utöver plan på sålda tillgångar (NOT 24)	27	58	-	31
lanspråktagande av investeringsfonder (NOT 25)	13	8	-	-
lanspråktagande av särskilda investeringsfonder	-	3	-	-
lanspråktagande av förnyelsefonder (NOT 26)	17	7	9	4
Koncernbidrag, netto	-	-	128	4
	- 26	- 80	130	31

KOMMENTARER

7. Skatter

Av årets skatteavsättning om 408 MSEK (282) utgör 406 MSEK (260) skatter i utlandet och 2 MSEK (22) skatter i Sverige.

Den statliga skattesatsen i Sverige uppgår till 52 procent. Dessutom utgår i Sverige vinstdelningsskatt om 20 procent av det på ett visst sätt inflationsjusterade resultatet.

Till statliga inkomstskatter i Sverige har avsatts 1 MSEK (7), varav i moderbolaget 1 MSEK (3). Vinstdelningsskatter uppgår till 0 MSEK (15), varav moderbolaget 0 MSEK (4). Till fastighetsskatt har i moderbolaget avsatts 1 MSEK (0). Moderbolagets beskattningsbara vinst har bl a reducerats med sk Annellavdrag och skattefria utdelningar från dotterbolag. Betald skatt belöpande på resultatet efter finansiella poster utgjorde 35,6 procent (41,6). Beräknat enligt fullskattemetoden uppgår den teoretiska skatteandelen till 45 procent (48). Dessa högre värden återspeglar bl a utnyttjande av förlustavdrag.

Utländska bolag hade vid utgången av 1988 outnyttjade skattemässiga förlustavdrag på 290 MSEK (350).

8. Minoritetsintressen i dotterbolags kapital och resultat

I resultaträkningen redovisas minoritetsandelar i Gruppens nettoresultat till 10 MSEK (33). Dessa minoritetsintressen förekommer främst i Atlas Copco India samt i dotterbolag till Chicago Pneumatic.

En bruttoredovisning av minoritetsintressen i dotterbolagens kapital och resultat ger följande:

	1988	1987
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	1 155	789
Extraordinära poster	3	198
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter	1 158	987
Minoritetens andel	- 23	- 68
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter exkl minoritet	1 135	919
Bokslutsdispositioner	- 21	- 80
Resultat före skatter	1 114	839
Skatter	- 400	- 247
Årets vinst	714	592

Minoritetens fördelning i Gruppens kapital enligt balansräkningen:

	Eget kapital	Obe-skattade reserver	Totalt
Minoritet 1987-12-31	181	12	193
Förvärvad minoritet	- 1	- 1	- 2
Avyttrad minoritet	- 55	- 11	- 66
Utdelningar	- 10	-	- 10
Omräkningsdifferenser	- 13	-	- 13
Årets resultat	10	-	10
Minoritet 1988-12-31	112	-	112

Avyttrad minoritet avser huvudsakligen Delfos & Atlas Copco, Sydafrika, medan förvärvad minoritet avser säljbolagen i Hong Kong och Taiwan samt Å Karlssons Mek. Verkstad. Omräkningsdifferenser är bl a hänförliga till dotterbolagen i Indien.

9. Kassa, bank och kortfristiga placeringar

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Kassa, bank	870	725	23	112
Statsskuldväxlar	150	734	150	734
Rikssobligationer	60	68	60	68
Övriga kortfristiga placeringar	771	552	704	483
	1 851	2 079	937	1 397

Koncernens beviljade och outnyttjade bankkrediter uppgick till 2 154 MSEK (1 749).

Oavslutade räntearbitrageaffärer i moderbolaget har netto-redovisats och uppgår till 190 MSEK (0). Lånesumman uppgår till samma belopp och har kvittats mot övriga kortfristiga placeringar.

10. Fordringar

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Växelfordringar	194	250	9	-
Fordringar hos dotterbolag	-	-	501	559
Kundfordringar	2 574	2 207	104	60
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	142	127	31	40
Övriga fordringar	350	403	28	45
	3 260	2 987	673	704

11. Varulager

Lagren värderas till det lägsta av anskaffningskostnad, enligt principen "först in - först ut", och nettoförsäljningsvärde. Koncernens varulager redovisas efter avdrag för inkurans och för internvinster uppkomna vid leveranser från divisionerna till Gruppens säljbolag.

Prissättningen mellan bolagen baseras i princip på jämförbara marknadspriser.

	Gruppen	
	1988	1987
Råmaterial	168	127
Produkter i arbete	528	442
Halvfabrikat	868	901
Färdigvaror	2 048	1 839
	3 612	3 309

12. Spärrkonton hos Riksbanken

Medel på spärrkonton hos Sveriges Riksbank hänförs till kvarstående ännu ej utnyttjade medel avseende förnyelsefonder.

13. Aktier och andelar

	Bokfört värde		Börsvärde	
	1988	1987	1988	1987
<i>Aktier och andelar redovisade hos Atlas Copco AB (enl spec sid 29):</i>				
Intressebolag	4	5		
Bilspedition AB	2	2	18	11
Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA)	5	1	33	22
Övriga	10	10		
Totalt Moderbolaget	21	18		
<i>Aktier och andelar redovisade hos övriga dotterbolag:</i>				
Intressebolag				
Toku-Hanbai KK	25	21		
GME-Systems AB	14	10		
LÖVAB, Löf & Östlund Verkstads AB	1	2		
Atlas Copco TBM Developing AB	1	—		
Webster Machine Development Ltd	1	1		
Atlas Copco-Eickhoff Roadheading Technic GmbH	7	7		
Delair Droogtechniek & Luchtbehandeling B.V.	1	1		
NEAC Compressor Service GmbH & Co KG	1	—		
Övriga bolag				
AC Greiff Ytbehandling AB	1	—		
Cord Capital N.V.	4	4		
Instrument AB				
Scanditronix	5	5		
Övriga	5	0		
Totalt Gruppen	87	69	51	33

Med avdrag för utdelad resultatandel och minoritetsandelar uppgick Atlas Copco-gruppens andel av intressebolagens resultat före bokslutsdispositioner och skatter till 10 MSEK (8). Gruppens andel av intressebolagens eget kapital och obeskattade reserver, med avdrag för latent skatt (50 procent), uppgick vid räkenskapsårets utgång till 61 MSEK (63).

14. Goodwill - koncernmässigt övervärde

Koncernmässigt övervärde uppgår till 153 MSEK (131). Detta övervärde har i balansräkningen fördelats på goodwill 111 MSEK (99), byggnader och mark 16 MSEK (12) samt maskiner och inventarier 26 MSEK (20). Avskrivningar på koncernmässigt övervärde uppgår totalt till 16 MSEK (53) och avser följande:

	Gruppen	
	1988	1987
Goodwill	8	48
Maskiner och inventarier	7	4
Byggnader	1	1
Totalt	16	53
<i>Förändring av goodwill-värdet enligt balansräkningen</i>		
	1988	1987
Förvärvat goodwill 01-01	246	107
Ackumulerade avskrivningar	— 147	— 99
Förvärvat goodwill	18	139
Avyttrad goodwill	— 2	—
Årets avskrivningar	— 8	— 48
Omräkningsdifferenser	4	0
Bokfört värde 12-31	111	99

15. Maskiner och inventarier

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Anskaffningsvärde	2 360	2 010	93	91
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	— 1 279	— 1 066	— 45	— 44
Planenligt restvärde	1 081	944	48	47
Ackumulerade avskrivningar utöver plan (NOT 24)	— 319	— 275	— 19	— 16
Bokfört värde, netto	762	669	29	31

Framtida åtagande avseende förhyrda tillgångar aktiveras i regel ej.

Det uppskattade anskaffningsvärdet för förhyrda lokaler, maskiner, bilar samt data- och kontorsutrustning uppgår för Gruppen till 1 143 MSEK (870). Leasingkostnader för denna utrustning redovisas bland rörelsekostnader och uppgick till 219 MSEK (114). Framtida kostnader för ej annullerbara leasingkontrakt uppgår till 464 MSEK (368).

KOMMENTARER

16. Byggnader

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Anskaffningsvärde	1 349	1 237	63	57
Oavskrivet belopp på uppskrivning	13	14	1	1
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	- 434	- 400	- 13	- 12
Planenligt restvärde	928	851	51	46
Ackumulerade avskrivningar utöver plan (NOT 24)	- 151	- 145	- 12	- 12
Bokfört värde, netto	777	706	39	34
Taxeringsvärde	173	98	27	28

Redovisade taxeringsvärden för Gruppen avser endast bolag i Sverige.

17. Mark

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Anskaffningsvärde	238	187	18	16
Uppskrivning	25	25	4	4
Bokfört värde, netto	263	212	22	20
Taxeringsvärde	48	31	23	20

Redovisade taxeringsvärden för Gruppen avser endast bolag i Sverige.

18. Bank- och reversskulder

Kortfristiga bank- och reversskulder redovisas i Gruppens respektive moderbolagets balansräkning enligt följande:

	1988	1987
MODERBOLAGET		
Utnyttjande under "100 MUSD Eurocommercial Paper Program"		
Utestående 86 MUSD	527	426
Utnyttjande under "30 + 30 MGBP Sterling Acceptances Program"		
Utestående 19 MUSD	116	134
Övriga kortfristiga bank- och reversskulder	14	-
Moderbolagets bank- och reversskulder enligt balansräkningen	657	560
DOTTERBOLAGEN	704	990
Gruppens bank- och reversskulder enligt balansräkningen	1 361	1 550

Atlas Copco-gruppens samtliga kortfristiga lån värderas till balansdagkurs och fördelas på följande valutor:

Valuta	Belopp	MSEK	1988	1987
			%	%
MUSD	124	762	56	63
MFRF	89	90	7	4
MITL	17 303	81	6	3
MINR	173	71	5	1
MJPY	1 200	59	4	7
MESP	565	30	2	2
MKRW	3 022	27	2	1
MDEM	7	24	2	1
Övriga		217	16	18
		1 361	100	100

19. Långfristiga skulder

Lån i utländsk valuta värderas enligt högsta värdets princip. Flera lån är värderade i annan än ursprungsvalutan, i enlighet med ingångna swap-avtal.

Obligationslån	1988	1987
MODERBOLAGET		
1978 års 12¾% lån å 100 MSEK	33	40
1985 års lån å 75,5 MCHF		
Utestående 30,2 MUSD + 20 MCHF	266	246
1987 års lån å 300 MLUF		
Utestående 7,9 MUSD	51	51
1988 års lån å 300 MLUF		
Utestående 7,6 MUSD	47	-
1988 års lån å 100 MCHF	415	-
Avgår nästkommande års amorteringar	- 7	- 7
Obligationslån enligt balansräkningarna	805	330

Intecknings- och reverslån	1988	1987
MODERBOLAGET		
Utnyttjande under "100 MUSD Medium Term Note Program"		
Utestående 29 MUSD	180	116
1984 års multicurrency-lån å 1 MGBP	11	11
1984 års lån å 0,8 MSGD	2	2
Övriga intecknings- och reverslån	3	12
Avgår nästkommande års amorteringar	- 14	- 9
Moderbolagets intecknings- och reverslån enligt balansräkningen	182	132
DOTTERBOLAGEN	605	738
Avgår nästkommande års amorteringar	- 87	-103
Gruppens intecknings- och reverslån enligt balansräkningen	700	767

Obligations-, intecknings- och reverslån amorteras enligt följande, baserat på de valutakurser som gällde 1988-12-31:

	Gruppen	Moderbolaget
1989	108	21
1990	248	150
1991	368	272
1992	138	64
1993	131	85
1994 och senare	620	416
	1 613	1 008

Atlas Copco-gruppens samtliga långfristiga lån inkl kortfristig del av långfristiga lån fördelas på följande valutor:

Valuta	1988			1987	
	Belopp	MSEK	%		%
MUSD	81	498	31		21
MCHF	120	496	31		1
MDEM	42	145	9		18
MBEC	800	131	8		21
MFIM	33	49	3		1
MFRF	46	46	3		5
MNOK	50	46	3		3
MSEK	44	44	3		5
Övriga		158	9		25
		1 613	100		100

20. Avsatt till pensioner

Avser i huvudsak svenska bolag och motsvarar försäkringstekniskt uträknade belopp för pensionsåtaganden enligt avtalsenlig tilläggsplan utöver den statliga allmänna tilläggspensionen. I enlighet med Föreningen Auktoriserade Revisorers rekommendation redovisas viss del av årets pensionskostnad som räntekostnad (NOT 3). Posten Avsatt till pensioner redovisas följaktligen bland räntebärande skulder.

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Svenska bolag				
FPG/PRI-pensioner	559	502	256	235
Övriga pensioner	26	30	22	26
Utländska bolag	217	199	—	—
Totalt avsatt till pensioner	802	731	278	261

Pensionsregistreringsinstitutet (FPG/PRI) är en allmännyttig organisation som administrerar de anställdas pensionsplaner.

21. Konvertibelt förlagslån

Konvertibelt förlagslån 1987/93, emitterat till anställda inom Atlas Copco-gruppen. Lånet uppgår till 156 MSEK och löper med en fast ränta på 10 procent. Konvertering kan ske under tiden 14 augusti 1989 till 1 mars 1993. Konverteringskursen är 200 SEK per aktie. Vid full konvertering ökar antalet aktier med 779 500. Efter föreslagen fondemission kommer konverteringskursen att ändras till 150 SEK per aktie och vid full konvertering ökar antal aktier med 1 039 333. Se vidare sid 57.

22. Obeskattade reserver

I balansräkningarna för såväl Atlas Copco-gruppen som moderbolaget redovisas obeskattade reserver som en sammansatt post. Fördelningen på enskilda poster framgår nedan samt för de olika reserverna under separata noter.

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Varulagerreserver (NOT 23)	335	366	8	10
Akkumulerade avskrivningar utöver plan (NOT 24)	470	420	31	28
Investeringsfonder (NOT 25)	66	67	6	—
Förnyelsefonder (NOT 26)	13	24	5	16
Övriga reserver (NOT 27)	79	71	—	—
	963	948	50	54

23. Varulagerreserver

Avsättning till dessa reserver förekommer huvudsakligen i Gruppens skandinaviska bolag. Den svenska lagstiftningen medger nedskrivning med maximalt 50 procent av lagervärdet efter inkuransavdrag.

	Gruppen	Moderbolaget
Varulagerreserver 1987-12-31	366	10
Avsättningar	20	—
Upplösningar	— 49	— 2
Förvärvade bolag	0	—
Omräkningsdifferenser	— 2	—
Varulagerreserver 1988-12-31	335	8

Outnyttjat utrymme för avsättning till varulagerreserver uppgår för de svenska bolagen till 8 MSEK (10).

KOMMENTARER

24. Ackumulerade avskrivningar utöver plan

	Gruppen		
	Maskiner och inventarier	Byggnader	Totalt
Ackumulerade avskrivningar utöver plan 1987-12-31	275	145	420
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan 1988	73	12	85
Ackumulerade avskrivningar utöver plan på sålda tillgångar	- 27	0	- 27
Förvärvade bolag	8	0	8
Omräkningsdifferenser	- 10	- 6	- 16
Ackumulerade avskrivningar utöver plan 1988-12-31	319	151	470

	Moderbolaget		
	Maskiner och inventarier	Byggnader	Totalt
Ackumulerade avskrivningar utöver plan 1987-12-31	16	12	28
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan 1988	3	0	3
Ackumulerade avskrivningar utöver plan 1988-12-31	19	12	31

25. Investeringsfonder

Svenska aktiebolag äger rätt att avsätta högst 50 procent av justerad årsvinst till allmän investeringsfond. Avsättningen är skattemässigt avdragsgill om hela det avsatta beloppet insättes på räntelöst spärkonto i Riksbanken. Före ansökan om utnyttjande av investeringsfond skall samråd ske med de anställda. Fonden får tas i anspråk efter tillstånd av regeringen eller Statens Industriverk, varvid proportionell del av de hos Riksbanken insatta medlen får lyftas.

När investeringar i anläggningstillgångar företagits får den del av anskaffningskostnaden, som bestridits med lanspråktagande av investeringsfundsmedel, nedskrivs genom motsvarande återföring från investeringsfonden.

I vissa utländska bolag bl a Belgien och Norge ges även möjlighet att avsätta till liknande investeringsfonder.

	Gruppen	Moderbolaget
Investeringsfonder 1987-12-31	67	-
Avsättningar	16	6
lanspråktagande för nedskrivning	- 13	-
Omräkningsdifferenser	- 4	-
Investeringsfonder 1988-12-31	66	6

26. Förnyelsefonder

Svenska bolag med en justerad årsvinst överstigande 0,5 MSEK ålades att för 1985 göra inbetalning till ett räntelöst sk förnyelsekonto i Riksbanken. Inbetalningen utgjorde 10 procent av den justerade årsvinsten. lanspråktagande av fonden för investeringar i anläggningstillgångar sker efter likartade bestämmelser som ovan angivits för investeringsfonder. Utnyttjas fonden till utbildning av anställda eller för forsknings- och utvecklingsarbete redovisas lanspråktagandet belopp under bokslutsdispositioner.

	Gruppen	Moderbolaget
Förnyelsefonder 1987-12-31	24	16
Överfört till dotterbolag	-	- 2
lanspråktagande för utbildning	- 8	0
FoU	- 9	- 9
Förvärvade bolag	6	-
Förnyelsefonder 1988-12-31	13	5

27. Övriga reserver

Övriga reserver avser huvudsakligen obeskatade säkerhetsreserver i Gruppens försäkringsbolag.

	Gruppen	Moderbolaget
Övriga reserver 1987-12-31	71	-
Avsättningar	11	-
Omräkningsdifferenser	- 3	-
Övriga reserver 1988-12-31	79	-

28. Bundna reserver

	Gruppen	Moderbolaget
Bundna reserver 1987-12-31	1 480	598
Överfört från disponibla vinstmedel	41	-
Förvärvade bolag	- 555	-
Avytttrade bolag	- 2	-
Omräkningsdifferenser	- 45	-
Bundna reserver 1988-12-31	919	598

Förvärvade bolag är huvudsakligen hänförligt till Secoroc, se sid 15.

29. Disponibla vinstmedel

	Gruppen	Moderbolaget
Disponibla vinstmedel		
1987-12-31	599	241
1987 års nettovinst	592	459
Utdelning till aktieägare	- 176	- 176
Överfört till bundna reserver	- 41	-
Förvärvade bolag	78	-
Avyttrade bolag	2	-
Omräkningsdifferenser	8	-
Disponibla vinstmedel		
1988-12-31	1 062	524

Av Gruppens vinstmedel kommer 8 MSEK att överföras till bundna reserver enligt förslag av respektive bolags styrelse. Vid bedömning av Atlas Copco-gruppens disponibla vinstmedel och årsresultat bör beaktas, att en betydande del intjänats i utländska bolag för vilka vinstöverföring till moderbolaget i vissa fall är förbunden med skatter eller underkastad restriktioner.

30. Ställda panter

	Gruppen		Moderbolaget	
	1988	1987	1988	1987
Fastighetsinteckningar	122	128	1	1
Företagsinteckningar	437	259	8	8
	559	387	9	9

31. Uppgifter avseende lån till aktieägare m fl (enl 12 kap 7 § AL)

Lån har under tiden 1983-1988 lämnats till anställda enligt erbjudande om sparande i Atlas Copco-aktier genom Atlas Copcos Allemansfond. Dispens har erhållits av Länsstyrelsen i berörda län.

	Gruppen	Moderbolaget
Antal låntagare	194	194
Lånen redovisade i balansräkningarna såsom fordringar		
kortfristiga	1	1
långfristiga	1	1

Låntagare i moderbolaget inkluderar förutom Atlas Copco Management Consulting AB och Atlas Copco International AB, även övriga svenska bolag.

32. Näringslivets Börskommittés rekommendation om nyckeltalsberäkning

Atlas Copco har valt att som huvudalternativ visa vinst per aktie efter full konvertering i enlighet med Näringslivets Börskommittés (NBK) anvisning angående beräkning av vissa nyckeltal. Denna anvisning rekommenderar antingen fullskattemetoden eller den sk partialmetoden. Nedan visas effekterna av en tillämpning av denna rekommendation, varvid det sk fullskattealternativet använts. Med full skatt avses den skatt som bolaget beräknar med ledning av årets deklaration plus en beräknad skatt på bla årets avsättningar till obeskattade reserver.

	1988	1987
Resultat efter		
finansiella poster	1 155	789
Härtill hänförlig skatt	- 520	- 380
Minoritetsandel	- 10	- 33
Vinst före extraordinära poster	625	376
Extraordinära poster	3	198
Skatt hänförlig till extraordinära poster	3	46
Årets vinst	631	620
Återföringar		
Skatt som belastat årets vinst	517	334
Minoritetsandel	10	33
Redovisat resultat före bokslutsdispositioner och skatt	1 158	987
Vinst per aktie efter full konvertering*		
före extraordinära poster, SEK	26:10	15:95
efter extraordinära poster, SEK	26:35	26:20

* Skattebelastningen på konverteringslånets ränta (16 MSEK) har beräknats till 50 procent.

Följande nyckeltal, vars definitioner följer NBKs rekommendationer och där den sk fullskattemetoden tillämpas, baserar sig på ovanstående resultaträkning och avviker därmed från motsvarande nyckeltal redovisade på annan plats (sid 64)

	1988	1987
Avkastning på eget kapital, %	16,8	17,7
Avkastning på sysselsatt kapital, %	20,0	16,6

Nedgången i avkastning på eget kapital mellan åren beror främst på föregående års stora skattefria realisationsvinst.

KOMMENTARER

33. Tillämpning av amerikanska redovisningsprinciper, US GAAP

Atlas Copco-gruppens bokslut har upprättats i enlighet med svensk redovisningspraxis. Denna skiljer sig i vissa avseenden väsentligt från amerikanska redovisningsprinciper, US GAAP.

Uppskrivning av tillgångar

Vissa fastigheter har uppskrivits till belopp som överstiger anskaffningskostnaden. Sådan uppskrivning är i bestämda situationer tillåten enligt svenska redovisningsprinciper. Enligt US GAAP medges inte uppskrivning av tillgångar i balansräkningen.

Aktivering av räntekostnader

I enlighet med svensk redovisningspraxis har Gruppen kostnadsfört de ränteutgifter som uppstått vid finansiering av nyuppförda anläggningstillgångar. Sådana räntekostnader aktiveras enligt US GAAP.

Pensionskostnader

I USA infördes 1986 nya regler för redovisning av pensionskostnader, vilka regler för övrigt tillämpas av Atlas Copcos amerikanska dotterbolag. I jämförelse med svensk praxis för redovisning av FPG/PRI-pensionskostnader föreligger skillnader främst i valet av diskonteringsränta samt i det förhållandet att kapitalvärdeberäkning utgår från beräknad lön vid pensioneringstillfället. Generellt kan bedömas att den årliga pensionskostnaden beräknad enligt US GAAP skulle avsevärt understiga årskostnaden för FPG/PRI-planen enligt svensk redovisningspraxis. Skillnaden har dock ej kvantifierats och ingår ej i efterföljande avstämning.

Aktier och andelar

Enligt svensk redovisningspraxis redovisas aktieinnehav primärt till anskaffningskostnad och erhållna utdelningar ingår i resultatet för det år utdelningen erhålles. Enligt US GAAP tillämpas för aktieinvesteringar, där det procentuella röstinnehavet omfattar 20-50 procent, i regel kapitalandelsmetoden. Det bokförda värdet på sådana aktieinnehav justeras fortlöpande i enlighet med nämnda metod.

Företagsförvärv

I enlighet med svenska redovisningsprinciper har Secoroc-gruppen intagits i koncernbokslutet enligt pooling of interest. Kriterierna för tillämpning av poolingmetoden avviker enligt US GAAP på några punkter från de kriterier som gäller enligt svensk praxis. Ett av kriterierna i US GAAP är att inget av de samgående företagen får ha varit dotterbolag till ett annat företag under de två år som föregått samgåendet. Vid förvärvstidpunkten var Secoroc dotterbolag till Kinnevik, vilket ej gör det möjligt att tillämpa poolingmetoden i redovisningen enligt US GAAP.

Obeskattade reserver

Såsom framgår av NOT 6 tillåter lagstiftningen i Sverige och i vissa andra länder avsättningar till obeskattade reserver. Sådana avsättningar, som minskar det beskattningsbara resultatet, redovisas i resultaträkningen. Enligt US GAAP får resultatet inte på detta sätt påverkas av bokslutsdispositioner.

Latent skatt

Enligt svensk redovisningspraxis görs ej avsättning för latent (uppskjutna) inkomstskatter. US GAAP kräver att respektive år belastas med därtill hänförlig skatt. Latent skatt beräknas därvid för samtliga väsentliga poster som förskjuter skattebetalningar (sk timing differences) inklusive avsättningar till obeskattade reserver. Under vissa förutsättningar får förlustavdrag beaktas vid beräkning av latent skatt enligt US GAAP.

Omräkningsdifferens i eget kapital

Enligt svenska redovisningsprinciper krävs att samtliga delposter inom eget kapital klassificeras antingen som bundet eget kapital (aktiekapital och bundna reserver) eller som fritt eget kapital i balansräkningen. Den ackumulerade omräkningsdifferens som uppkommer vid omräkning av utländska bolags redovisningar har i Atlas Copco-gruppens balansräkning uppdelats på fritt och bundet kapital. Enligt US GAAP redovisas denna valutakomponent i eget kapital som separat post i balansräkningen.

Vinst per aktie

Enligt US GAAP beräknas vinst per aktie på årets nettovinst enligt resultaträkningen. Denna nettovinst är då belastad med bokförd latent skatt. Beroende bl a på förekomsten av bokslutsdispositioner bygger vinst per aktie enligt svenska redovisningsprinciper normalt på resultatet före extraordinära poster och bokslutsdispositioner.

Tillämpning av US GAAP innebär följande approximativa ändringar av Atlas Copco-gruppens redovisade nettovinst och eget kapital:

	1988	1987
Årets nettovinst enligt Gruppens resultaträkning	714	592
Ökning/minskning för:		
Avskrivning av uppskrivningar	1	2
Aktivering av räntekostnader	-4	10
Andel av nettoresultat i intressebolag	4	3
Avskrivning av goodwill	-3	-
Bokslutsdispositioner	26	80
Latent skatt	-105	-53
Beräknad nettovinst	633	634
Beräknad vinst per aktie, SEK	27:00	27:00
Efter full konvertering, SEK	26:45	26:80
Eget kapital enligt Gruppens balansräkning	3 282	3 258
Nettojusteringar av eget kapital	954	562
Ungefärligt eget kapital	4 236	3 820
Totala tillgångar	11 929	10 921

ATLAS COPCO AB

Aktier och andelar

	Antal	Innehav %	Nominellt värde lokal valuta	Bokfört värde MSEK
DIVISIONER				
Atlas Copco Industrial Technique AB	40 000	100	100	5
Atlas Copco Tools AB	100 000	100	100	20
Monsun-Tison AB	400 000	100	100	64
Atlas Copco Airpower n.v., Belgien	59 500	99	1)	200
SÄLJBOLAG				
Atlas Copco Compressor AB	60 000	100	100	10
Atlas Copco International AB	10 000	100	100	1
Atlas Copco (Cyprus) Ltd.	99 998	100	1	1
Atlas Copco A/S, Danmark	3 003	100	4 000	7
Oy Atlas Copco Ab, Finland	144	80	100 000	20
Atlas Copco A/S, Norge	4 498	100	10 000	32
Soc. Atlas Copco de Portugal, Lda.	1	100	1)	22
Atlas Copco (Schweiz) A.G.	7 995	100	1 000	12
Atlas Copco S.A.E., Spanien	512 200	99 ²⁾	500	4
Atlas Copco G.m.b.H., Österrike	69 990	100	1 000	20
Atlas Copco Boliviana S.A.	42 680	100	10	2
Atlas Copco Brasil Ltda	370 000 000	100	1	21
Atlas Copco Chilena S.A.C.	24 998	100	1 000	6
Atlas Copco Ecuatoriana S.A., Ecuador	24 000	60 ²⁾	1 000	1
Atlaservis S.A., Ecuador	1 990	100	1 000	1
Atlas Copco Venezuela S.A.	7 200	60	1 000	9
Atlas Copco Iran AB, Sverige	3 500	100	100	0
Atlas Copco (Philippines) Inc.	121 995	100	100	3
Atlas Copco KK, Japan	375 001	100	1 000	23
Atlas Copco (HK) Ltd., Hong Kong	2 775	93	1 000	3
Atlas Copco (South-East Asia) Pte. Ltd., Singapore	2 500 000	100	1	8
Atlas Copco (Malaysia) SDN BHD	700 000	70	1	2
Atlas Copco Korea Co. Ltd.	4 900	49	10 000	1
Atlas Copco Ticaret ve Sanayi T.A.S., Turkiet	84 934	100	5000	0
Atlas Copco Argentina S.A.C.I.	18 000 000	100	0,001	0
Atlas Copco Taiwan Ltd.	64 746	93	100	1
Atlas Copco (India) Ltd.	1 928 000	40	10	0
Atlas Copco Kenya Ltd.	14 999	100	100	0
Atlas Copco Maroc S.A.	1 880	50	1 500	1

1) Utan parivärde

2) Resterande del innehas av andra företag inom Gruppen

3) 62% innehas av andra företag inom Gruppen

Specificerad sammanställning över av Atlas Copco AB ägda aktier och andelar kan kostnadsfritt erhållas från bolaget samt från Patent- och Registreringsverket.

	Antal	Innehav %	Nominellt värde lokal valuta	Bokfört värde MSEK
HOLDINGBOLAG				
Atlas Copco Construction and Mining Holding AB	700 500	100	100	456
Atlas Copco North America Inc.	35 506	100	1)	750
Atlas Copco UK Holdings Ltd.	3 623 664	100	1	38
Atlas Copco Beheer bv, Nederländerna	15 712	100	1 000	42
Atlas Copco Holding G.m.b.H, Västtyskland	5	99 ²⁾	1)	100
Atlas Copco France Holding S.A.	159 970	100	500	75
ÖVRIGA DOTTERBOLAG				
Atlas Copco Airpower Svenska AB	500	100	100	0
Copco Nueva Montaña S.A., Spanien, i likvidation	29 999	13 ³⁾	1 000	0
Atlas Copco Andina S.A., Bolivia, i likvidation	18 000	50 ²⁾	1 000	0
Atlas Copco Industrial S.A., Spanien	95	50 ²⁾	10 000	0
Atlas Copco Försäkrings AB	50 000	100	100	5
Atlas Copco Reinsurance S.A., Luxemburg	4 999	100	10 000	8
Atlas Copco Finanz AG, Schweiz	5 000	100	1 000	18
Cerac S.A., Schweiz	1 997	100	1 000	2
Atlas Copco Management Consulting AB	500	100	100	0
Atlas Copco Svenska Försäljnings AB	200 000	100	100	20
Atlas Copco Information Systems Development HB	10	10	1 000	0
Atlas Copco Data AB	250	50 ²⁾	100	0
Atlas Copco Odenfastigheter AB	50	100	100	0
Atlas Copco Fondaktiebolag	2 500	100	100	0
22 vilande bolag	-	-	-	6
				2 020
ANDRA BOLAG				
Intressebolag				
Atlas Copco Finans AB	38 000	40	100	4
Atlas Copco Trading AB	500	50	100	0
				4
Övriga bolag				
Bilspedition AB, Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA)	254 000	1	10	5
Stabil Fastighets AB	56 000	4	100	10
Handelsbolaget Svenska Dagbladets AB & Co	100	2	1 000	0
Sukab Finans AB	640	-	100	0
Mechanical Technology Inc., N.Y.	140 000	5	1	0
ADELA Investment Co. S.A., Luxemburg	3 640	-	100	0
SIFIDA Investment Co. S.A., Luxemburg	275	1	500	0
Diverse aktier och andelar				0
				21

VINSTDISPOSITION

Förslag till vinstdisposition

Enligt Atlas Copco ABs balansräkning står följande belopp till bolagsstämmans förfogande:

Balanserade vinstmedel från föregående år	SEK 524 118 307
Årets nettovinst	SEK 275 248 473
	<u>SEK 799 366 780</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras på följande sätt:

Till Aktieägarna utdelas 8:50 SEK per aktie	SEK 199 414 250
I ny räkning balanseras	SEK 599 952 530
	<u>SEK 799 366 780</u>

Nacka den 10 mars 1989

	PETER WALLEMBERG Ordförande	
ERIK JOHANSSON	CURT G OLSSON	P HENRY MUELLER
OTTO GRIEG TIDEMAND	BJÖRN SVEDBERG	LENNART JOHANSSON
PER LUNDBERG	GEORG KARN Sund	TOM WACHTMEISTER Verkställande direktör
BO HENNING		PER-ERIK NYHOLM

REVISIONSBERÄTTELSE

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1988. Granskningen har utförts enligt god revisions sed.

Vid vår granskning har vi biträts av Bohlins Revisionsbyrå AB.

Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Nacka den 17 mars 1989

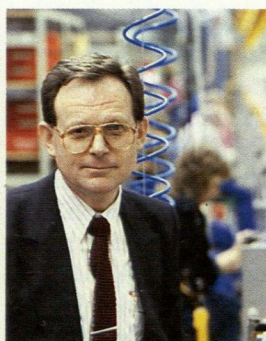
KARL-G GIERTZ
Auktoriserad revisor

BO RIBERS
Auktoriserad revisor

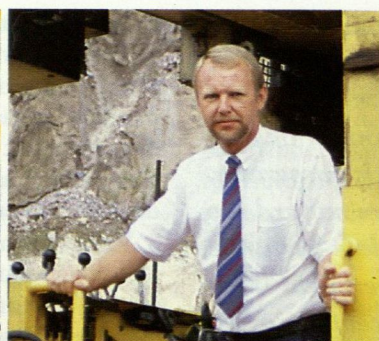
ÅRETS SÄLJARE 1988

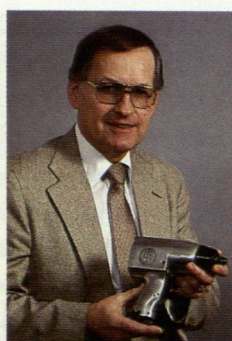
José M Alves de Carvalho

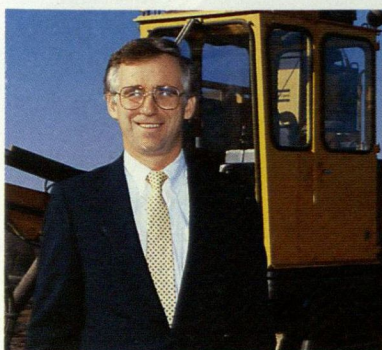
Günter Manderla

Albert Herbigneaux

Larry Kraft

E Allen Cellar

Kazushige Shindo

Takashi Yamamoto

Eduardo Rodriguez

Under 1988 gjordes många framstående försäljningsinsatser inom säljbolagen. Varje säljbolag har ombetts rapportera in de största försäljningsframgångarna. Baserat på detta har Årets säljare utsetts. Dessa presenteras nedan med sina resultat.

José M Alves de Carvalho, försäljare med ansvar för större industrikunder i Lissabon-området, Portugal, visade under 1988 mycket goda försäljningsresultat. Han sålde i hård konkurrens bl a 8 oljefria kompressorer till Lisnave skeppsvarv. Hans djupa produktkännedom och goda kundrelationer bidrog i stor utsträckning till hans fina framgångar.

E Allen Cellar, försäljare i New England och New York-området i USA, sålde under 1988 borrarutrustning för ca 5 MUSD, varav 1 MUSD avsåg bergbörverkytyg. Hans försäljning omfattade bl a 14 borrhjappar till entreprenörer och stembrott samt två Conjet-enheter.

Albert Herbigneaux, som under de senaste 10 åren varit den framgångsrikaste säljaren i Zaire, har i stor utsträckning bidragit till moderniseringen av Zaires gruvor. Han har bl a sålt 18 hydrauliska riggare till Gecamines för produktionsborrning och ortdrivning.

Larry Kraft, försäljare för Chicago Pneumatic i mellersta västra USA, nådde under 1988 en försäljning av verktyg på 8 MUSD och ökade därmed sin försäljning med 38 procent jämfört med 1987. Försäljningen omfattade bl a 3 600 enheter av CPs nya pneumatiska kniv och 1 100 av den nya serien mutterdragare till distributörer för bilindustrin.

Günter Manderla, försäljare av verktyg i Münsterland och Westfalen i Västtyskland, sålde under 1988 ett stort antal olika typer kraftverktyg för sammanlagt 700 000 DEM, bl a till den västtyska vitvarutillverkaren Miele. Leveranserna omfattade huvudsakligen oljefria handverktyg samt ett stort antal ErgoPuls mutterdragare.

Eduardo Rodriguez, chef för industriförsäljningen vid säljbolaget i Venezuela, lyckades ta hem ett flertal order på sammanlagt ca 10 MUSD från aluminiumsmältverket Venalum. Orderna omfattade bl a 16 kompressorer från Airpower och 9 000 cylindrar från Monsun-Tison.

Kazushige Shindo och **Takashi Yamamoto**, försäljare vid Osaka-kontoret i Japan, bidrog i hög grad till att Osaka-kontoret ökade sin försäljning med 34 procent. De sålde sammanlagt 38 oljefria kompressorer samt efter kylare och torkar till ett totalt värde av mer än 26 MSEK.

STARKT RESULTAT 1988 – ÄNNU BÄTTRE 1989

1988 blev Atlas Copcos bästa år någonsin i försäljning, resultat, lönsamhet och vunna marknadspositioner. Vinsten ökade med 46 procent och passerade för första gången en miljard kronor. Vinsten per aktie har under de senaste fyra åren ökat med i genomsnitt 20 procent per år och motsvarar nu 26:10 kronor, efter full skatt.

Vi har börjat se effekterna av flera års målmedvetna försäljningsansträngningar och genomgripande rationaliseringar, med utgångspunkt från vår klart formulerade strategi.

Resultaten vi uppnått är baserade på insatser, som beskrivits i tidigare årsredovisningar.

Härtill kommer nya produkter vi introducerat, betydande investeringar i ny produktionsteknik och ett par företagsförvärv av strategisk betydelse. Alla dessa åtgärder har samverkat och höjt det ekonomiska utfallet till en nivå som står sig väl, såväl internationellt i vår bransch som i den svenska verkstadsindustrin.

Mycket av det vi gjort under senare år får positiva effekter även i framtiden. De konjunktursutsikter som nu föreligger tycks också relativt gynnsamma. Det är därför jag ser optimistiskt på våra möjligheter att ytterligare förbättra vårt resultat under 1989.

Kostnadssänkande åtgärder

Kostnadssänkningarna har spänt över hela fältet. De har innefattat förenklade rutiner, personalminskningar, främst på administrationssidan, och kortare beslutsvägar mellan divisionerna och säljorganisationen.

Vi har genomfört rationaliseringar i administrationen i alla led. Inriktningen har varit att sänka administrativa kostnader för att frigöra resurser för direkt produktiva och kundorienterade arbetsuppgifter.

Härutöver har vi avvecklat verksamhetsgrenar, som legat vid sidan av Atlas Copcos centrala affärsområden. Detta har skett bl a inom Berema-divisionen och inom affärsområdet Industriteknik.

Hela organisationen har varit engagerad i arbetet att minska lager och kundfordringar. Vi har lyckats öka kapitalets omsättningshastighet genom ett förbättrat flöde i tillverkningsledet och snabbare leveransrutiner. Det har bl a inneburit ca 100 MSEK lägre räntebelastning och en avkastning på det sysselsatta kapitalet som närmar sig vårt mål på 20 procent. Även när det gäller avkastningen på det egna kapitalet är vi på god väg att nå våra mål.

Stärkta marknadspositioner

Atlas Copco är i dag det ledande företaget i världen inom sina prioriterade affärsområden, som täcker större delen av sortimentet. Det utesluter inte, att vi fortfarande har en betydande tillväxtpotential i flera av de största industriländerna.

Den ytterligare förstärkning av Atlas Copcos marknadspositioner som uppnått under 1988 har grundats på tekniska framsteg, aggressivare marknadsföring i befintliga enheter och de senaste årens strategiska förvärv.

Tekniska framsteg har givit oss underlag för nya marknadsframgångar. Industriell tryckluft är ett exempel. Tvärtemot vad många trodde för några år sedan är tryckluft i dag ett tillväxtområde. Vårt teknologiska ledarskap inom system för ren oljefri tryckluft, kompletterade med elektroniska övervaknings- och styrsystem, betyder att nya applikationer kunnat utvecklas i nära samarbete med intressanta kundgrupper. I dag är tryckluft en alltmer integrerad del i avancerade tillverknings-, kon-

troll- och styrprocesser inom livsmedelsindustri, farmaceutisk industri, textilindustri och kemisk industri. Konstfibrer, kretskort, aluminium, öl och sidentyger är bara några exempel på produkter som tillverkas med hjälp av ren, oljefri tryckluft.

Liknande exempel på tekniskt ledarskap som bas för nya eller stärkta marknadspositioner återfinns inom många andra områden av Atlas Copcos verksamhet.

Förutsättningar för en mer aggressiv marknadsföring har skapats genom att divisionernas direkta inflytande över fältorganisationen har förstärkts. För kunderna innebär detta snabbare och bekvämare tillgång till specialiserad rådgivning och service.

Tillväxtfilosofin

Senare års strategiska förvärv inom affärsområdena Industriteknik och Anläggnings- och gruvteknik har även ökat vår förmåga att effektivt betjäna kunderna.

Inom Industriteknik kompletterades 1987 års förvärv av Chicago Pneumatic med förvärven av Ets. G. Renault i Frankrike och Hydro-Pneumatik i Sverige.

Inom Anläggnings- och gruvteknik genomförde vi under 1988 förvärvet av Secoroc, det ledande företaget i världen inom bergborrverktyg. Secoroc, som tekniskt, marknadsmässigt och kommersiellt är mycket framgångsrikt, kommer att som hittills arbeta som ett självständigt företag.

Efter vårt förvärv av Secoroc beslöt Sandvik att avbryta det mångåriga samarbetet med Atlas Copco. Den marknadskapacitet inom Atlas Copcos organisation som därmed frigörs, och som har en betydande förankring inom den internationella

gruv- och anläggningsindustrin, kommer att utnyttjas för marknadsföring av ett nytt produktsortiment på borststålsområdet under varunamnet ATLAS COPCO ROCK TOOLS. Atlas Copco-gruppens totala marknadsandel inom borststål kan därmed ökas betydligt.

Förvärven av Chicago Pneumatic 1987 och Secoroc 1988 gjordes mitt under respektive verksamhetsår, vilket betyder att försäljning och resultat omfattar en del av året, medan hela kapitalet ingår i redovisningen. De båda förvärvens bidrag till lönsamhet kommer därför att framgå tydligare vid kommande rapporttillfällen.

Det europeiska samarbetet

Det alltmer intensiva samarbetet inom de europeiska gemenskaperna, EG, är ett historiskt utvecklingssteg. Den officiella svenska linjen att inte arbeta för ett svenskt medlemskap i EG gör att många svenska företag går miste om fördelarna och t o m handikappas i den internationella konkurrensen.

Lyckligtvis har Atlas Copco i god tid och i betydande utsträckning kunnat placera viktiga verksamhetsgrenar inom de 12 medlemsländerna. Mer än hälften av Atlas Copco-gruppens tillverkning ligger redan nu inom EG, liksom mer än en tredjedel av den totala försäljningen. Atlas Copco betraktar sig i dag, för väsentliga delar av sin verksamhet, som ett företag inom EG.

Trots detta påverkas vi, liksom andra Sverige-baserade företag, negativt av Sveriges ställning utanför gemenskapen. Det är svårt att skapa ett ur bl a utbildningssynpunkt önskvärt utbyte av personal mellan Sverige och andra europeiska länder. Tekniska handelshinder i någon

form kan fortfarande befaras. Bl a kan bestämmelser om produktansvar och produktsäkerhet utformas på ett sådant sätt att de i realiteten blir handelshinder för företag utanför Europa-gemenskapen. Andra former av protektionism vid exempelvis offentlig upphandling kan inte uteslutas.

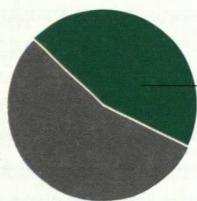
Sveriges position i EG-frågan och bristen på en trovärdig tidsplan för vårt närmande till EG kan resultera i minskad investeringsvilja och därmed till en stagnerande utveckling i vårt land. De små och medelstora industriföretag, som har en viktig roll som underleverantörer till större svenska företag, riskerar att slås ut av konkurrerande företag inom EG, om inte Sverige kommer med i någon form.

Lägg till detta den ovisshet beträffande Sveriges framtida energiförsörjning som skapats av en politisk process, där kärnkraften utmålats som vårt allvarligaste miljöhot. De flesta av de alternativ som presenterats saknar förankring i verkligheten och innebär i många fall ännu större hot mot vår dyrbara miljö.

För industrins planering är det angeläget att klara besked ges snarast. Det föreligger annars en påtaglig risk för att alltför många industriella investeringar hamnar utomlands. Jag vill därför ansluta mig till dem som kräver, att den politiska beslutsprocessen snarast leder oss till en mycket nära gemenskap med EG och till konstruktiva lösningar på energifrågan.

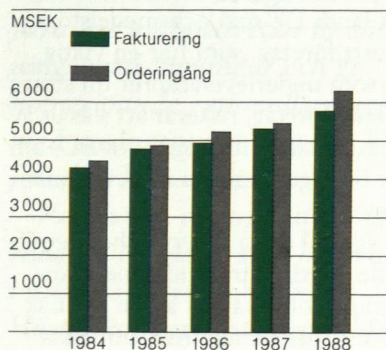
J. Waalimäster

KOMPRESSORTEKNIK

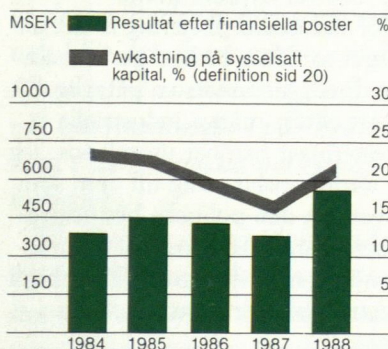

Andel av Gruppens totala fakturering

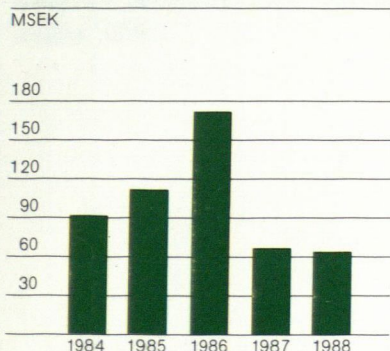
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

RESULTAT OCH AVKASTNING

INVESTERINGAR I PRODUKTIONSLED

	1988	1987
FAKTURERAD FÖRSÄLJNING, MSEK	5 793	5 323
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER, MSEK	563	383
AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL, %	21	16

Affärsområdet Kompressorteknik omfattar Atlas Copco Airpower och Atlas Copco ACT (Applied Compressor Technique). Airpower utvecklar, tillverkar och marknadsför transportabla och industrikompressorer, lufttorkar, efterkylare, reglersystem och filter. ACT koncentrerar sin verksamhet till specialbyggda luft- och gaskompressorer, expansionsturbiner och vacuum-pumpar. Företagen har huvudkontor i Antwerpen, Belgien, och största fabrik i Antwerpen resp Köln, Västtyskland. Tillverkning sker även vid fabriker i ytterligare 9 länder.

Strategi

Kompressorteknik har uppgiften att utveckla Atlas Copcos världsmarknadsledande ställning för kompressorer och expansionsturbiner. Som

Giulio Mazzalupi, VD Atlas Copco Airpower (tv), och Theo Dietz, VD Atlas Copco ACT.

ett led i denna strategi marknadsförs kvalitetsprodukter och system för underhållsservice som ökar driftsäkerheten för köparen. Airpowerdivisionen har ansvaret för luftkompressorer för all slags industri, medan ACT-divisionen koncentrerar sig på utrustning för kompression och expansion av luft och andra gaser inom speciellt processindustrier.

Försäljning

Den fakturerade försäljningen för affärsområdet Kompressorteknik ökade under 1988 med 9 procent till 5 793 MSEK (5 323). Orderingången från kund uppgick till 6 319 MSEK (5 470), en ökning med 16 procent.

Resultat

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 47 procent till 563 MSEK (383). Det motsvarar 10 procent av försäljningen.

Den kraftiga resultatförbättringen beror främst på ökad volymmässig försäljning och effekterna av vidtagna rationaliseringsåtgärder.

Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 21 procent (16).

Investeringar

Investeringar i produktionsledet i mark och byggnader utgjorde för verksamhetsåret 12 MSEK (5) och investeringar i maskiner och inventarier 52 MSEK (62). Investeringarna avsåg huvudsakligen förbättringar inom produktionen för att öka produktiviteten och höja kvalitetsnivån.

Affärsutveckling

Efterfrågan visade god tillväxt under hela året. Investeringar i maskinutrustning ökade i framför allt USA, Japan och Västeuropa.

Bygg- och anläggningsmarknaden växte i industriländerna, speciellt

inom EG och i Japan, men var i utvecklingsländerna fortsatt svag.

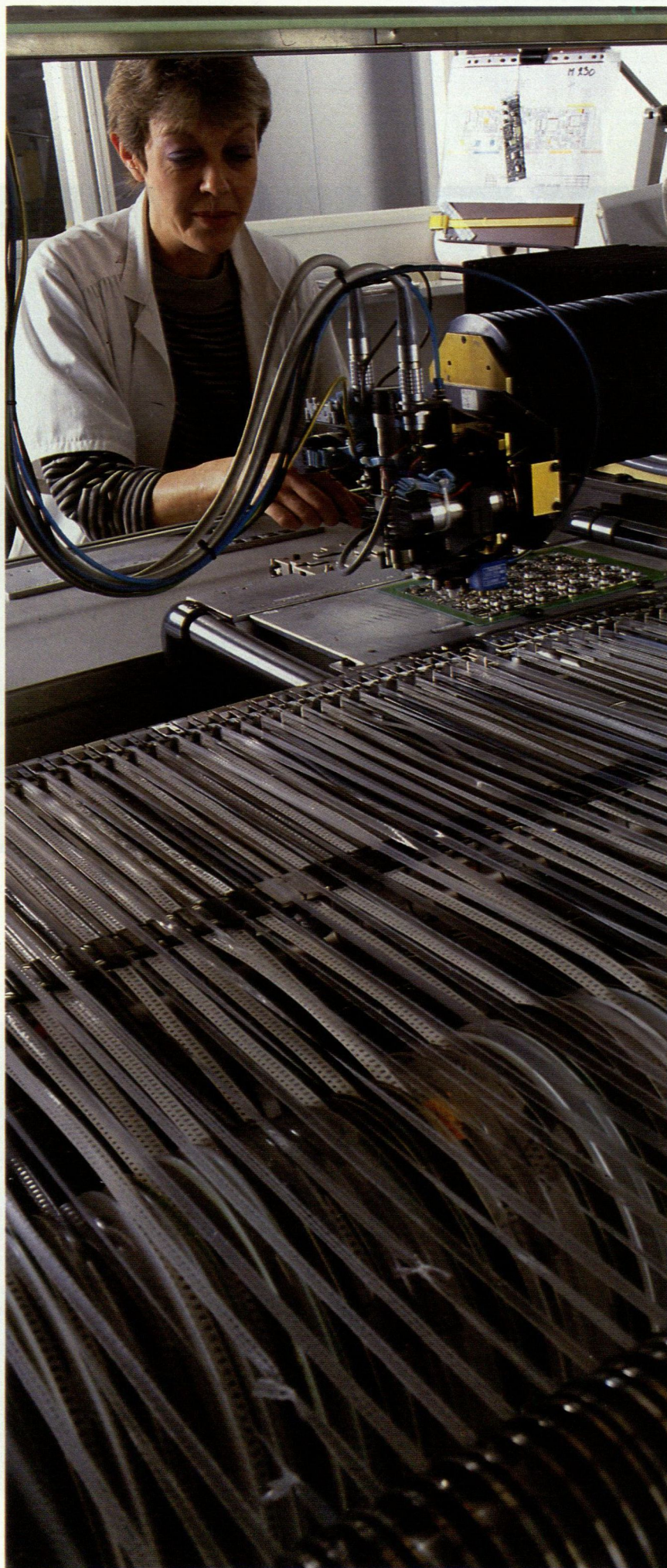
Omstruktureringen av marknaden fortsatte. Bl a gick tre västtyska konkurrenter samman i ett nytt bolag för att stärka sin position på marknaden. Amerikanska leverantörer kunde dra fördel av den fortsatt låga dollarkursen.

Airpowers försäljning av transportabla kompressorer och industrikompressorer samt lufttorkar, industrifilter och generatorer fortsatte att öka. Orderingången på framför allt oljefria skruvkompressorer var mycket god under hela året.

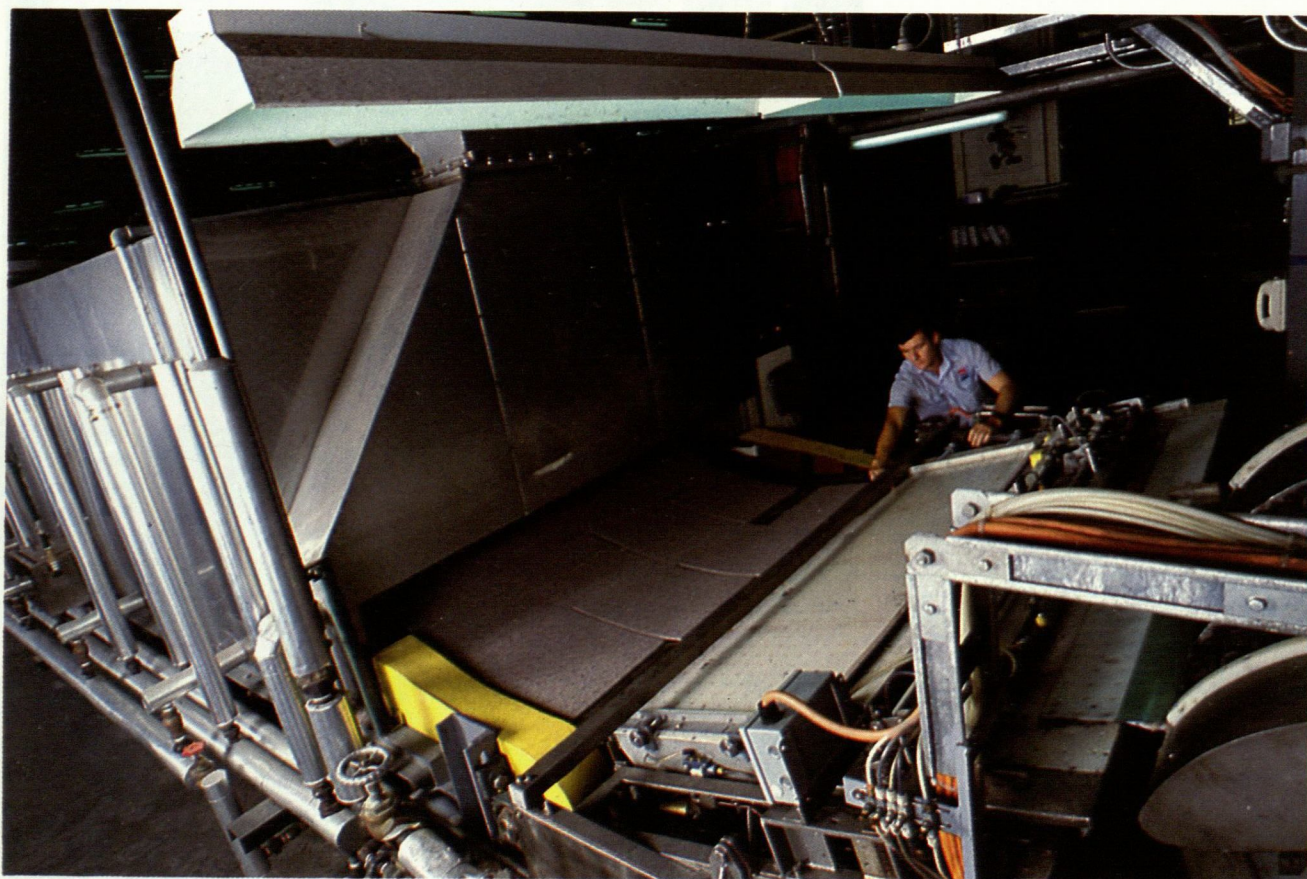
ACT beslöt under året att koncentrera produktprogrammet och inrikta verksamheten på färre marknadssegment. Bortfallet inom vissa områden kompensades väl av en ny serie turbokompressorer för luft och gaser.

Utsikter för 1989

På de viktigaste marknaderna väntas fortsatt hög efterfrågan från såväl tillverkningsindustrin som bygg- och anläggningssektorn. Denna utveckling i kombination med framgångsrikt genomförda produktlanseringar, hög produktkvalitet och den väl utbyggda marknadsorganisationen väntas medföra att affärsområde Kompressorteknik ytterligare kommer att stärka sin redan ledande ställning på marknaden. Effektivitetsförbättrande åtgärder, en rationellare organisation samt nya marknads- och applikationsorienterade produkter kommer att förbättra lönsamheten ytterligare.

Philips i Danmark använder oljefri luft från Atlas Copco-kompressorer för tillverkning av kretskort.

Vid Feltex Modular Carpets sker den högteknologiska tillverkningen av mattor med hjälp av tryckluft för arbetsmoment i produktionen och styrning av instrument.

Ledningsgrupp
Giulio Mazzalupi,
 Verkställande direktör
Jan Petersson,
 Finans
Art Droege,
 Marknadsföring
Roger Docx,
 Produktion
Henri Ysewijn,
 Produktutveckling
Erik Lebrocqy,
 Personal och organisation

Industrikompressorer

Försäljningen av oljefria skruvkompressorer ökade kraftigt i Västeuropa, Nordamerika och Ostasien bl a genom nya tillämpningar av oljefri tryckluft inom process- och textilindustri.

En under året lanserad ny serie oljeinsprutade skruvkompressorer

nådde stora framgångar i många länder.

Som en följd av ökade krav på kvalitetsluft steg försäljningen av tillbehörprodukter som lufttorkar och industrifilter på samtliga marknader.

En ny generation oljefria skruvkompressorer med ett flertal viktiga kontroll- och övervakningsfunktioner introducerades. Dessa kompressorer erbjuder kunderna många produktivetsfördelar genom kostnadseffektiv och säker drift.

Efterfrågan på tidsbestämda servicekontrakt med fasta priser för underhåll och reparation av kundernas kompressorer ökade under året. Dessa kontrakt ger kunderna kontinuerlig och säker försörjning av tryckluft med fasta driftskostnader för kompressorerna.

Nya monteringslinjer och nya metoder för tillverkning av oljefria skruvkompressorer medförde ökad

produktionsvolym och minskade ledtider.

För att ytterligare hjälpa kunderna effektivisera sin produktion fortsatte satsningarna på forskning och produktutveckling inom områdena elektronisk styrning och energiåtervinning.

Försäljningen av små stationära kompressorer var god i samtliga länder inom EG.

Ett nytt serviceprogram för mindre kompressorer resulterade i en väsentlig försäljningsökning av serviceprodukter under det gångna året.

Leveranssäkerheten förbättrades genom effektivare leveransrutiner samtidigt som lagren kunde minskas. Ett nytt datastyrt mätsystem ger en noggrann kvalitetskontroll av varje produkt och framställer en rapport som gäller som garantesedel för kunderna.

Transportabel energi

Den fortsatt goda utvecklingen av anläggningsmarknaden i Europa resulterade i en väsentligt ökad försäljning av transportabla kompressorer. En betydande del av denna ökning kom från tre av de viktigare marknaderna i Europa – Italien, Storbritannien och Frankrike.

För de större transportabla kompressorerna noterades en ökning i efterfrågan på högtrycksenheter, särskilt för vattenborring. Efterfrågan på standardenheter var oförändrad.

Försäljningen av transportabla elgeneratorer ökade på de viktigaste marknaderna, huvudsakligen genom introduktionen av en serie generatorer på hjulunderrede samt två generatorer av mindre storlek.

Produktutveckling

Under sista kvartalet 1988 övertog Airpower det operativa ansvaret för Gruppens forskningscentrum CERAC i Schweiz. Denna enhet kommer att inrikta sina resurser på tillämpad forskning inom avancerad kompressorteknologi och närbesläktade områden.

Produktion

Vid Airpowers fabrik i Wilrijk, Belgien, bidrog avancerad produktionsteknologi och sammansättningsteknik till att effektiva och driftsäkra produkter kunde levereras. Satsningen på ett flexibelt tillverkningsystem gör det möjligt att rationellt producera delar även i små volymer.

Genom förbättrade inleveranser från underleverantörer och kundor-

derstyrd produktion kunde lagren minskas och kostnaderna sänkas kraftigt.

Tillverkning och sammansättning utförs även vid Airpowers fabriker i Frankrike, Sverige, Turkiet, Brasilien, Indien, Jugoslavien, Sydkorea, Mexico och USA för att kunna möta marknadens speciella krav.

Direktdistribution

Utbyggnaden av direktdistributionen från fabrik till kund fortsatte med nya system för effektiva leveranser av reservdelar och komponenter till kunder i Belgien, Frankrike och Sverige. Dessa system som innebär att kunderna erhåller snabba kompletta leveranser från det centrala Europalagret i Belgien, får ökad betydelse genom den inre europeiska marknaden. Under det gångna året infördes även direktleveranser av transportabla kompressorer till kunder i Storbritannien och Frankrike. Planer gjordes under året upp för utvidgning av systemet under 1989 till att omfatta även andra europeiska länder bl a hela Norden.

Personal

Medelantalet anställda i Airpower exklusive säljbolagen uppgick till 2 387 personer (2 166).

Under året anställdes 95 personer inom produktionen för att klara den ökade ordergången.

Ett utbildningsprogram på samtliga nivåer genomfördes i fabrikerna. För chefspersonal startades under året ett strategikutvecklingsprogram som skall fortsätta under 1989.

Entreprenörer och kommunala förvaltningar hyr ofta Atlas Copcos ljuddämpade kompressorer för reparationsarbeten.

KOMPRESSORTEKNIK

ATLAS COPCO ACT

Ledningsgrupp

Theo Dietz,
Verkställande direktör
Lars Lindén,
vice VD
Anders Björkdahl,
Ekonomi och administration
Ulrich Grundmann,
Teknisk utveckling

Strukturella förändringar

Genom bildandet av Atlas Copco ACT i oktober 1987 sammanfördes fabrikena i Albany, USA, och Köln, Västtyskland, för tillverkning av luft- och gaskompressor, expansions-turbiner och vacuumpumpar.

Under våren 1988 bildades ett nytt bolag, NEAC Compressor Service, av Atlas Copco ACT och det västtyska företaget Neuman & Esser på 50/50 basis. Satsningen är ett led i att förbättra och på lång sikt tillförsäkra tillgång till reservdelar och kvalificerad service för kolvkompressor.

Marknadsutveckling

Konjunkturen inom den kemiska industrin samt för gasindustrier är positiv. Dessa kundgrupper ökade under året sina investeringar för produktionsutbyggnad i högre grad än sina rationaliserings- och ersättningsinvesteringar. Utbyggnaden av den kemiska industrin väntas fortsätta att positivt påverka efterfrågan på turbomaskiner under nästa år.

Orderingången ökade jämfört med föregående år. Efterfrågan på anläggningar för energiåtervinning är dock fortfarande lägre än tidigare på grund av gynnsamma energikostnader.

Bortfallet av de under föregående år avvecklade kolvkompressorerna kompenseras av ett ökat antal order på turbomaskiner och gaskompressor för kemisk och petrokemisk industri.

Från Indien erhöles order på ett stort antal kompressor för pumpning av gas vid oljefälten i Assamområdet. Order på stora ex-

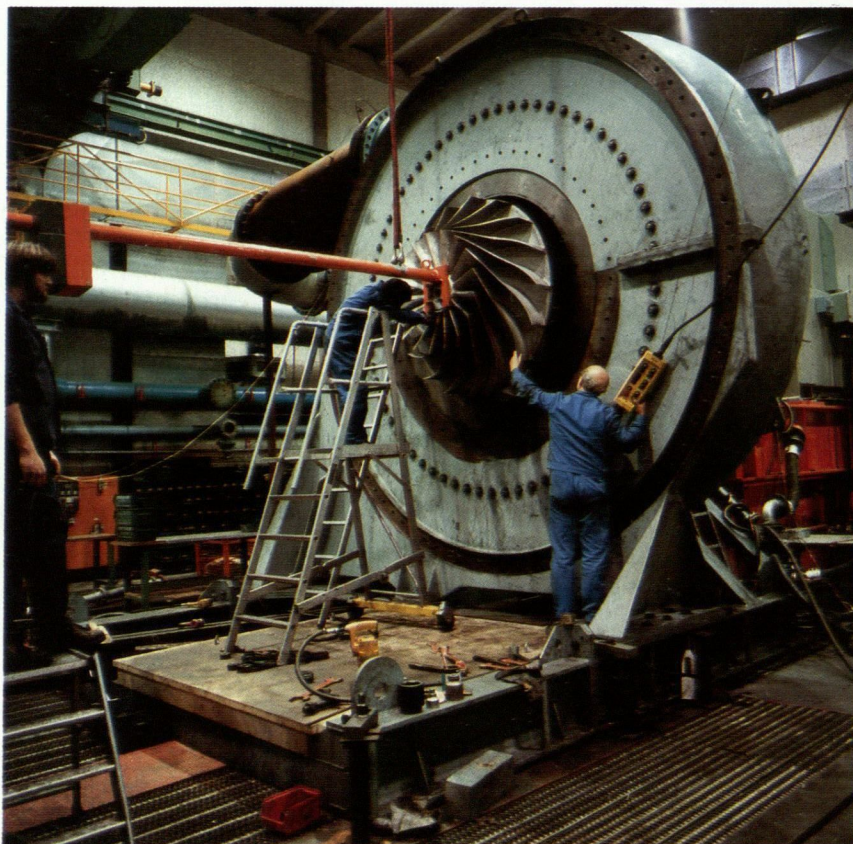
pansionsturbiner för gaskondensation och energiåtervinning erhöles för petrokemiska fabriker i Sydostasien och Nordamerika.

Produktutveckling

En ny serie flerstegs centrifugalkompressor för luft och gaser introducerades i Europa. Liksom vid en tidigare presentation i USA, mottogs dessa kompressor mycket väl. Flera order tecknades för leveranser till bil-, stål- och kemisk industri.

Nya högeffektiva rotor med brett användningsområde samt förbättrade lager- och tätningssystem testas och introduceras successivt. Utveckling av nya datasystem för kompressorstyrning och fjärrövervakning pågår. Denna teknik kommer att förenkla kundernas driftövervakning och minska kostnaderna för drift och underhåll. Forsknings- och utvecklingsresurserna samt konstruktionskapaciteten för elektronik och mikroprocessorteknik

Montering vid fabriken i Köln av en enstegs centrifugalkompressor för ett reningsverk i Chicago, USA. Tryckluften från kompressorn används för syresättning av avloppsvattnet.

har förstärkts som ett led i den fortsatta satsningen på avancerade styrsystem.

Produktion

Turbomaskiner är i regel specialbyggda för den enskilda kundens applikation. Det kräver stor flexibilitet i produktionen. Eftersom kompressorerna har central betydelse för hela processen i kundernas anläggningar måste de också uppfylla mycket högt ställda kvalitets- och leveranskrav. Under 1988 gjordes viktiga investeringar, speciellt vid fabriken i Köln, för att möta dessa krav och samtidigt ge erforderliga produktivetsförbättringar.

Personal

Medelantalet anställda inom ACT uppgick till 639 personer (817). Minskningen hänför sig till fabriken i Köln.

INBYGGD KVALITET ÖKAR KUNDERNAS PRODUKTIVITET

Atlas Copcos genomgående ambition är att leverera produkter, system och tjänster som hjälper kunderna att påtagligt öka produktiviteten i deras arbetsoperationer. En viktig del i denna ambition är kvaliteten i Atlas Copcos leveranser. Detta gäller samtliga Atlas Copcos affärsområden.

Marknaden styr produktutvecklingen

Varje företag måste följa utvecklingen och inför framtiden satsa på produktförnyelse. Företaget måste också vara medvetet om att det är marknaden, konkurrenterna och nya tillämpningar som ständigt driver fram utvecklingen av nya enheter eller anpassning av de nuvarande produkterna. Den accelererande utvecklingen av teknologiska förändringar innebär att marknaden i en allt snabbare takt måste kunna erbjuda nya och än mer pålitliga och konkurrenskraftiga produkter. Det

har exempelvis inneburit inbyggd av komplex elektronik och software i produkter som tidigare enbart var mekaniska.

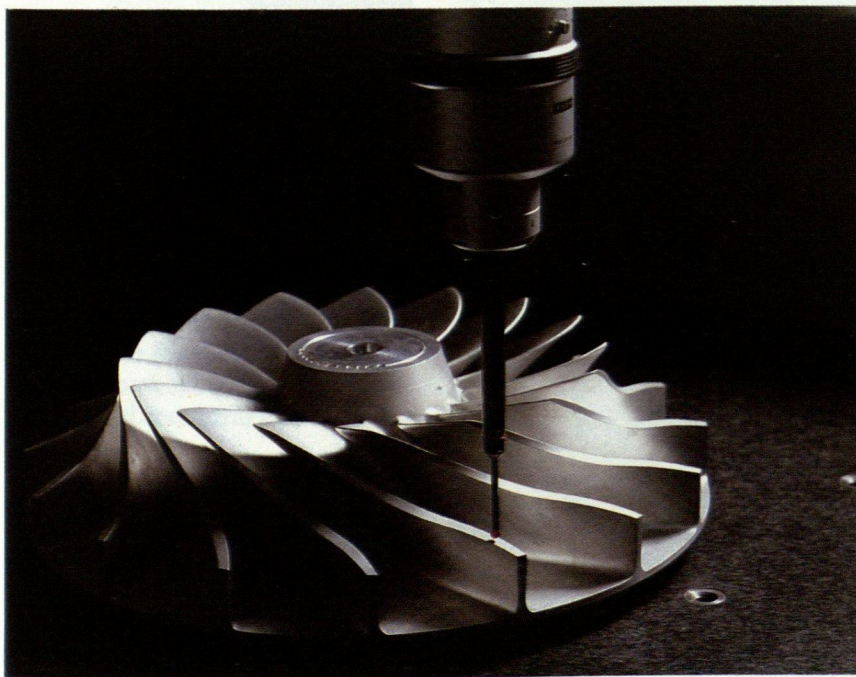
Engagemanget i avancerad teknologi styrs av två faktorer. Allt arbete som görs återspeglar bestämda marknadskrav. Avvägningen mellan kvalitetsutförande och kostnader måste resultera i produkter som ger tekniska och kommersiella fördelar för kunderna. Utvecklingsprocessen måste därför genomföras så att företaget kan tillverka efterfrågade produkter till godtagbara kostnader inom kortast möjliga tidsperiod. I det följande ges exempel på hur man inom affärsområdet Kompressorteknik går tillväga för att leva upp till kraven.

Airpowers centrala forsknings- och utvecklingsfunktion koncentrerar sin verksamhet till kompressorteknologi. Under 1988 ägnade Airpower en betydande del av sina resurser för produktutveckling åt att ytterligare höja kvalitetsstandarden för samtliga existerande produkter samt att lansera nya serier av avancerade produkter.

Genomgående kvalitetsstyrning

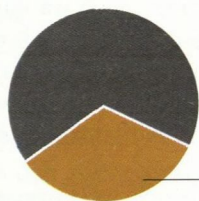
För att allt mer motsvara kundernas förväntningar har skärpta kvalitetsrutiner införts i samarbetet med leverantörer och inom Airpowers och ACTs egna tillverkningsorganisationer.

Airpowers och ACTs program för kvalitetsstyrning, som baseras på internationell standard (ISO 9001), tillförsäkrar högsta kvalitet genom hela utvecklingsprocessen, i produktionen samt vid leverans av kompressorerna. Detta program omfattar administrativa system och rutiner för att säkerställa att uppställda krav och specifikationer i alla led blir uppfyllda utan fel. Därtill kommer testutrustning i produktionen samt rutiner för kvalitetskontroll av komponenter hos underleverantörer och vid mottagningen i de egna fabrikererna. Men kvalitetskontrollen upphör inte med detta. Vid Airpower utför dessutom särskilda inspektörer ytterligare noggrann testning och kontroll av slumpmässigt utvalda kompressorer. Avsikten med denna kvalitetsgranskning är att upptäcka och rätta till eventuella brister i kvalitetsystemen för att säkerställa att varje maskin som lämnar fabriken håller utlovade prestanda. Dessa rutiner har utvecklats för att produkterna skall motsvara eller överträffa marknadens förväntningar. De har starkt bidragit till att Atlas Copco kan hålla positionen som den ledande leverantören i branschen.

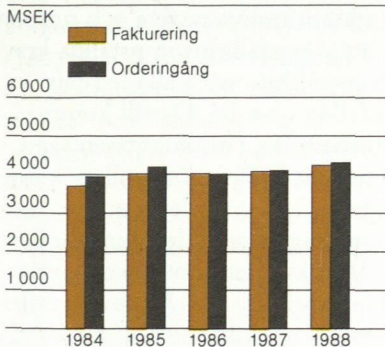
Kontroll av rotortillverkning som sker med en precision av en tusendels millimeter.

ANLÄGGNINGS- OCH GRUVTEKNIK

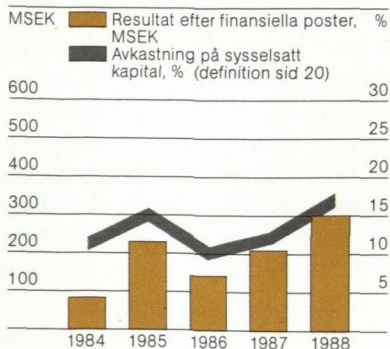

Andel av Gruppens totala fakturering

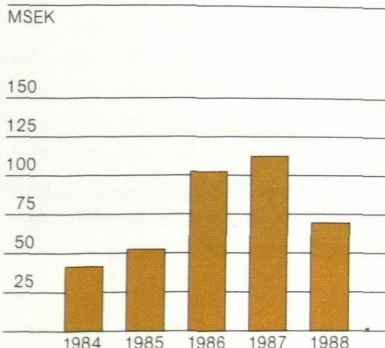
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

RESULTAT OCH AVKASTNING

INVESTERINGAR I PRODUKTIONSLED

	1988	1987
FAKTURERAD FÖRSÄLJNING, MSEK	4 257	4 107
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER, MSEK	301	212
AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL, %	17	12

Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik omfattar Atlas Copco MCT, Secoroc samt Berema. Företagen utvecklar, tillverkar och marknadsför bergbörverktyg, bergborrningsutrustning samt bygg- och demoleringsutrustning för entreprenörer, stentvätt och gruvor över hela världen.

Strategi

Affärsrådets strategi är att från en ledande position erbjuda kompletta produktprogram med kvalitetsprodukter under egna varumärken samt eftermarknadstjänster, som ökar kundernas produktivitet.

Avsikten är att behålla och utveckla den ledande positionen inom samtliga verksamhetsområden. Fortsatt tillväxt kommer att ske genom förvärv, eftersom marknaden är mogen och kännetecknas av viss överetablering.

Försäljning

Den fakturerade försäljningen för affärsområde Anläggnings- och gruvteknik uppgick under verksamhetsåret till 4 257 MSEK (4 107). Försäljningsutvecklingen påverkades nega-

tivt av att Delfos & Atlas Copco, Sydafrika, fr o m 1988 ej ingår i Atlas Copco samt av att ett flertal av Beremas dotterbolag avyttrades. Ökningen är främst hänförlig till förvärvet av Secoroc, som ingår i redovisningen från och med halvårsskiftet 1988 med 556 MSEK. Orderingången ökade till 4 324 MSEK (4 126).

Resultat

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader steg med 42 procent till 301 MSEK (212), vilket motsvarar 7 procent av faktureringen. Förbättringen beror främst på att Secoroc tillkommit under året. Resultatutvecklingen har negativt påverkats av att det tidigare sydafrikanska bolaget ej längre ingår i Atlas Copco-gruppen. Efter avveckling av vissa delar av Beremas verksamhet har lönsamheten förbättrats.

Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 17 procent (12).

Investeringar

Investeringar i mark och byggnader uppgick till 8 MSEK (42), och i maskiner och inventarier till 62 MSEK (71).

Affärsutveckling

Bygg- och anläggningsmarknaden fortsatte att utvecklas gynnsamt under det gångna året. Det gäller förutom i EG-länderna främst i Nordamerika och Australien. En negativ utveckling i den norska ekonomin återspeglas i väsentlig grad i lägre säljvolym på entreprenadmarknaden i Norge.

Gruvkonjunkturen var under större delen av året mycket positiv tack vare kraftiga prisökningar på flertalet metaller, främst koppar och zink. De goda konjunkturerna för elektro- och byggnadsindustrierna, som är stora förbrukare av metaller, har medverkat till att många nya gruvor öppnats, bl a i Australien, Chile och Canada. Det har också medfört ett

Fr v Magnus Unger, VD Atlas Copco MCT AB, Jörgen Krook, VD Berema AB och Anders Bohlin, VD Secoroc AB.

stigande behov av mekanisering för att gruvorna skall kunna förbättra sin produktivitet. Det gäller gruvor i bl a Sverige, Portugal, Brasilien, Zaire och under senare delen av året även i Kina.

Atlas Copco förvärvade under året samtliga aktier i Secoroc AB, som är en världsledande tillverkare av bergborrverktyg. Genom detta strategiskt viktiga förvärv blir Atlas Copco ledande tillverkare och leverantör av borrstålsprodukter på världsmarknaden. Nuvarande organisation för marknadsföring och försäljning av Secorocs produkter bibehålles. Härtill kommer att en ny serie bergborrverktyg, ATLAS COPCO ROCK TOOLS, kommer att lanseras under 1989 för marknadsföring genom Atlas Copcos hitillsvarande försäljningsorganisation.

Per den 1 januari 1988 överfördes Atlas Copco Energy från Berema till Atlas Copco MCT. Motivet är att företaget bättre skall kunna utnyttja synergieffekter med MCTs verksamhet. Atlas Copco Energy koncentrerar sin verksamhet till utrustning för vattenborrning.

Utsikter inför 1989

Genom kraftiga marknadsinsatser och ökad anpassning av produkterna till marknadens behov väntas försäljningen stiga för samtliga produktgrupper. Den goda konjunkturen för anläggningsmarknaden väntas fortsätta under större delen av 1989. Detta bedöms medföra fortsatt god försäljning av utrustningar till stora internationella entreprenörer. Även efterfrågan från gruvor förutses ligga på en oförändrat hög nivå.

Affärsområdets lönsamhet väntas fortsätta att förbättras under 1989.

Efterfrågan på hydrauliska borrare för ort- och tunneldrivning var stor under året. Till den japanska entreprenören Ohbayashi levererades en Atlas Copco Boomer H175 för drivning av Bantakki-tunneln i sydvästra Japan. Vägtunneln är 1 760 meter lång och har en area av 55 m².

ANLÄGGNINGS- OCH GRUVTEKNIK

ATLAS COPCO MCT

Ledningsgrupp

Magnus Unger,
Verkställande direktör
(fr o m 881001)

Per Wejke,
Verkställande direktör
(t o m 880930)

Håkan Svendenius,
Sektor Borrreggat
Gustaf Bråkenhielm,
Sektor Bergbormaskiner och spett
Hans Fernberg,

Sektor Bergborrverktyg, marknad
Bengt Dahlgren,
Sektor Bergborrverktyg, produkter
Lars Calmered,

Produktion och logistik
Claes Silfverstolpe,
Ekonomi och administration

Anne-Christine Nordin,
Personal och organisation
(fr o m 890301)

Allan Rothlind,
Personal och organisation
(t o m 890228)

Atlas Copco MCT (Mining and Construction Technique) utvecklar, tillverkar och marknadsför borrreggat, bergbormaskiner och spett samt bergborrverktyg. MCTs huvudkontor ligger i Nacka. Tillverkning sker vid fabriker i Sverige och ytterligare 7 länder.

Marknadsutveckling

Sektor Borrreggat

Försäljningen av mekaniserad hydraulisk utrustning för bergborring och lätt entreprenadutrustning var fortsatt god under det gångna året, speciellt i Nordamerika, Australien, Spanien och Västtyskland. Det nya hydrauliska borrreggatprogrammet samt de mindre ortdrivningsaggregaten fick ett mycket positivt mottagande och bidrog till att stärka ställningen på många marknader.

Atlas Copco introducerade under året världens första vibrationsdämpade handhållna bergbormaskin. Genom fjäderupphängning av handtagen reduceras vibrationerna till en tredjedel jämfört med en konventionell maskin.

Marknadspositionen för luftdrivna borragnar förbättrades kraftigt under året.

Borrreggatet Rocket Boomer, som ger hög produktivitet vid ort- och tunneldrivning, rönste fortsatt stor efterfrågan.

Under året erhöles ytterligare order på hydrauliska borragnar till projektet Great Man Made River i Nordafrika. Totalt har under de senaste två åren 28 enheter levererats till detta projekt.

Inom marknadssegmentet stenbrott skapades under året en bred plattform för framtida expansion. I Australien, där Atlas Copco har en ledande position, har de tunga hydraulborraggregaten mottagits mycket väl på marknaden.

Efterfrågan på tunnelborrningsmaskiner, som i vissa applikationer kan vara ett alternativ till borring och sprängning, ökade under året speciellt för långa tunnlar i små dimensioner. Bl a levererades en maskin med 3,5 m diameter för ett vattenkraftprojekt i Italien. En maskin av samma storlek slutförde borring

av en 7,5 km lång vattentunnel under Stockholms centrum.

På gruvmarknaden noterades en fortsatt hög efterfrågan på borrreggat, bl a för brytning av smala malmkroppar. I början av året levererades två sådana aggregat för mekaniserad brytning av guld till en gruva i Sverige.

Från en gruva i Jugoslavien erhöles beställning på ett stort antal lastmaskiner, aggregat för långhålsborring samt ett flertal borrreggat Boomer H126 för produktionsborring.

Sektor Bergbormaskiner och spett
Försäljningen av lätt entreprenadutrustning fortsatte att öka. De största framgångarna uppnåddes inom Egländerna, framför allt i Italien, Västtyskland, Spanien och Belgien.

Orderingången för sänkbormaskiner var mycket positiv på de flesta marknaderna, vilket lett till ökade marknadsandelar.

Som ett led i fortsatt satsning på ergonomiska handhållna maskiner introducerades under året nya vibrationsdämpade tryckluftspett samt

den första vibrationsdämpade bergbormaskinen i världen.

Aquabrasive AB är ett nybildat bolag som arbetar med avancerad teknik för blästring och skärning av metall och betong. Tekniken bygger på en kombination av sand och vatten med mycket högt tryck.

Sektor Bergborrverktyg

Samarbetsavtalen mellan Sandvik och Atlas Copcos säljbolag är uppsagda av Sandvik och löper ut under tredje kvartalet 1989.

För att möta den nya situationen på marknaden har Atlas Copco förstärkt sin marknadsföringsorganisation och försäkrat sig om tillverkningskapacitet. Därmed kan leveranser av borrarstål med hög kvalitet och till konkurrenskraftiga priser garanteras.

Atlas Copco beslutade under året att introducera ett eget varumärke, ATLAS COPCO ROCK TOOLS. Atlas Copco blir därigenom komplett tillverkare och leverantör av all utrustning för bergborrning alltifrån bergborrverktyg till bormaskiner och borrarregat.

Vattenbörningsutrustning

Försäljningen av vattenbörningsutrustning låg på en oförändrad nivå. Tung riggar av typ Aquadrill levererades bl a till flera afrikanska länder. Efterfrågan på lätta riggar för olika FN-projekt var god i framför allt Afrika och Indien.

Under året introducerades en lätt terränggående borrhög, avsedd för svåra terrängförhållanden.

Produktutveckling

Ett nytt system för cementinjektering i djupa hål utvecklades under året och introducerades med stor framgång på de norska och svenska marknaderna.

Produktion

Kapacitetsutnyttjandet i MCT-fabrikerna var fortsatt högt, speciellt vid fabriken i Bremen, Västtyskland, där larvbandsburna borrarvagnar tillverkas.

De nya lätta borrarvagnarna bidrog till att stärka MCT-divisionens ställning på flera marknader. På bilden borrar en Atlas Copco ROC 612HC för markplanering av ett nytt villaområde i USA.

Ansvar för verkstaden i Montreal, Canada, där ort- och tunneldrivningsaggregat monteras, överfördes till det kanadensiska säljbolaget.

Fabrikernas kundorderstyrda tillverkning har inneburit att lager av både material och färdiga produkter fortsatt att minska samtidigt som leveranssäkerheten förbättrats.

Personal

Atlas Copco MCT sysselsatte i medeltal 1 527 personer (1 632), varav i Sverige 1 113 (1 146).

Den under 1987 beslutade minskningen av antalet tjänstemän genomfördes planenligt under året.

Genom förvärvet av Atlas Copco Energy AB ökade antalet anställda. En förstärkning av sektor Bergborrverktyg inför den nya produktlanseringen har även medfört en personalökning.

Betydande utbildningsinsatser gjordes för arbetsledare och för personal inom projektledning och numerisk styrteknik.

ANLÄGGNINGS- OCH GRUVTEKNIK SECOROC

Secorocs svenska fabriker exporterar 90 procent av produktionen. Varje dag går en transport med borrhutrustning från Fagerstafabriken till Arlanda flygplats för snabba leveranser till kunder över hela världen.

Ledningsgrupp

Anders Bohlin,
Verkställande direktör
Mats Bruzaeus,
Produktion
Stig Brännström,
Inköp
Tommy Modin,
Personal
Gösta Niklasson,
Produktionssamordning
Björn Sandström,
Ekonomi och finans
Roger Sandström,
Produktutveckling
Christer Strandh,
Marknadsföring

Secoroc utvecklar, tillverkar och marknadsför bergborrverktyg under varumärket Secoroc samt via dotterbolag under varumärkena Kenroc, Kometa och Rebit. Produkterna säljs genom egna dotterbolag och återförsäljare i ca 70 länder. Mer än 95 procent av försäljningen sker utanför Sverige. Secorocs huvudkontor ligger i Fagersta. Tillverkning sker vid fabriker i Sverige och ytterligare 8 länder.

Marknadsutveckling

Under 1988 noterades en markant ökad försäljning av företagets produkter inom samtliga användningsområden. Inom gruvsektorn bidrog de stigande metallpriserna till ökad försäljning i framför allt Canada, Sydamerika och Australien.

Även till anläggningsindustrin ökade försäljningen i volym. De största framgångarna uppnåddes i Nord- och Sydamerika samt inom EG-länderna och Mellanöstern. Ökning inom stenindustrin skedde främst i Finland och Sverige. Secoroc ökade sin marknadsandel på flera marknader, till största delen beroende på riktade marknadsinsatser och effektivare bearbetning.

Produktutveckling

En intensifierad satsning gjordes under året avseende stiftborrkronor med invändig kona och pallborrningsutrustning.

Värmebehandlingstekniken för såväl långa som korta borrhålsprodukter förbättrades ytterligare och resulterade i att slutprodukterna får en mycket hög och jämn kvalitet.

Produktion

Kapacitetsutnyttjandet var högt vid samtliga produktionsenheter. Investeringar genomfördes i syfte att öka kapaciteten ytterligare. Samtidigt vidtogs effektivitetshöjande åtgärder, vilket bidrog till kortare genomloppstider och hög leveranssäkerhet.

Personal

Secoroc sysselsatte i medeltal 1 728 personer (1 641), varav 567 i Sverige (519). Personalökningen är helt hänförlig till ökad försäljning och tillverkning.

Inom ramen för förnyelsefonden har utbildning skett av samtliga inom moderbolaget under temat "Secoroc Kvalitetskoncept", vilket avser såväl produkter som service.

ANLÄGGNINGS- OCH GRUVTEKNIK BEREMA

Ledningsgrupp

Jörgen Krook,
Verkställande direktör
(fr o m 880801)
Eric Bursvik,
Verkställande direktör
(t o m 880731)
Per Hallström,
Marknad
Olav Heinsoo,
Ekonomi och administration
Christer Gustafsson,
Teknik och produktion

Berema utvecklar, tillverkar och marknadsför motorbormaskiner över hela världen. Produkterna säljs av egna dotterbolag och återförsäljare samt genom Atlas Copcos säljorganisation. I Sverige och Norge marknadsförs Hondaprodukter inom områdena Industri, Trädgård och Marin. Industrirörelsen tillverkar och säljer storköksutrustning och hydraulkomponenter.

Strukturella förändringar

Beremas verksamhet koncentrerades under året till affärslinjerna Motorbormaskiner, Handelsrörelsen och Industrirörelsen.

Per den 1 januari 1988 överfördes Atlas Copco Energy till Atlas Copco MCT, medan dotterbolagen Atlas Copco ABEM, KGK Mekaniska Verkstad, Flodin Filter och Toolex Alpha avyttrades.

För handelsrörelsen i Sverige bildades ett nytt bolag, Berema Sverige AB. Kvarstående minoritet i Å Karlssons Mekaniska Verkstad förvärvades under året.

Marknadsutveckling

Affärslinje Motorbormaskiner

Försäljningen av motorbormaskiner minskade något under 1988 jämfört med 1987 till följd av importrestriktioner på viktiga marknader. Väsentliga framgångar noterades dock i Östeuropa, Västtyskland och Nordamerika. Lönsamheten var fortsatt god. För att bredda produktsortimentet utvecklades en bensindriven brytmaskin.

Canadas järnvägsbolag CNR använder regelbundet motorbormaskinen Pionjär för sylpackning.

Handelsrörelsen

Hondaprodukternas försäljning i Sverige visade fortsatt volymtillväxt med god lönsamhet trots en stigande yenkurs. Efterfrågan på motorer för inbyggnad hos OEM-kunder var stor.

I Norge minskade volymen för Hondaprodukter p g a den rådande lågkonjunkturen. På en krympande totalmarknad ökade dock andelarna inom områdena Trädgård och Industri.

Berema A/S övertog per den 1 januari 1989 försäljningen i Norge av borrarstål för Secorocs dotterbolag Kometa.

Industrirörelsen

Industrirörelsen som omfattar Idesta med tillverkning av storköksutrustning och entrépartier i stål samt Å Karlssons Mekaniska Verkstad med hydraulkomponenter, visade en fortsatt försäljningsökning under året.

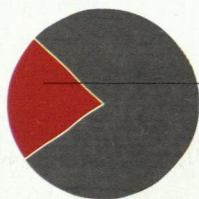
Produktion

Kapacitetsutnyttjandet var tillfredsställande i samtliga produktionsenheter. Investeringar gjordes i ny produktionsutrustning i syfte att öka kapaciteten.

Personal

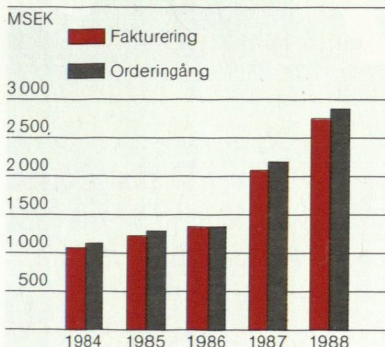
Medelantalet anställda minskade under året med 460 personer till 316 personer (776). Minskningen beror på avyttringen av fem dotterbolag samt omstrukturering inom moderbolaget.

INDUSTRITEKNIK

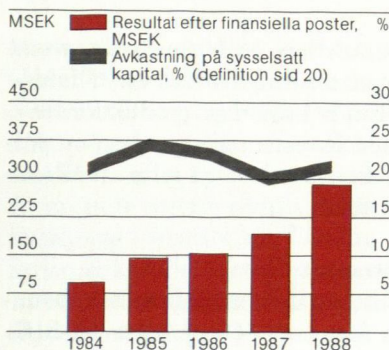

Andel av Gruppens totala fakturering

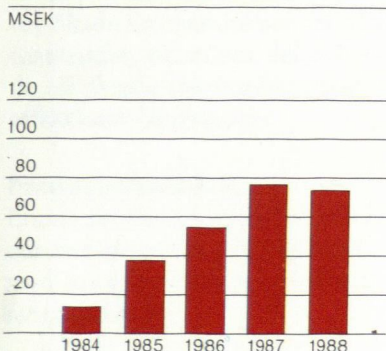
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

RESULTAT OCH AVKASTNING

INVESTERINGAR I PRODUKTIONSLED

	1988	1987
FAKTURERAD FÖRSÄLJNING, MSEK	2 762	2 090
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER, MSEK	291	194
AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL, %	21	20

Affärsområdet Industri teknik leds av bolaget Atlas Copco Industrial Technique AB, som omfattar Atlas Copco-gruppens företag för tillämpningar inom den tillverkande industrin. I denna grupp ingår: Atlas Copco Tools AB (verktyg och utrustningar), Atlas Copco Assembly Systems AB (monterings-system), Chicago Pneumatic Tool Company (verktyg och monteringsssystem), Ets. G. Renault S.A. (från december 1988) (verktyg och monterings-system), Monsun-Tison AB (hydrauliska och pneumatiska komponenter) samt Tedak AB (stoflavskiljning).

Ledningsgrupp

Michael Treschow,
Verkställande direktör
Lennart Johansson,
Controller
Allan Rothlind,
Personal (fr o m 890301)
Carl Axel Rudd,
VD Monsun-Tison AB
Lars Larson,
VD Atlas Copco Tools AB
Lennart Evrell,
VD Atlas Copco Assembly
Systems AB

Fr v Lars Larson, Michael Treschow, Carl Axel Rudd, Jacques Manceron VD Ets. G. Renault, Dick Besser VD Chicago Pneumatic och Lennart Evrell.

Strategi

Industri teknik strävar efter att vara en betydelsefull leverantör till den tillverkande industrin såväl för dess produktionsutrustningar som vad avser komponenter till dess produkter. Verksamheten skall bedrivas med hög volymtillväxt och god lönsamhet.

Försäljning

Den fakturerade försäljningen ökade med 672 MSEK till 2 762 MSEK. I 1988 års siffror ingår Chicago Pneumatic med 12 månader, jämfört med 7 månader för 1987. Orderingången från kund uppgick till 2 890 MSEK (2 201).

Resultat

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 50 procent till 291 MSEK (194), motsvarande en vinstmarginal om 11 procent (9).

En förbättrad volymmässig försäljning inom samtliga affärslinjer och kostnadsänkningar i produktionsled är främsta orsakerna till den positiva resultatutvecklingen.

Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 21 procent (20).

Investeringar

Investeringar i mark och byggnader i produktionsledet uppgick till 7 MSEK (18) och i maskiner och inventarier till 68 MSEK (59). Investeringarna avsåg bl a ett flertal bearbetningsmaskiner vid Chicago Pneumatics fabrik i Utica, USA.

Affärsutveckling

Försäljningen fortsatte att öka för samtliga affärslinjer. Som en följd av detta ökade marknadsandelarna på de flesta marknader, speciellt i USA och Västeuropa. Den största kundgruppen, bilindustrin, utvecklades positivt under året med en stark efterfrågan på affärsområdets produkter. Även inom andra kundsegment var utvecklingen god, särskilt flyg-

industrin, tillverkare av mobila maskiner samt bilverkstäder.

Under året genomfördes ett antal strukturförändringar för att ytterligare stärka positionen på marknaden. Affärslinjen Hydrauliska och Pneumatiska komponenter förvärvade Hydro-Pneumatic AB i Ulricehamn. Företaget som har en omsättning på 45 MSEK och sysselsätter ett 70-tal personer, tillverkar och marknadsför mobil hydraulik, insatsventiler och pneumatiska cylindrar.

I december 1988 förvärvades det franska företaget Ets. G. Renault med dotterbolag, som omsätter ca 135 MSEK och har 240 anställda. Företaget, som har huvudkontor och fabrik i Nantes, bedriver verksamhet inom affärslinjerna Verktyg och Monteringsystem. Ets. G. Renault är marknadsledande i Frankrike inom båda dessa områden.

En omstrukturering gjordes under året inom ytbehandlingssektorn i syfte att stärka basen på den viktiga hemmamarknaden för ytbehandlingsprodukter. Atlas Copco Finishing AB i Sverige och n.v. Atlas Copco Finishing s.a. i Belgien samt Atlas Copco Icotron AB överfördes till ett nybildat bolag, AC Greiff Ytbehandling AB.

Under året avyttrades fabrikerna i Finland och deras tillverkning av slående tryckluftsmaskiner överfördes till fabriken i Skara.

Utsikter inför 1989

Industriteknik räknar med god tillväxt inom prioriterade branscher och marknader. Åtgärder kommer att vidtas för att fortsätta höja produktiviteten och konkurrensförmågan. Förutsättningarna för resultatförbättringar är goda.

Ergoline smörjfria skruvdragare med låg ljud- och vibrationsnivå används för montering av bl a kaffebryggare.

INDUSTRIOTEKNIK VERKTYG OCH UTRUSTNINGAR

Bilindustrin, som är Industriotekniks största kundgrupp, använder ett stort antal lätta monteringsverktyg. Bilden visar en monteringslinje från Toyota i Japan.

Inom denna affärslinje verkar såväl Atlas Copco Tools, Chicago Pneumatic som Tedak samt det i slutet av året förvärvade Ets. G. Renault.

Verktyg är den största affärslinjen med 65 procent av Industriotekniks totala fakturering.

Marknadsutveckling

Marknaden för såväl Tools som Chicago Pneumatic präglades under 1988 av en mycket god konjunktur. Företagen hävdade sig väl på marknaden och ökade kraftigt sina marknadsandelar. Tools framgångar var särskilt påtagliga i länder med egen säljorganisation, främst i Storbritannien, Canada, Sverige och Frankrike.

Chicago Pneumatics bästa försäljningsutveckling var i USA, men även i Storbritannien och Västtyskland noterades stora framgångar. Förutom bilindustrin uppvisade även flygindustrin och marknaden för lätta monteringsverktyg i USA och Europa en gynnsam utveckling.

Tools introduktion av smörjfria skruvdragare rönt god framgång. Detsamma gällde vibrationsdämpande nithammare där flera viktiga order säkrades.

Chicago Pneumatic stärkte sin position inom bilverkstadsmarknaden genom att utnyttja de goda tillväxtpotentialer som marknaden erbjöd.

Tedak som levererar utrustning för stoftavskiljning till industrin, vi-

INDUSTRIELL HYDRAULISKA OCH PNEUMATISKA KOMPONENTER

sade under året en markant ökad försäljning av transportabla industri-dammsugare till byggbranschen i Norden.

Produktion

Investeringen i automatiska produktionsmaskiner fortsatte under året såväl i Tools båda fabriker som i Chicago Pneumatics fabrik i Utica, USA. Fabriken i Sverige anpassades helt för kundorderstyrd tillverkning och i USA inleddes ett omfattande investeringsprogram med samma syfte. Bland annat introducerades monterings- och tillverkningsceller i fabriken i Utica. Dessutom togs ett antal numeriskt styrda fleroperationsmaskiner i bruk.

En omfattande till- och ombyggnad gjordes av Tedaks fabrik i Eskilstuna, vilket skapade goda förutsättningar för effektivare produktion och lagerhantering.

Genom förvärvet av Ets. G. Renault har affärslinjen nu goda produktionsresurser centralt belägna i Europa inom EG.

De finska fabriken avvecklades helt och tillverkningen överfördes huvudsakligen till Skara.

Betydande insatser gjordes för att presentera den goda arbetsmiljön i de svenska fabriken för utbildningsanstalter och arbetsmarknadsmyndigheter. Åtgärderna avses underlätta nyrekrytering av arbetskraft i framtiden.

Produktutveckling

Under året introducerade Atlas Copco Tools kompletterande produkter till sortimentet åtdragningsverktyg för bilindustrin samt utökade sitt sortiment av smörjfria verktyg. Ett flertal instrument lanserades för mätning, styrning och övervakning av tryckluft- och eldrivna mutterdragare. Genom förvärvet av Ets. G. Renault tillfördes ett stort antal högkvalitativa och konkurrenskrafti-

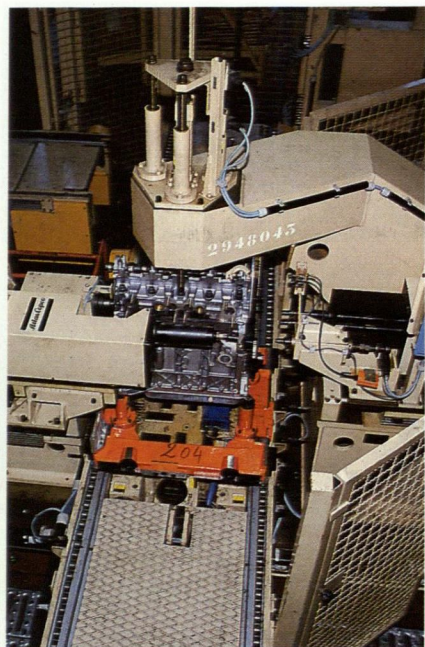
Vid reparation av New Yorks broar används ett flertal olika typer av Chicago Pneumatics tryckluftverktyg. Bilden är tagen från Brooklyn Bridge.

ga produkter, marknadsförda under varumärkena Georges Renault och MIR. Chicago Pneumatic introducerade en ny generation lätta monteringsverktyg samt en ny serie verktyg för bilverkstäder.

Personal

Affärslinjen sysselsatte under året i produktionsledet i genomsnitt 3 243 personer. Dessa fördelade sig på Atlas Copco Tools med 860 personer och Chicago Pneumatic med 2 383 personer. Därtill kommer Ets. G. Renault med 240 personer.

INDUSTRIOTEKNIK MONTERINGSSYSTEM

Automatiska monteringsystem levereras till bilindustrin för bl a motormontering. Bilden ovan visar ett system installerat i en Citroënfabrik, Frankrike, och t v ett system levererat av Chicago Pneumatic till Detroit Diesel, USA.

Affärslinjen omfattar Atlas Copco Assembly Systems samt systemdivisionerna inom Chicago Pneumatic och Ets. G. Renault.

Marknadsutveckling

Marknadsutvecklingen under året var god med en viss tillväxt. Vissa marknader inom Europa uppvisade en mycket stark utveckling till följd av bilindustrins höga verksamhets-takt. Viktiga order togs på samtliga större marknader i såväl Europa som Nordamerika. Atlas Copco är i dag en ledande leverantör av åtdragningssystem till bilindustrin.

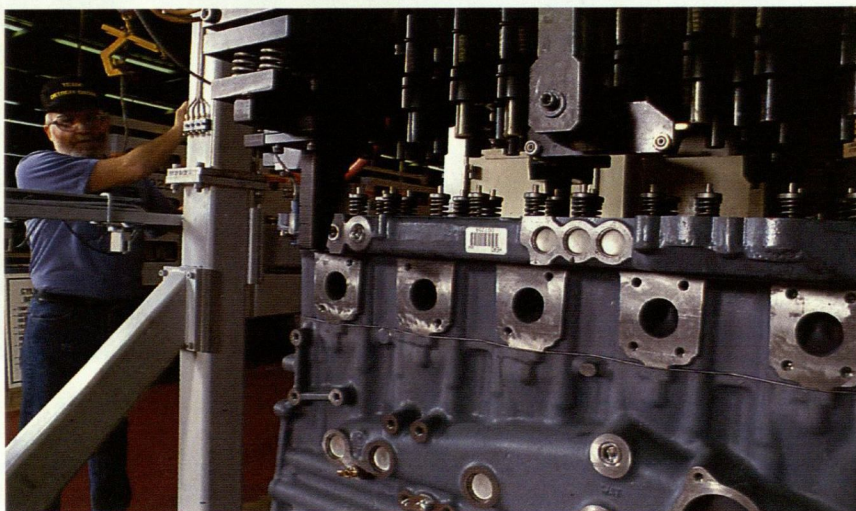
Inom området för automatisk nitning för flygindustrin (ARAS) gjordes ett flertal nya installationer i Västtyskland, Storbritannien och Frankrike, där även nya order säkrades. Marknaden inom flygindustrin är mycket stark och området för automatisk nitning väntas expandera snabbt.

Produktion

Atlas Copco Assembly Systems genomförde en ny internationell pro-

ARAS, nitningsautomaten för flygplans-tillverkning, har levererats till bl a Aérospacial, Frankrike.

jektorganisation med inriktning på bolagets olika applikationscentra. Vid Chicago Pneumatics System Division kommer det pågående programmet för effektivare produktion och lägre tillverkningskostnader att fortsätta. Förvärvet av Ets. G. Renault ger goda tillverkningsresurser och en hög marknadsandel i Frankrike.

Produktutveckling

Under året introducerade Atlas Copco Assembly Systems ett antal intressanta produkter, bl a MACS-PAC, ett datorstyrt kvalitetsövervak-

ningssystem för åtdragningsoperationer.

Även Chicago Pneumatic introducerade nya produkter för övervakning i bilindustrins montagelinjer.

Samarbetet mellan Atlas Copco Assembly Systems, Chicago Pneumatic och Ets. G. Renault har lagt grunden till en effektivare produktutveckling.

Personal

Affärslinjen sysselsatte under året i genomsnitt 164 personer.

INDUSTRIOTEKNIK HYDRAULISKA OCH PNEUMATISKA KOMPONENTER

Monsun-Tison levererar styrsystem och hydraulventiler till den unika grävmaskinen Menzi Muck, Schweiz. Monsun-Tison har även deltagit i utarbetandet av systemlösningen.

Affärslinjen omfattar Monsun-Tison AB med egna säljbolag samt dotterbolaget Hydro-Pneumatic AB i Ulricehamn. Verksamheten bedrivs inom två produktområden: Mobil hydraulik och Industriell automation.

Marknadsutveckling

Marknadsutvecklingen under året var mycket god inom alla produktområden och geografiska marknader, speciellt inom mobilhydrauliken och i Sverige. Även Industriell automation uppvisade god utveckling. Bl a slutlevererades under året en stor order till ett aluminiumsmältverk i Venezuela. Förvärvet av Hydro-Pneumatic förstärker affärslinjens marknadsposition i Skandinavien såväl vad avser mobilhydraulik, insatsventiler som pneumatiska cylindrar.

Produktion

Samtliga fabriker arbetade under året med mycket högt kapacitetsutnyttjande. Vid Sikaverken i Falköping togs en ny anodiseringsutrust-

ning i bruk och vid Odenverken i Falköping installerades en ny numerisk svarv för maskinbearbetning av cylinderrör. Vid Viskanverken i Borås installerades ytterligare utrustning för att effektivisera tillverkningen. Den mycket kraftiga volymtillväxten tvingade företaget att öka ledtiderna i fabrikena, men tack vare tidigare gjorda investeringar kunde kundernas krav mötas.

Förvärvet av Hydro-Pneumatic utökar produktionskapaciteten genom en helt ny och rationell verkstad i Ulricehamn.

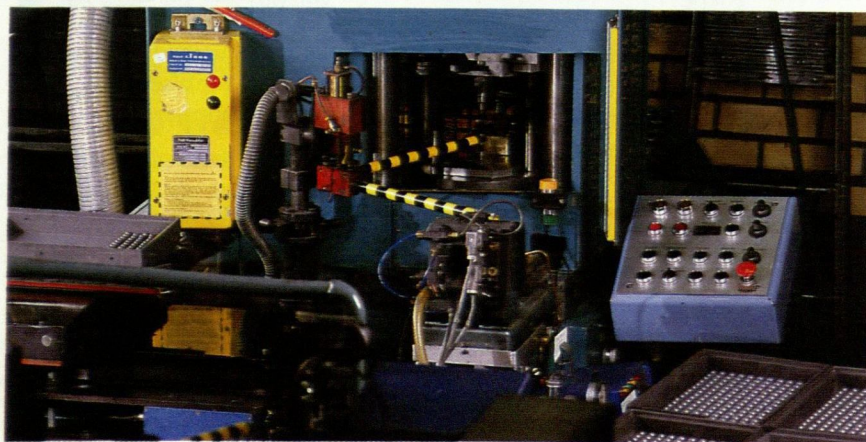
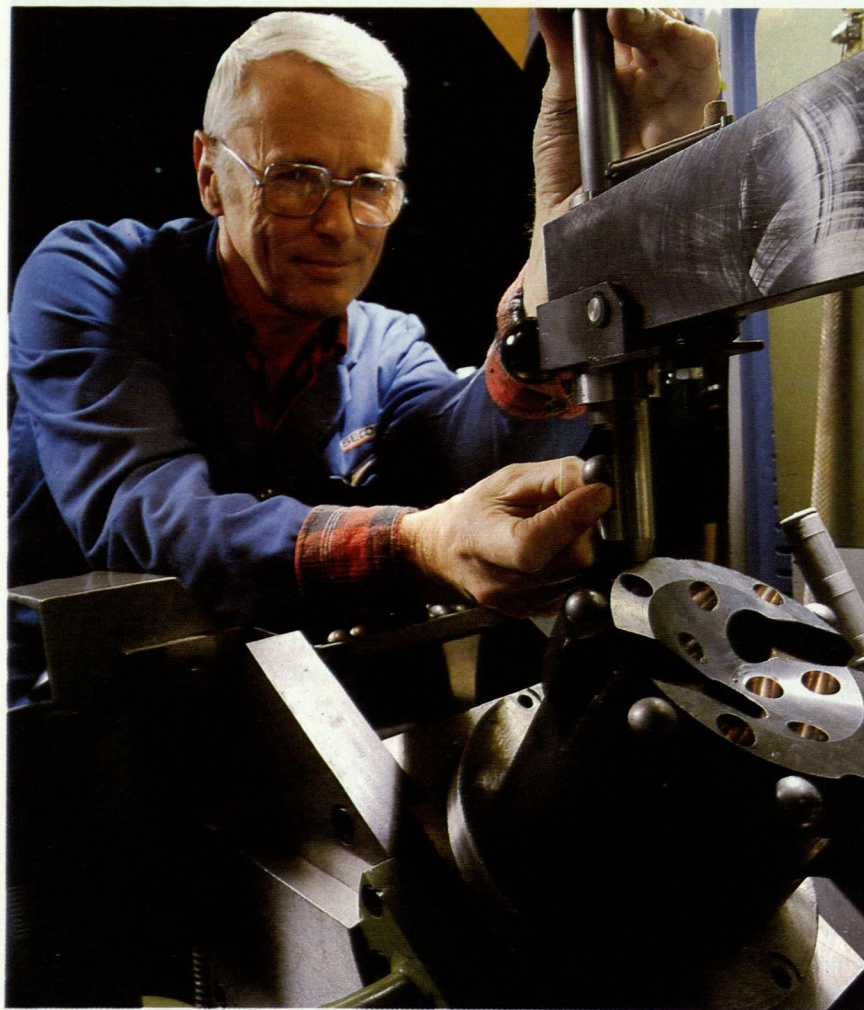
Produktutveckling

Produktutvecklingen låg på en hög nivå under 1988 och ett flertal nya produkter introducerades på marknaden, bl a nya ventilerier och produkter inom positioneringsteknik.

Personal

Affärslinjen sysselsatte under året i genomsnitt 902 personer (803), varav 71 är anställda vid det nyförvärvade Hydro-Pneumatic.

FORTSATT EXPANSION GENOM FÖRVÄRV

Atlas Copco-gruppen fortsatte under 1988 att expandera inom sina affärsområden dels genom egen tillväxt och dels genom strategiskt viktiga förvärv.

Förvärvet av Secoroc AB, som är ett världsledande företag för tillverkning av bergborrprodukter, från Industriförvaltnings AB Kinnevik tillförsäkrar Gruppen ett fortsatt tekniskt ledarskap inom bergborrningsområdet. För att ytterligare förstärka sin marknadsposition beslöt Atlas Copco under hösten att lansera ett eget produktsortiment och varumärke för bergborrprodukter, ATLAS COPCO ROCK TOOLS, som kommer att säljas genom de egna säljbolagen.

Andra viktiga förvärv gjordes inom affärsområdet Industriteknik. Genom förvärvet av det franska företaget Etablissements Georges Renault Outillages S.A., som tillverkar industriverktyg och monteringsystem, stärker Atlas Copco sin tillverkningsbas inom EG. Vidare utgör Monsun-Tisons förvärv av Hydro-Pneumatic AB i Ulricehamn ett led i att stärka marknadspositionen i Norden, bredda sortimentet och utöka produktionskapaciteten.

**Secorocs huvudkontor och fabrik i Fagersta (överst).
Stiftning av en stor borkrkrona (mitten).
Hårdmetallstift tillverkas i egen helautomatiserad anläggning i Fagersta (nederst).**

Secoroc – bergborrverktyg

Förvärvet av Secoroc innebär att Atlas Copco får full kontroll över hela kedjan alltifrån produktutveckling och tillverkning till marknadsföring, försäljning och eftermarknad för all utrustning för bergborring. Atlas Copco kan därigenom erbjuda ett komplett program av bergborrningsutrustning till gruvor, entreprenörer och stenbrott.

Secoroc omsätter ca 1 100 MSEK och sysselsätter 1 750 personer. Företaget ingår i affärsområde Anläggnings- och gruvteknik som ett fristående bolag med oförändrad inriktning.

Secoroc utvecklar, tillverkar och marknadsför bergborrverktyg för gruvor och anläggningsentreprenörer. På vissa marknader marknadsförs dessutom specialmaskiner och verktyg.

95 procent av Secorocs försäljning sker på marknader utanför Sverige genom egna säljbolag och återförsäljare i mer än 50 länder.

Tillverkning sker vid fabriker i Fagersta, Östersund och Ockelbo, Sverige, samt i Finland, Canada, Mexico, Peru, Brasilien, Chile, Sydafrika och Sydkorea. Secoroc satsade tidigt på lokal tillverkning, då det på grund av handels hinder ej var praktiskt möjligt att leverera från de svenska fabriker. Ett annat motiv var närheten till större kunder.

Vid huvudfabriken i Fagersta tillverkas det kompletta produktprogrammet. Dessutom tillverkas hårdmetallstiften som ingår i borkronorna. Östersunds-fabriken svarar för tillverkningen av Secorocs borkronor, hylsor och nackadaptorer samt viss verktygstillverkning. I de utländska tillverkningsenheterna är produktionen anpassad till den lokala efterfrågan.

Ets. G. Renault – produktion inom EG

Ets. G. Renault är en av de ledande tillverkarna av tryckluftverktyg samt elektriska och tryckluftdrivna monteringsystem för den franska tillverkningsindustrin.

Ets. G. Renault omsätter ca 130 MFRF och sysselsätter 240 personer. Företaget har huvudkontor och fabrik i Nantes, Frankrike, samt försäljningskontor, teknikutveckling för system och laboratorier i Paris.

Företaget grundades redan 1920 och har en lång och intressant historia som leverantör till den tillverkande industrin i Europa. De senaste årens satsning på produktutveckling har gjort att företaget i dag kan

Ets. G. Renaults huvudkontor och fabrik i Saint-Sébastien-sur-Loire utanför Nantes, Frankrike (nederst). Slipmaskiner är en av företagets huvudprodukter (överst).

erbjuda marknaden ett konkurrenskraftigt produktprogram.

Företagets produktprogram omfattar luftdrivna verktyg, slipmaskiner, elektriska verktyg, monteringsystem samt elektronisk mätutrustning. Produkterna marknadsförs och säljs under varumärkena Georges Renault, MIR och GRIN.

Huvuddelen av försäljningen sker på den franska marknaden. Av exportmarknaderna är Spanien, Västtyskland, Italien och Storbritannien de mest intressanta. De viktigaste kundbranscherna är bilindustrin och den lätta tillverkningsindustrin. Försäljningen sker i dag genom såväl direktförsäljning som distributörer.

PERSONAL

	1988	1987
Fakturering per anställd, kSEK	667	614
Resultat per anställd, kSEK	60	42
Förädlingsvärde per anställd, kSEK	255	238

Medelantalet anställda inom Atlas Copco-gruppen ökade under 1988 med 430 personer till 19 207 personer (18 777). I siffran ingår 1 799 personer från under året förvärvade eller nybildade bolag. Andelen anställda i svenska bolag var 22 procent (22) och i bolag inom EG 31 procent (33). De totala lönekostnaderna uppgick till 3 456 MSEK (3 269), varav lönebikostnaderna utgjorde 953 MSEK (931).

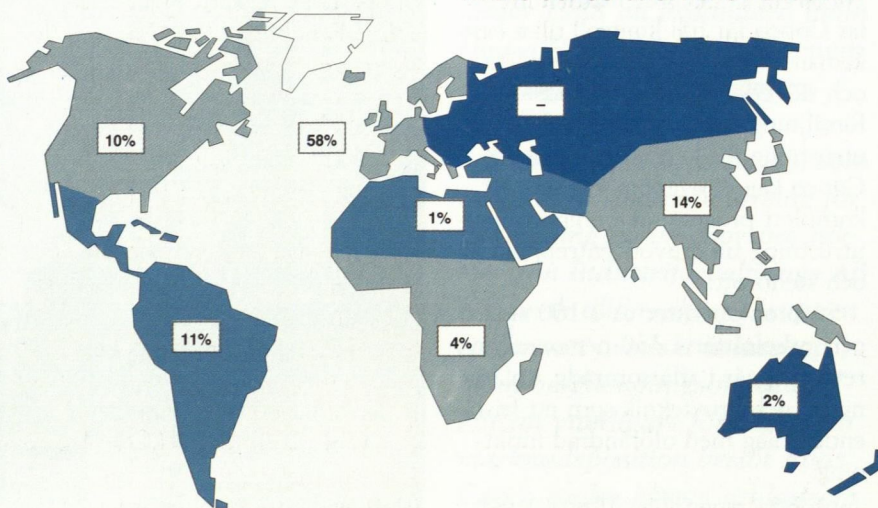
Förädlingsvärde och intressenter

Förädlingsvärdet utgörs av Gruppens totala fakturering, 12 812 MSEK, minskad med kostnader för inköp av råvaror, hel- och halvfabrikat samt tjänster 7 908 MSEK. Därigenom erhålles ett mått på företagets produktionsinsats, dvs den värdeökning som uppstår genom hantering och bearbetning etc.

För 1988 uppgick förädlingsvärdet till 4 904 MSEK (4 460), en ökning med ca 10 procent främst beroende på en större volym i faktureringen samt ett effektivare utnyttjande av företagets produktionsresurser.

Förädlingsvärdet fördelas mellan övriga intressenter, dvs anställda, långivare, stat, kommun samt aktieägare. Resterande del kvarhålls i bolaget för att täcka kostnader för försäkring av anläggningar och maskiner (Avskrivningar) samt att möjliggöra en fortsatt expansion av verksamheten (Kvar i bolaget). Till denna post tillkommer nettot av extraordinära intäkter och kostnader, 3 MSEK (198).

GEOGRAFISK FÖRDELNING AV ATLAS COPCO-GRUPPENS PERSONAL

		Medelantal* anställda		Löner och övriga personalkostnader	
		1988	1987	1988	1987
SVERIGE	Huvudkontor	66	62	45	39
	Divisioner	3 585	3 459	760	722
	Säljbolag	558	678	114	164
Totalt Sverige		4 209	4 199	919	925
UTLANDET	Divisioner	7 321	6 374	1 191	865
	Säljbolag	7 677	8 204	1 346	1 479
Totalt utlandet		14 998	14 578	2 537	2 344
TOTALT		19 207	18 777	3 456	3 269

*) Specificerad sammanställning över medelantal anställda och utbetalda löner samt andra ersättningar enligt bestämmelserna i svensk aktiebolagslag ingår i den till Patent- och Registreringsverket insända årsredovisningen. Sammanställningen kan kostnadsfritt erhållas från huvudkontoret i Nacka.

FÖRDELNING AV FÖRÄDLINGSVÄRDE

	1988		1987	
	MSEK	%	MSEK	%
Löner	2 503	51	2 338	52
Sociala kostnader	953	20	931	21
Avskrivningar	279	6	299	7
Kapitalkostnader, netto	14	0	104	2
Skatter till stat och kommun	408	8	282	6
Aktieutdelning	209	4	181	4
Kvar i bolaget	538	11	325	8
Förädlingsvärde, totalt	4 904	100	4 460	100
Förädlingsvärde per anställd, kSEK	255		238	

ATLAS COPCO-AKTIE

Utdelningspolitik

Styrelsens avsikt är att utdelningen till aktieägarna skall uppgå till en andel av 30–40 procent av vinsten per aktie. Styrelsen anser att Atlas Copco, i likhet med många utomeuropeiska bolag, kan låta utdelningen följa bolagets resultatsvängningar i större utsträckning än vad som är vanligt bland svenska börsbolag.

Företagets strävan är att täcka större delen av moderbolagets lämnade utdelning med utdelningsintäkter från de utländska dotterbolagen.

Om styrelsens förslag till höjd utdelning från 7:50 SEK till 8:50 SEK fastställs kommer utdelningstillväxten för 5-årsperioden 1984–1988 att uppgå till 23 procent. Den föreslagna utdelningen motsvarar 33 procent (47) av vinsten per aktie. Utdelningen i procent av eget riskbärande kapital per aktie är 4,6 procent (4,0).

Omsättning och noteringar

Under 1988 omsattes på Stockholms Fondbörs Atlas Copco-aktier till ett värde av 1 903 MSEK (2 070), eller totalt 9 687 612 (11 967 668) aktier, vilket motsvarar 38 291 (47 871) aktier i genomsnitt per börsdag. Omsatta aktier motsvarar 41 procent (51) av bolagets totala antal aktier. Härutöver efteranmäldes affärer till ett värde av 790 MSEK (1 109), eller 4 303 100 (6 514 200) aktier utgörande 18 procent (28) av bolagets totala antal aktier. Bolagets börsvärde den 31 december 1988 var 6 475 MSEK (3 636), motsvarande 1,1 procent (0,9) av det totala börsvärdet. Under 1988 har Atlas Copco-aktien värdemässigt varit den tolfte (10:e) mest omsatta aktien, inräknat både omsättning på Stockholms Fondbörs och efteranmälda affärer.

Aktierna i Atlas Copco AB noteras förutom på Stockholms Fond-

börs även på fondbörserna i Frankfurt am Main, Düsseldorf och Hamburg.

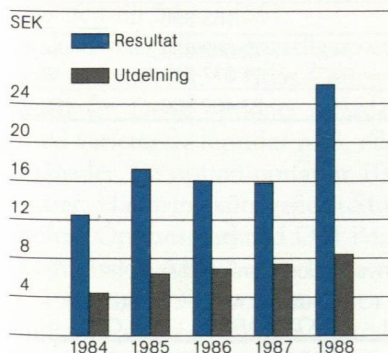
Andelen utlandsägda aktier är fortfarande hög. Vid årsskiftet ägdes ca 15 procent av samtliga Atlas Copco-aktier av utländska institutioner och personer bosatta utomlands.

Atlas Copcos Allemansfond och Aktiesparfond

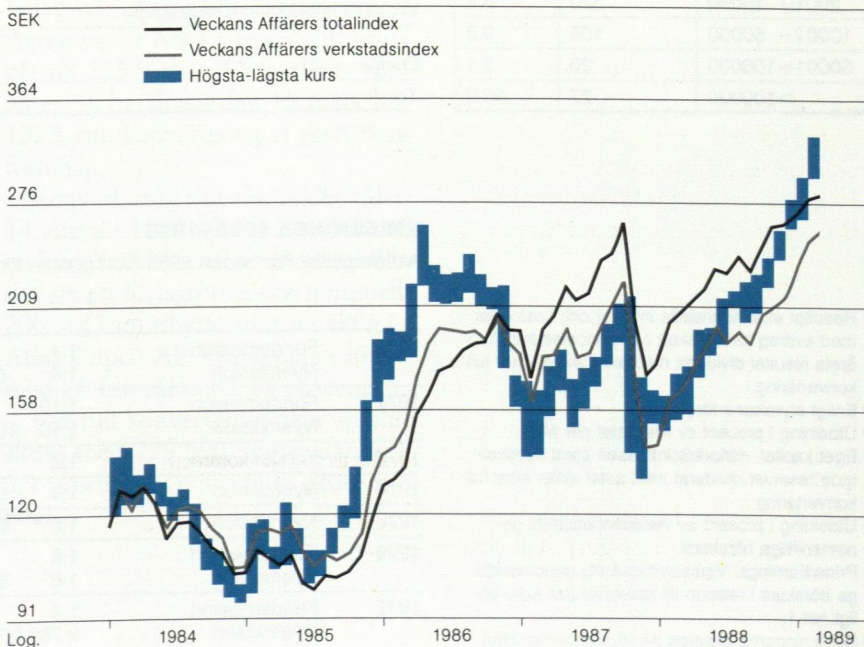
Från och med april 1984 erbjuds de anställda inom Atlas Copco-gruppens svenska bolag att spara i den företagsanknutna Allemansfonden. Fondens aktieinnehav uppgick i februari 1989 till 33 249 aktier, motsvarande ett börsvärde av 11,3 MSEK. Fonden förvaltas av Atlas Copco Fond AB.

Samtliga aktier i Atlas Copcos Aktiesparfond, som de anställda erbjudits att spara i sedan 1981, har utskiftats till fondandelsägarna under januari 1989.

RESULTAT OCH UTDELNING PER AKTIE

BÖRSKURSENS UTVECKLING

ATLAS COPCO-AKTIE AKTIEKAPITAL

Atlas Copcos aktiekapital uppgår till 586 512 500 SEK fördelat på 23 460 500 aktier, var och en på nominellt 25 SEK. Samtliga aktier är fria och representerar vardera en röst. Börsposten uppgår till 200 aktier. Efter full konvertering av utelöpande konvertibla förlagslån uppgår aktiekapitalet till 606 000 000 SEK fördelat på 24 240 000 aktier.

Antalet aktieägare är ca 36 000. Andelen aktier som ägs av fonder, investmentbolag, försäkringsbolag etc, beräknas till 70 procent.

AKTIEÄGARSTRUKTUR 1988

ANTAL AKTIER	ANTAL AKTIE-ÄGARE	% AV TOTALA AKTIER
1 - 500	34 081	12,1
501 - 2000	1 363	5,7
2001 - 10000	320	6,4
10001 - 50000	105	9,8
50001 - 100000	20	6,1
>100000	27	59,9

¹⁾ Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med avdrag för full skatt och minoritetsandelar i årets resultat dividerat med antal aktier efter full konvertering.

²⁾ Enligt styrelsens förslag.

³⁾ Utdelning i procent av resultatet per aktie.

⁴⁾ Eget kapital, minoritetsintressen samt obeskattade reserver dividerat med antal aktier efter full konvertering.

⁵⁾ Utdelning i procent av verksamhetsårets genomsnittliga börskurs.

⁶⁾ Price/Earnings. Verksamhetsårets genomsnittliga börskurs i relation till resultatet per aktie enligt not 1.

⁷⁾ Beräkningarna baseras på vägt genomsnittligt antal aktier.

DATA PER AKTIE SEK	1984	1985	1986	1987 ⁷⁾	1988
Resultat ¹⁾	12:60	17:35	16:15	15:95	26:10
Resultat efter extra-ordinära poster	12:30	20:35	14:85	26:20	26:35
Utdelning	4,50	6,50	7,00	7,50	8,50²⁾
Utdelningsandel, % ³⁾	35,7	37,5	43,3	47,0	32,6
Börskurs, 31 dec	96	190	168	155	276
Högsta börskurs	143	195	260	215	287
Lägsta börskurs	95	97	159	132	150
Genomsnittlig börskurs	118	121	209	171	192
Eget riskbärande kapital ⁴⁾	131	150	165	188	186
Direktavkastning, % ⁵⁾	3,8	5,4	3,3	4,4	4,4
P/E-tal under året ⁶⁾	9,4	7,0	12,9	10,7	7,4
Före full konvertering:					
Resultat	12:60	17:35	16:15	16:60	26:65
Eget riskbärande kapital	131	150	165	188	186

STÖRSTA AKTIEINNEHAV

De största aktieinnehavarna enligt VPC (februari 1989) redovisas i nedanstående tabell:

	ANTAL AKTIER	ANDEL %
Förvaltnings AB Providentia	2 965 000	12,6
Robur, Aktie- och Allemansfonder	2 933 018	12,5
AB Investor	2 865 000	12,2
AB Patricia	1 849 309	7,9
Livförsäkrings AB Skandia	330 700	1,4
Försäkringsbolaget AB SPP Ömsesidigt	300 669	1,3
Allm Pensionsfjärde Fondstyrelsen	246 693	1,1
Aktiefonden Sparinvest	235 000	1,0
AMF Pensionsförsäkringar	194 100	0,8
Wasa Livförsäkring Ömsesidigt	163 500	0,7
Övriga	12 082 989	51,5
	11 377 511	48,5
Totalt	23 460 500	100,0

EMISSIONER 1965-1988

Aktiekapitalet har sedan 1965 ökat genom fond- och nyemissioner enligt följande:

			ÖKNING AV AKTIEKAPITAL	INBETALT BELOPP
1965	Fondemission	1:4	19,1	-
	Nyemission	1:4 60 SEK	19,1	46,0
1971	Fondemission	1:10	11,5	-
	Nyemission	1:10 100 SEK	11,5	46,0
1973	Fondemission	1:2	69,2	-
1974	Nyemission	1:4 25 SEK	51,7	51,7
1976	Nyemission	1:5 50 SEK	51,7	103,5
1979	Fondemission	1:6	51,7	-
	Nyemission	1:6 60 SEK	51,7	124,1
1982	Fondemission	1:4	103,5	-
	Nyemission	2 765 000 aktier à 135 SEK	69,1	373,3

ATLAS COPCO-AKTIE OPTIONER OCH KONVERTIBLER

Köptioner

En köption ger innehavaren rätten – men inte skyldigheten – att när som helst inom en bestämd tid, löptiden, köpa en aktie till ett i förhand bestämt pris. Köptionen utfärdas av aktieägaren som därigenom för binder sig att under optionens löptid sälja aktien om optionsinnehavaren så önskar.

Atlas Copco köptioner

På den svenska kapitalmarknaden handlas med två typer av optioner med rätt att köpa redan befintliga Atlas Copco-aktier.

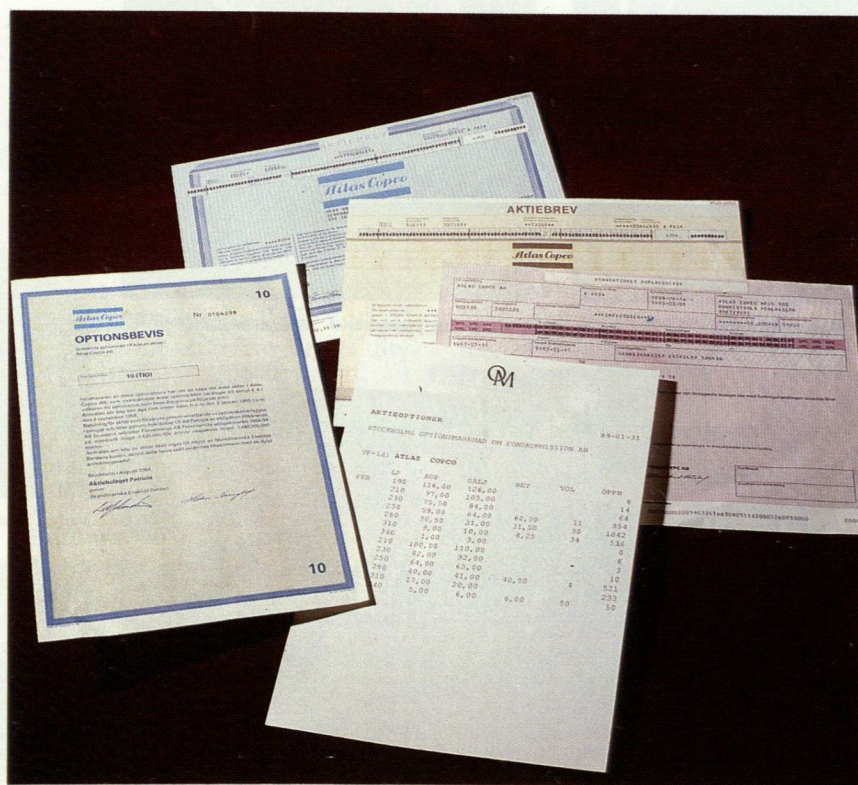
När AB Patricia 1984 introducerade optioner med rätt att *köpa* Atlas Copco-aktier var detta en helt ny typ av värdepapper på den svenska marknaden. Tidigare hade det endast funnits optioner som givit innehavaren rätt att *teckna* nya aktier. Optionen ger innehavaren rätt att av AB Patricia köpa en Atlas Copco-aktie till ett pris av 150 SEK när som helst under perioden 1985–1994. Antalet utelöpande optioner uppgår till ca 3,2 miljoner.

Högsta optionskursen under året var 148 SEK (125) och lägst noterades den till 54 SEK (55).

Året efter tillkom ytterligare en ny typ av handel med Atlas Copco-optioner. Dessa optioner utfärdas med varierande löptider på 3, eller 6 månader. En option omfattar 100 aktier. Handeln sköts genom Stockholms Optionsmarknad OM Fondkommission AB.

I februari 1989 omfattades ca 0,3 miljoner aktier av optionskontrakt, utgörande ca 1 procent av totala antalet Atlas Copco-aktier.

Eftersom köptionerna ger innehavaren rätt att köpa redan befintliga aktier, förorsakar optionerna ingen s k utspädningseffekt.

Konvertibelt förlagslån

Det konvertibla förlagslånet, som tecknats av anställda i Sverige och vissa ledande befattningshavare i Atlas Copco-gruppen samt till de av bolagsstämman valda ledamöterna i styrelsen för Atlas Copco AB, uppgår till 155,9 MSEK. Förlagslånet förfaller till betalning den 15 mars 1993, om konvertering ej skett dessförinnan.

Konvertering kan ske under tiden 14 augusti 1989 till 1 mars 1993 till en kurs av 200 SEK. Det innebär således att ett förlagsbevis om nominellt 200 SEK kan utbytas mot en aktie i Atlas Copco AB. Förlagslånet löper med en fast ränta på 10 procent.

Vid full konvertering ökar antalet aktier med 779 500, motsvarande 3,3 procent av nuvarande aktiekapital.

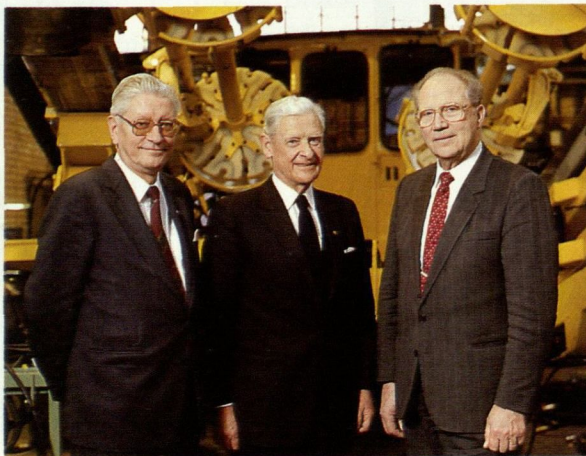
P Henry Mueller

Otto Grieg Tidemand Björn Svedberg

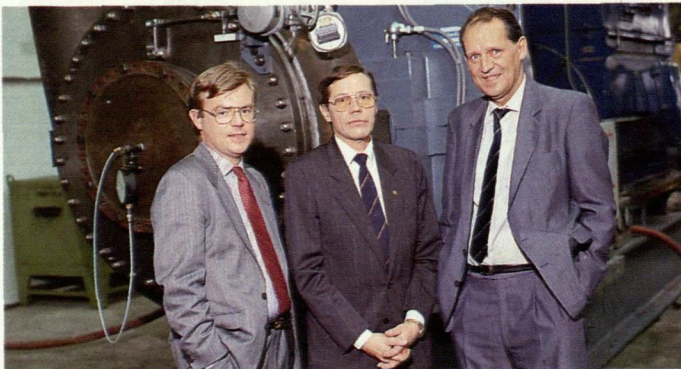
Peter Wallenberg Tom Wachtmeister

Georg Karnsund Erik Johnsson Lennart Johansson

Per Lundberg Curt G Olsson

Kjell Nordström Per-Erik Nyholm Bo Henning

Jacob Wallenberg Gösta Bystedt Christer Améen

**Stefan Holmström John Teague
Bo Ribers Karl-G Giertz**

STYRELSE

Valda av bolagsstämman

Peter Wallenberg Ordförande Invald 1970. Ekon Dr h c och Fil Dr h c. Född 1926.

Förste vice ordf Skandinaviska Enskilda Banken. Anställd i olika befattningar inom Atlas Copco-gruppen 1953-74. Ordförande i Investor, Providentia, Papyrus, STORA, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Enskilda Securities (Storbritannien). V ordf i ASEA AB, Electrolux, L M Ericsson och SKF. President i International Chamber of Commerce (ICC), Paris. Styrelseledamot i bl a Nobelstiftelsen, SAS och ASEA Brown Boveri (ABB).
50 000 Atlas Copco-aktier

Erik Johnsson Vice ordförande. Invald 1972. Tekn Dr h c. Född 1909. Verkt dir i Atlas Copco AB 1970-75. 8 732 Atlas Copco-aktier Konvertibler motsvarande 750 Atlas Copco-aktier

Curt G Olsson Invald 1976. Född 1927. Ordf i Skandinaviska Enskilda Banken, Esselte, Svenska Dagbladet och Stockholms Handelskammare. Styrelseledamot i Hufvudstaden och Skandia.
500 Atlas Copco-aktier
Konvertibler motsvarande 3 000 Atlas Copco-aktier

P Henry Mueller Invald 1982. Fil Dr h c. Född 1917. Ordf i Atlas Copco North America Inc. och Saab-Scania of America Inc.(USA).

Otto Grieg Tidemand Invald 1982. Född 1921. Skeppsredare, Belstove Shipping, Oslo. Ordf i Atlas Copco A/S, Oslo. Ordf och styrelseledamot i olika rederier och oljebolag i Norge och andra länder.
Konvertibler motsvarande 3 000 Atlas Copco-aktier

Björn Svedberg Invald 1983. Tekn Dr h c. Född 1937. Verkt dir och koncernchef i L M Ericsson. Styrelseledamot i AGA och L M Ericsson.

Lennart Johansson Invald 1985. Tekn Dr h c. Född 1921. Ordf i SKF. V ordf i ESAB, Skandinaviska Enskilda Banken och Volvo. Styrelseledamot i ASEA, Investor, Skanska, STORA, Svenska BP, SAF, Sveriges Industriförbund och Sveriges Verkstadsförening.

Per Lundberg Invald 1985. Född 1943. Verkt dir i Providentia. Styrelseordförande i L M Ericsson Finans, Nordisk Television och Stockholm Saltsjön. Styrelseledamot i Alfa Laval, Atlas Copco Finans, Atlas Copco MCT, Atlas Copco Airpower, Billerud, Bohusbanken, Garphyttan Industrier, Patricia, Saab-Scania, Scanditronix, Stora Timber, Tour & Andersson, SPP och Ångpanneföreningen.
250 Atlas Copco-aktier
Konvertibler motsvarande 3 000 Atlas Copco-aktier

Georg Karnsund Invald 1987. Född 1933. Verkt dir och koncernchef i Saab-Scania. Styrelseledamot i L M Ericsson.
Konvertibler motsvarande 3 000 Atlas Copco-aktier

Tom Wachtmeister Invald 1975. Född 1931. Verkt dir i Atlas Copco AB sedan 1975. Anställd i företaget sedan 1959. Ordf i Sveriges Allmänna Export förening, Skattebetalarnas Förening och Sweden-China Trade Council. Styrelseledamot i bl a Export-Invest, Hasselfors, Providentia, Saab-Scania och Skandinaviska Enskilda Banken.
18 392 Atlas Copco-aktier
16 000 optioner
Konvertibler motsvarande 3 000 Atlas Copco-aktier

Gösta Bystedt Suppleant. Invald 1987. Född 1929. Ordf i Scanditronix och Åhléns. V ordf i Electrolux, Export-Invest och Axel Johnsson. Styrelseledamot i ESAB, SKF, Swedish Match, Skandinaviska Enskilda Banken och Sveriges Industriförbund.
Konvertibler motsvarande 500 Atlas Copco-aktier

Jacob Wallenberg Suppleant. Invald 1985. Född 1956. Styrelseledamot i Stockholm Saltsjön AB, Stora Finans AB, Stora Kvarnsveden AB, Rikskuponger AB, Wharton Undergraduate Executive Board, University of Pennsylvania (USA). Suppleant i styrelsen för Investor, Providentia och STORA.
500 Atlas Copco-optioner
Konvertibler motsvarande 3 000 Atlas Copco-aktier

Personalrepresentanter

Bo Henning Invald 1973. Född 1933. Ordf i Atlas Copcos SIF-klubb Nacka.
91 Atlas Copco-aktier
Konvertibler motsvarande 750 Atlas Copco-aktier

Per-Erik Nyholm Invald 1973. Född 1937. Ordf i Atlas Copcos Verkstadsklubb Nacka.

Kjell Nordström Suppleant. Invald 1977. Född 1949. Styrelseledamot i Ecco-verkens Verkstadsklubb Skara. Riksdagsman.

Christer Améen Suppleant. Invald 1986. Född 1939. Ordf Sveriges Civilingenjörersförbunds lokalavdelning vid Atlas Copco Nacka.
372 Atlas Copco-aktier
Konvertibler motsvarande 500 Atlas Copco-aktier

Revisorer

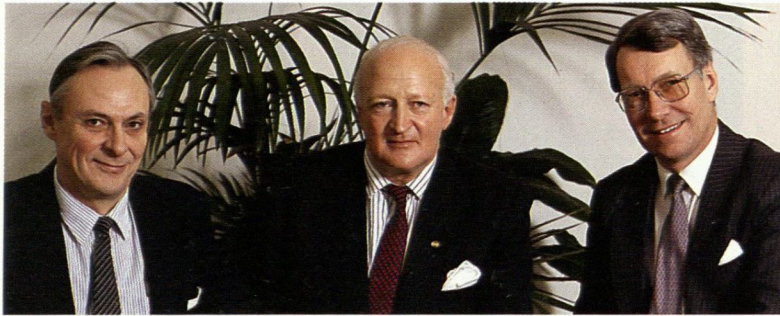
Karl-G Giertz Aukt revisor

Bo Ribers Aukt revisor

Stefan Holmström Aukt revisor, suppleant

John Teague Aukt revisor, suppleant

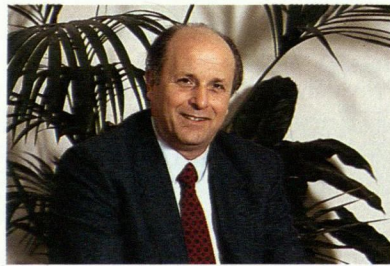
FÖRETAGSLEDNING

Bertil Eriksson

Tom Wachtmeister

Magnus Schmidt

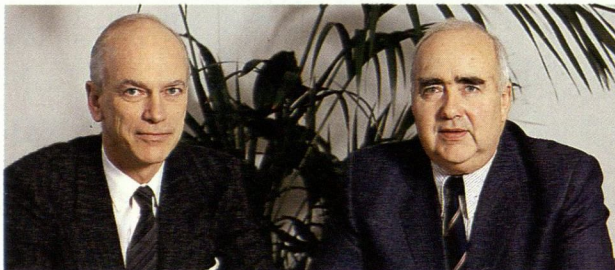
Giulio Mazzalupi

Magnus Unger

Michael Treschow

Per Wejke

Sven-Ingvar Svensson

Bo Eklöf

Bo Johansson

Verkställande ledning

Tom Wachtmeister, VD

Atlas Copco AB, koncernchef,
född 1931, anställd sedan 1959.
18392 Atlas Copco-aktier
16000 optioner
Konvertibler motsvarande 3000
Atlas Copco-aktier

Bertil Eriksson, förste vice VD, vice koncernchef, född 1934, anställd 1959–1979 och sedan 1982.

3000 Atlas Copco-aktier
3000 optioner
Konvertibler motsvarande 3000
Atlas Copco-aktier

Magnus Schmidt, vice VD

koncernutveckling, ekonomisk
kontroll, född 1940, anställd 1986.
2000 Atlas Copco-aktier
Konvertibler motsvarande 3000
Atlas Copco-aktier

Sven-Ingvar Svensson, vice VD
marknadsföring väst,
född 1932, anställd sedan 1958.
865 Atlas Copco-aktier
1000 optioner
Konvertibler motsvarande 3000
Atlas Copco-aktier

Per Wejke, vice VD, VD Atlas Copco Canada Inc., född 1937, anställd 1964–1970 och sedan 1980.

365 Atlas Copco-aktier
2500 optioner
Konvertibler motsvarande 3000
Atlas Copco-aktier

Giulio Mazzalupi, vice VD,
VD Atlas Copco Airpower n.v.,
född 1940, anställd sedan 1971.
Konvertibler motsvarande 3000
Atlas Copco-aktier

Magnus Unger, vice VD,
VD Atlas Copco MCT AB,
född 1942, anställd sedan 1983.
1200 Atlas Copco-aktier
25 optioner

Michael Treschow, vice VD,
VD Atlas Copco Industrial
Technique AB,
född 1943, anställd sedan 1975.
314 Atlas Copco-aktier
900 optioner
Konvertibler motsvarande 3000
Atlas Copco-aktier

Bo Eklöf, administrativ direktör
född 1941, anställd sedan 1974.
100 Atlas Copco-aktier
Konvertibler motsvarande 3000
Atlas Copco-aktier

Bo Johansson, finansdirektör,
född 1944, anställd sedan 1969.
251 Atlas Copco-aktier
Konvertibler motsvarande 3000
Atlas Copco-aktier

ORGANISATION

ATLAS COPCO
koncernledning staber

KOMPRESSORTEKNIK

ATLAS COPCO AIRPOWER

- Industrikompressorer
- Transportabla kompressorer

ATLAS COPCO ACT

- Kompressorer och expansions-turbiner för processindustri

ANLÄGGNINGS- OCH GRUVTEKNIK

ATLAS COPCO MCT

- Borraggregat
- Bergborrmaskiner och spett
- Bergborrverktyg

SECOROC

- Bergborrverktyg

BEREMA

- Motorborrmaskiner

INDUSTRITEKNIK

ATLAS COPCO INDUSTRIAL TECHNIQUE

- VERKTYG
 - Atlas Copco Tools AB
 - Chicago Pneumatic Tool Co
 - Ets G. Renault SA
 - Tedak AB
- MONTERINGSSYSTEM
 - Atlas Copco Assembly Systems AB
 - Chicago Pneumatic Tool Co
 - Ets G. Renault SA
- KOMPONENTER
 - Monsun-Tison AB

SÄLJBOLAG I 50 LÄNDER - FÖRSÄLJNING I YTTRELLIGARE 85 LÄNDER GENOM ATLAS COPCO INTERNATIONAL OCH FRISTÅENDE DISTRIBUTÖRER

Atlas Copco AB

Koncernstab
 Controller *Bertil Stjernqvist*
 Finans *Bo Johansson*
 Informationssystem *Christer Jonasson*
 Juridik *Hans Sandberg*
 Kommunikation och samhällskontakt
Hans Johnsson
 Koncernredovisning *Hans Lindblad*
 Koncernutveckling *Carl Caldenius*
 Personal *Nils-Åke Jenstav*

Speciella rådgivare

Ambassadör *Iwo Dölling*
 Ambassadör *Lennart Petri*

Atlas Copco ACT

Theo Dietz, VD

Secoroc AB

Anders Bohlin, VD

Berema AB

Jörgen Krook, VD

Övriga företag

Atlas Copco Management
 Consulting AB
J-A Darlin, VD
 Atlas Copco International AB
Peter Lindberg, VD
 Atlas Copco Data AB
Rolf Johanson, VD
 Atlas Copco Information Systems
 Development HB
Nils Bergqvist

ATLAS COPCO'S VÄRLDSOMFATTANDE SÄLJORGANISATION

NORDAMERIKA

Canada

Atlas Copco Canada Inc
Montreal, Quebec
Per Wejke

Secoroc Ltd
Burlington
Sten Pettersson

Kenroc Tools Corporation
North Bay, Ontario
Stanley Lundberg

Canadian Pneumatic Tool
Company Ltd
Toronto, Ontario
George Blandford

Mexico

Atlas Copco Mexicana
S A de CV
Tlalnepantla, Edo de México
Kåre Engström

Fagersta Secoroc de Mexico
S A de CV
Mexico 1, DF
Malcolm Herlenius

Chicago Pneumatic Tool de
Mexico S A
Delg. V Carranza
Mexico DF
Jaime Cadaval

USA

Atlas Copco Industrial
Compressors Inc
Holyoke, Massachusetts
M Dean Pope

Atlas Copco Rental Inc
Fairfield, New Jersey
Anthony A Limongelli

Atlas Copco Comptec Inc
Voorheesville, New York
Bengt-Ivar Nilsson

Atlas Copco Roctec Inc
Pine Brook, New Jersey
Thomas M Martinsen

Secoroc Inc
Commerce City, Col.
Torbjörn Redaelli

Kenroc Inc
Springfield, Montana
Jim Sunstrum

Berema Inc
Norwalk, Conn.
Leif Eiderberg

Atlas Copco Industrial
Tools Inc
Detroit, Michigan
Kurt Ottosson

Chicago Pneumatic Tool
Company
Utica, New York
Richard D Besser

Monsun Hydraulics Inc
Elk Grove Village, Illinois
Kjell Jansson

SYDAMERIKA

Argentina

Atlas Copco Argentina SACI
Buenos Aires
Jan Ahlin

Bolivia

Atlas Copco Boliviana S A
La Paz
Olof Hössner

Brasilien

Atlas Copco Brasil Ltda
São Paulo
Jan Ahlin

Fagersta Secoroc
Ind e Com Ltda
São Bernardo do Campo, SP
Anders Carlén

Chile

Atlas Copco Chilena S A C
Santiago
André Richard

Drillco SA
Santiago
Rolando Carmona

Colombia

Atlas Copco Colombia Ltda
Bogotá
Antoine Santiago

Ecuador

Atlas Copco Ecuatoriana S A
Quito
Jean Pierre Fauque

Peru

Atlas Copco Peruana S A
Lima
Olof Hössner

Fagersta Secoroc del Peru S A
Callao
Julio Tamayo

Venezuela

Atlas Copco Venezuela S A
Caracas
Staffan Nordin

AFRIKA

Algeriet

Atlas Copco Assistance
Technique
Alger
Lars Hultgren

Egypten

Atlas Copco International
Egypt Office
Cairo
Georges Herbeaux

Kenya

Atlas Copco Kenya Ltd
Nairobi
Eric N Smith

Leshoto

Atlas Copco Leshoto Ltd
Maseru
Anders Lindahl

Malawi

Atlas Copco (Malawi) Ltd
Blantyre
I M A Mojoo

Marocko

Atlas Copco Maroc S A
Casablanca
Edmond Rigauumont

Nigeria

Nitro Atlasco Nigeria Ltd*
Lagos
Thomas Holmquist

Sydafrika

Fagersta Pty Ltd
Springs Transvaal
Rolf Söderman

Consolidated Pneumatic
Tool Company S A (Pty) Ltd
Isando Transvaal
Magnus Gyllö

Delfos & Atlas Copco
(Pty) Ltd*
Benoni
Mario Pellegrino

Zaire

Atlas Copco EDCA
Technical office
Lubumbashi
Albert Herbigneaux

Zambia

Atlas Copco (Zambia) Ltd
Ndola
Anders Lindahl

Zimbabwe

Atlas Copco Zimbabwe
(Private) Ltd
Harare
Don Ferreira

EUROPA

Belgien och Luxemburg

Atlas Copco Belgium nv/sa
Brussels
Gaston Moisse

Chicago Pneumatic SA Tool
Company
Brussels
Trevor Scrace

Cypern

Atlas Copco Cyprus Ltd
Nicosia
Demetrios Angelides

Atlas Copco International
(Middle East) Ltd
Nicosia
John Vanezos

Danmark

Atlas Copco A/S
Köpenhamn
Bent Kildegaard

Monsun Automation A/S
Ishøj
Ole Sigvardt

Finland

Oy Atlas Copco Ab
Helsingfors
Reijo Siimes

Kometa Oy
Esbo
Juhani Lukumaa

Frankrike

Atlas Copco Compresseurs
Industriels SA
Franconville
Alain Rodrigues

Ets Manguière SA
Sermamagny
Luc Hendrickx

Atlas Copco Mines &
Travaux Publics SA
Franconville
Peter G. Foertig

Secoroc S A
Ivry sur Seine
Philippe Derobert

Le Burin Commercial SA
Bobigny
Edgar Deschamps

Atlas Copco Applications
Industrielles SA
Franconville
Jean-Yves Frin

Ets Georges Renault SA
Nantes
Jacques Manceron

Monsun-Tison S A
Cergy
Philippe Corrège

Grekland

Atlas Copco Hellas A E
Aten
Peter Meyer

Irland

Atlas Copco (Ireland) Ltd
Dublin
Ernest G Power

Italien

Atlas Copco Italia SpA
Milano
Erland von Redlich

Chicago Pneumatic
Tool Co SpA
Milano
Giorgio Marconi

Atlas Copco Automazione SpA
Milano
Maurizio Baita

Jugoslavien

Atlas Copco Delegate
Belgrad
Björn Dahlström

Nederländerna

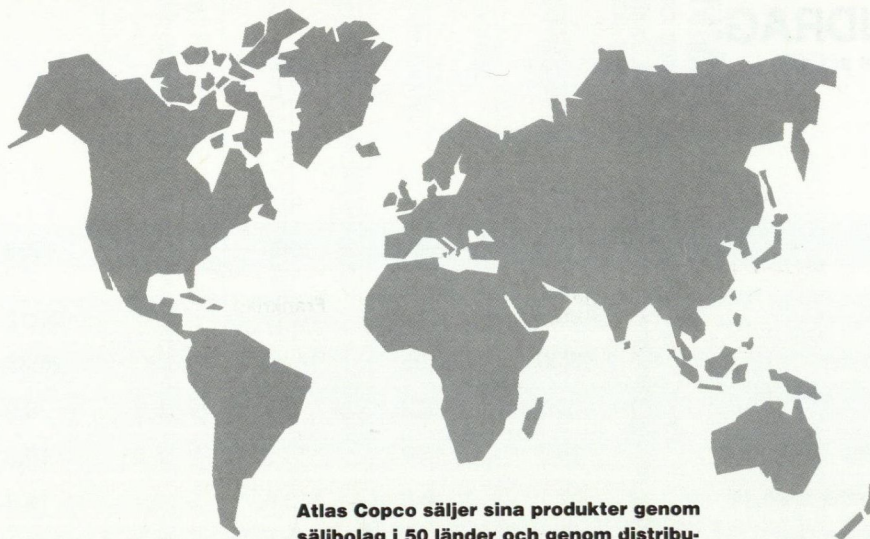
Atlas Copco Nederland B V
Zwijndrecht
Stig Svärd

Norge

Atlas Copco A/S
Ski (Oslo)
Bill Sundberg

Secoroc A/S
Oslo
Erik Löftingsmo

Berema A/S
Lorenskog
Per Finsveen

Atlas Copco säljer sina produkter genom säljbolag i 50 länder och genom distributörer i ytterligare 85 länder. Tillverkning sker vid 43 fabriker i 17 länder.

Monsun-Tison A/S
Ski (Oslo)
Ole Ingar Vee

Portugal

Soc Atlas Copco
de Portugal Lda
Lissabon
Hans W Brodbeck

Schweiz

Atlas Copco
(Schweiz) AG
Studen
Alfred E Pistotnik

Spanien

Atlas Copco S A E
Madrid
Romano Girardi

Storbritannien

Atlas Copco Great Britain Ltd
Hemel Hempstead
Lennart Hedlund

Consolidated Pneumatic
Tool Company Ltd
Hemel Hempstead
Coen Lemmen

Monsun-Tison Ltd
Osset
Per Johansson

Sverige

Atlas Copco Compressor AB
Nacka
Leif Boll

Atlas Copco MCT Sverige AB
Nacka
Robert Robertsson

Atlas Copco Energy AB
Nacka
Per Gunnar Skoglundh

Aquabrasive AB
Nacka
Bengt Grinndahl

Secoroc AB
Fagersta
Anders Bohlin

Rebit AB
Ockelbo
Per-Arne Lindqvist

Kometa AB
Ludvika
Aappo Fagerhill

Berema Sverige AB
Solna
Jörgen Krook

AB Idesta
Eskilstuna
Thomas Löjdquist

AB Å Karlssons Mek
Verkstad
Sala
Christer Lidén (1989-01-01)

Atlas Copco Tools Sverige
Stockholm
Roland Lindqvist

Chicago Pneumatic Tool Co
Trade Div.
Stockholm
Radmon Sukhia

Tedak AB
Eskilstuna
Göran Isaksson

Atlas Copco Assembly
Systems AB
Stockholm
Lennart Evrell

Atlas Copco STIB AB
Vallentuna
Sverker Lindbo

Monsun-Tison Hydraulik AB
Borås
Roland Nilsson

Atlas Copco Automation
Svenska AB
Borås
Hans Törner

Ungern

Atlas Copco Representative
Office
Budapest
Gunnar Hindrum

Västtyskland

Atlas Copco Kompressoren
GmbH
Essen
Freerk Nijdam

NEAC Compressor Service
GmbH & Co KG*
Ubach-Palenberg (Aachen)
André Schmitz

Atlas Copco MCT GmbH
Essen
Paolo Duca

Secoroc GmbH
Düsseldorf
Wolfram Hussack

Atlas Copco Eickhoff
Roadheading Technic GmbH*
Bochum
Bo Ruda

Atlas Copco Tools GmbH
Essen
Yngve Revander

Chicago Pneumatic
Tool GmbH
Geisenheim am Rhein
W D Witte

Atlas Copco EAC GmbH
Essen
Helmut Darmstadt

Monsun-Tison GmbH
Darmstadt
Rainer Borkowsky

Österrike

Atlas Copco GmbH
Wien
Wolf Lackschewitz

Atlas Copco International
Büro Wien
Wien
Vladimir Čukić

ASIEN

Filippinerna

Atlas Copco (Philippines) Inc
Paranaque
Patrik Wennerström (1989-03-01)

Hong Kong

Atlas Copco (HK) Ltd
Kowloon
Thomas Kung

Indien

Atlas Copco (India) Ltd
Bombay
Antonio Belcastro (1989-02-01)

Consolidated Pneumatic
Tool Co (India) Ltd
Bombay
Narain Mirchandani

Revathi – CP Equipment Co
Coimbatore
R K Raghavendra

Indonesien

P.T. Atlasco Sakti*
Jakarta
José Santos

Irak

Atlas Copco Technical
Service Bureau
Baghdad
Ronny Onkelinx

Iran

Atlas Copco Iran AB
Tehran
Bertil Lindsten

Japan

Atlas Copco KK
Tokyo
Necip Soyak

Kina

Atlas Copco (China) Ltd
Kowloon
Thomas Kung

Korea

Atlas Copco Korea Co Ltd
Seoul
Jan Barendregt (1989-02-01)

Hamico Bit (Korea) Co Ltd
Seoul
Byung Wook Park

Malaysia

Atlas Copco (Malaysia) Sdn Bhd
Kuala Lumpur
Sven-Göran Larson

Saudi Arabien

Atlas Industrial Equipment
Co Atlasco*
Jeddah
Thomas Larsson

Singapore

Atlas Copco (South-East
Asia) Pte Ltd
Singapore
Joop Heiligers

Taiwan

Atlas Copco Taiwan Ltd
Taipei
Tore Bergersen

Turkiet

Atlas Copco Ticaret ve
Sanayi T A S
Istanbul
Marc Lambert

OCEANIEN

Australien & Nya Guinea

Atlas Copco Australia Pty Ltd
Sydney
Jack Mackenzie

Kenroc Tools Pty Ltd
Sydney
John Brodie

Consolidated Pneumatic
Tool Co Pty Ltd
Sydney
Jack Mackenzie

Nya Zeeland

Atlas Copco (N Z) Ltd
Wellington
Bill Gibson

* Konsolideras ej i Atlas Copco-Gruppen

FEM ÅR I SAMMANDRAG

MSEK om ej annat anges. Definitioner se sid. 20.

ATLAS COPCO-GRUPPEN	1984	1985	1986	1987	1988
Vinst per aktie, SEK	12:60	17:35	16:15	15:95*	26:10
Vinst per aktie efter extraordinära poster, SEK	12:30	20:35	14:85	26:20*	26:35
Vinstmarginal, %	6,3	8,2	7,1	6,8	9,0
Avkastning på sysselsatt kapital, före skatt, %	16,8	18,9	16,0	15,0	19,0
Avkastning på eget riskbärande kapital, efter skatt, %	11,1	15,8	13,8	12,4	16,9
Andel eget riskbärande kapital, %	37,3	40,6	41,7	40,9	38,3
Andel eget riskbärande kapital efter full konvertering, %	37,3	40,6	41,7	42,4	39,7
Utdelning per aktie, SEK	4:50	6:50	7:00	7:50	8:50**
Orderingång	9 581	10 400	10 629	11 797	13 533
Fakturering	9 100	10 062	10 351	11 520	12 812
Förändring i löpande priser, %	+ 12	+ 11	+ 3	+ 11	+ 11
Andel fakturering utomlands, %	92	91	91	92	92
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	573	828	730	789	1 155
Räntenetto	-285	-193	-116	-161	- 25
i % av fakturering	3,1	1,9	1,1	1,4	0,2
Räntetäckningsgrad, ggr	2,2	2,9	2,9	3,1	4,0
Avkastning på eget kapital, efter skatt, %	10,5	13,7	11,2	10,9	14,7
Balansomslutning	8 217	8 675	9 262	10 752	11 377
Tillgångar/skulder, ggr	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6
Omsättningstillgångar/kortfristiga skulder, ggr	1,9	2,1	1,9	2,0	2,0
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,16	1,18	1,15	1,14	1,18
Räntebärande skulder/justerat eget kapital***, ggr	1,13	0,98	0,95	0,94	1,02
Investeringar i maskiner och fastigheter	311	325	507	422	424
i % av fakturering	3,4	3,2	4,9	3,7	3,3
Medelantal anställda	16 484	16 659	16 498	18 777	19 207
Fakturering per anställd, kSEK	552	604	627	614	667

* För 1987 har beräkningen baserats på vägt genomsnittligt antal aktier.

** Enligt styrelsens förslag.

*** Eget kapital, minoritetsintressen och obeskattade reserver med avdrag för latent skatt (50%).

ANMÄLAN

Detta svarskort måste vara Atlas Copco AB tillhanda senast den 21 april 1989 kl. 16.00 för att bli betraktat såsom en giltig anmälan. (Texta gärna).

AKTIEÄGARENS NAMN

UTDELNINGSDRESS

ORTSADRESS

TELEFON, DAGTID

AKTIEÄGARENS PERSONNUMMER/FÖR BOLAG: ORGANISATIONSNUMMER

ANTAL AKTIER (EJ FÖRVALTARREGISTRERADE)

Obs! Förvaltarregistrerade aktier måste tillfälligt inregistreras i eget namn för att få delta i stämman. Se kallelse till bolagsstämma.

Vidstående aktieägare deltar ej själv i Atlas Copcos bolagsstämma den 26 april 1989 kl 17.00 utan företräds genom ombud enligt nedanstående fullmakt.

FULLMAKT för

NAMN

att vid Atlas Copco ABs ordinarie bolagsstämma den 26 april 1989, då jag/vi själv icke är närvarande eller representerad genom annat ombud, föra min/vår talan och utöva mig/oss tillkommande rösträtt.

ORT

den

1989

AKTIEÄGARENS UNDERSKRIFT

BEVITTNAS AV TVÅ PERSONER

Frankeras ej.
Mottagaren
bet. portot

ATLAS COPCO AB
Avd DAO
105 23 Stockholm

SVARSPOST

Kundnummer 11061090
110 00 STOCKHOLM

Vik här

ADRESSER

Atlas Copco AB
105 23 Stockholm
Tel: 08-743 80 00

AFFÄRSOMRÅDEN

Kompressorteknik

Atlas Copco Airpower n v
Boomsesteenweg 957
B-2610 Wilrijk-Antwerpen, Belgien
Tel: +32-3-870 21 11

Atlas Copco ACT
Boomsesteenweg 957
B-2610 Wilrijk-Antwerpen, Belgien
Tel: +32-3-870 21 11

Anläggnings- och gruvteknik

Atlas Copco MCT AB
104 84 Stockholm
Tel: 08-743 80 00

Secoroc AB
Box 502
773 01 Fagersta
Tel: 0223-459 00

Berema AB
Box 1286
171 25 Solna
Tel: 08-29 01 70

Industriteknik

Atlas Copco Industrial
Technique AB
Box 81510
104 82 Stockholm
Tel: 08-743 95 00

Atlas Copco Tools AB
Box 81510
104 82 Stockholm
Tel: 08-743 95 00

Chicago Pneumatic Tool Company
2200 Bleecker St
Utica
New York 13501, USA
Tel: +1-315-792 26 00

Atlas Copco Assembly Systems AB
Box 81510
104 82 Stockholm
Tel: 08-743 95 00

Monsun-Tison AB
Box 817
501 10 Borås
Tel: 033-16 91 00

Ets. G. Renault S. A.
199, route de Clisson
F-44230 Saint-Sébastien-sur-Loire
Frankrike
Tel: +33-40 80 20 00

Tedak AB
Svista 1561
635 02 Eskilstuna
Tel: 016-12 53 10

ÖVRIGA FÖRETAG

Atlas Copco Management
Consulting AB
105 23 Stockholm
Tel: 08-743 80 00

Atlas Copco International AB
105 23 Stockholm
Tel: 08-743 80 00

Atlas Copco Data AB
105 23 Stockholm
Tel: 08-743 80 00

Atlas Copco Information Systems
Development HB
105 23 Stockholm
Tel: 08-743 80 00

Atlas Copco

9850 7964-02